

מדינת ישראל

משרדי הממשלה

משרד הבריאות

(ועדת הבריאות)

2/1981 - 2/1981

(הושק מתוך 5)

85-5-2000

מס' תיק מקורי

423

מדינת ישראל

ארכיון המדינה

שם תיק: לשכת המנכ"ל - המחלקה להתיישבות

מזהה פיו: גל-6/23000

מזהה פריט: R0004ilx

כתובת: 2-112-3-4-10

תאריך הדפסה: 12/04/2022

מדינת

משרד

מחלקה

צוות עסקי

324

השם
כמה זה עולה וההטלפון

מס'

Three horizontal lines for writing.

4-2

324

אברהם בן שמש

נציבות המים
אגף הקצאות ורשוי
יחידת המפוי

מפות ישובים
וסקרים
השטחים המעובדים
לפי תצלומי-אוויר

בקנה מדה : 1:5,000
1:10,000
1:20,000

שנת 1980

מדינת ישראל

משרד החקלאות
נציבות המים
אגף הקצאות ורשוי
יחידת המפוי
תל-אביב: 21, 6, 81

לכבוד

שר החקלאות

א. א. שרון

רח' ה-8, הקריה, תל-א

מיקוד:

א.נ.

הנדון: מפות ישובים וסקרים - 1980

אנו מעבירים בזה רשימת מפות הישובים והסקרים אשר נערכו
ע"י יחידת המפוי בשנת 1980.
כל המפות הוכנו לפי תצלומי אוויר מעודכנים ובשיטות מפוי
פוטוגרטריות.
חשובים ומיונים בוצעו במחשב"מ משרד החקלאות.

בכבוד רב

א. לוטם

מנהל יחידת המפוי

שטח כללי	אזור חקלאות	מועצה אזורית	שם הישוב	גליון	מס'
6,764	עפולה	בית-שאן	אחוזת שושנה, חוה	968	1
5,656	עכו	סולם צוד	אילון, קבוץ	701	2
(1	באר-שבע	הערבה	אילות, קבוץ	1202	3
9,129	צפת	גליל עליון	אילת השחר, קיבוץ	1040	4
(1	רחובות	לכיש	אמציה, מושב שתופי	1557	5
2,524	עפולה	בית-שאן	אשדות-יעקב מאוחד-בית שאן	970	5A
(1	רחובות	עמק חפר	בית הלוי, מושב	552	6
3,124	עפולה	בית שאן	בית יוסף, מושב	950	7
3,362	עפולה	בית שאן	בית שאן-משותף	971	8
4,171	עפולה	בית שאן	"בכורה" משותף	973	9
13,441	צפת	מרום הגליל	ברעם, קבוץ	1103	10
12,013	באר-שבע	שער הנגב	גבים, קבוץ	1511	11
9,668	עפולה	גלבוע	גבע, קבוץ	906	12
2,740	חדרה	.	גבעת עדה, הרחבה, מושב	645	13
7,871	חדרה	.	גבעת עדה, מושבה	5007	14
(1	צפת	גליל עליון	גדות, קבוץ	1043	15
(1	באר-שבע	.	"גילת", חווה	1264	16
17,326	עפולה	מגידו	גלעד, קבוץ	820	17
(1	עכו	געתון	געתון, קבוץ	724	18
1907	באר-שבע	הערבה	גרופית, קבוץ	1206	19
10,837	באר-שבע	יואב	גת, קבוץ	1810	20
4,812	צפת	גליל עליון	דן, קבוץ	1046	21
5,562	צפת	גליל עליון	דפנה, קבוץ	1047	22
3,869	עפולה	עמק הירדן	האון, קבוץ	990	22A
6,228	צפת	גליל עליון	הגושרים, קבוץ	1048	23
3,847	חדרה	עמק חפר	המעפיל, קבוץ	560	24
—	רחובות	לכיש	"חב' פתוח-מושבי גת"		25
6,955	צפת	גליל עליון	"חולתה, קבוץ	1049	26
3,121	רחובות	.	"חות המרכז ולקני"	393	27
235	רחובות	.	"חות צריפין-מטעים	396	28
17,636	עפולה	בית-שאן	חמדיה, קבוץ	951	29
(1	באר שבע	הערבה	חצבה, מושב	1223	30
10,404	עפולה	בית שאן	טירת צבי, קבוץ	952	30A
2,834	עכו	.	יד נתן, בי"ס וחוות מטעים	788	31
(1	באר-שבע	הערבה	יהל, קבוץ	1208	32
9,179	עכו	געתון	יחיעם, קבוץ	726	33
2,143	עכו	געתון	יחיעם-מטע	726A	34
3,380	באר-שבע	הערבה	יטבתה, קבוץ	1209	35
—	צפת	.	יסוד המעלה, הרחבה, מושב-מטע	1177	36
5,601	צפת	.	יסוד המעלה, מושבה-מטע	5022	37
14,356	צפת	גליל עליון	יפתח, קבוץ	1051	38
3,873	רעננה	חוף השרון	יקום, קבוץ	456	39
2,916	עפולה	בית-שאן	ירדנה, מושב	953	40
5,180	עפולה	בית-שאן	ירדנה-בית יוסף-משותף	953	40A
14,645	רעננה	.	כפר-סבא, עיריה (מושבה)	481	41

שטח כללי	אזור הקלאות	מועצה אזורית	שם הישוב	גליון	מס'
9,256	צפת	גליל עליון	כפר סאלד, קבוץ	1055	42
(1)	באר-שבע	שער הנגב	כפר עזה, קבוץ	1525	43
11,376	עפולה	בית שאן	כפר רופין, קבוץ	954	44
17,763	עפולה	בית שאן	כפר רופין, מדעה ועוד	977	45
9,404	רחובות	חוף אשקלון	כרמיה, קבוץ	1703	46
12,047	באר-שבע	אשכול	כרם שלום, קבוץ	1418	47
8,216	צפת	גליל עליון	להבות הבשן, קבוץ	1056	48
6,395	צפת	גליל עליון	מחנים, קבוץ	1057	49
2,498	צפת	גליל עליון	מטולה, מושבה - מטע		49A
15,125	צפת	גליל עליון	מלכיה, קבוץ	1058	50
(1)	עפולה	עפולה	מנחמיה, מושבה	5031	50A
16,305	עפולה	בית-שאן	מעוז חיים, קבוץ	956	51
13,869	עפולה	בית שאן	מעלה הגלבוע, קבוץ	967	52
(1)	עכו	סולם צוד	מצובה, קבוץ	718	53
(1)	עפולה	יזרעאל	מרחביה, קבוץ	858	54
6,279	באר-שבע	דמת נגב	משאבי שדה, קבוץ	1214	55
6,577	צפת	גליל עליון	משגב - עם, קבוץ	1062	56
2,066	באר-שבע	הערבה	נאות הככר, מושב	1228	57
(1)	עפולה	קישון	נהלל, מושב	800	58
9,052	עפולה	בית-שאן	נוה איתן, קבוץ	972	59
2,528	רעננה	שרון צפוני	נורדיה, מושב שתופי	510	60
(1)	רעננה	שרון תיכון	ניד אליהו, קבוץ	534	61
9,955	עפולה	בית שאן	ניד דוד, קבוץ	958	62
18,557	באר-שבע	שער נגב	ניד עם, קבוץ	1537	63
3,401	חדרה	חוף כרמל	ניד עציון, מושב שתופי	659	64
(1)	רחובות	—	נס ציונה, מושבה	5033	65
14,136	ירושלים	מטה יהודה	נתיב הלה, קבוץ	219	66
4,319	באר-שבע	הערבה	סמר, קבוץ	1220	67
(1)	באר-שבע	הערבה	עדן	1229	68
752	עפולה	בית-שאן	"עדן" חוות נסיונות	968	69
7,999	עפולה	בית שאן	עין הנציב, קבוץ	959	70
1,542	באר שבע	הערבה	עין חצבה, חווה	1232	71
5,342	באר שבע	הערבה	עין יהב, מושב	1233	72
16,319	צפת	גליל עליון	עמיעד, קבוץ	1066	73
3,948	צפת	גליל עליון	עמיד, קבוץ	1067	74
(1)	עכו	געתון	עמקה, מושב	735	75
7376	חדרה	—	עתלית, מושבה	5036	76
(1)	באר-שבע	הערבה	פארן, מושב	1211	77
1,143	רעננה	השרון התיכון	"פרדס גן חיים", חברה	543	78
30,968	באר-שבע	אשכול	צאלים, קבוץ	1444	79
(1)	באר-שבע	הערבה	צופר, מושב	1236	80
(1)	באר-שבע	הערבה	צופר-נחל	1238	81
1,462	באר-שבע	הערבה	קטורה, קבוץ	1215	82
5,506	ירושלים	מטה יהודה	קרית ענבים, קבוץ	213	83
17,455	—	דמת נגב	רביבים, קבוץ	1217	84

שטח כללי	אזור הקלאות	מועצה אזורית	שם הישוב	גליון	מס'
17,147	צפת		ראש פינה, מועצה	9151	85
3,125	עפולה	בית-שאן	רויה, מושב	960	86
3,816	עפולה	בית-שאן	רחוב, מושב	961	87
15,536	צפת	גולן	רמות, מושב	898	88
12,452	עפולה	מגידו	רמות מנשה, קבוץ	837	89
8,685	עפולה	בית-שאן	רשפים, קבוץ	962	90
4,226	צפת	גליל עליון	שאר-ישוב; מושב	1070	91
(1	עפולה	גליל תחתון	שדה אילן, מושב	1019	92
8,022	עפולה	בית-שאן	שדה אליהו, קבוץ	963	93
5,886	צפת	גליל עליון	שדה אליעזר, מושב	1071	94
10,148	עפולה	בית שאן	שדה נחום, קבוץ	964	95
4,027	צפת	גליל עליון	שדה נחמיה, קבוץ	1072	96
6,381	חדרה	חוף כרמל	שדות-ים, קבוץ	661	97
3,464	עפולה	בית-שאן	שדי תרומות, מושב	965	98
8,173	עפולה	בית-שאן	שלוחות, קבוץ	966	99
25,783	רחובות	גזר	שעלבים, קבוץ	330	100
(1	עפולה	קישון	שריד, קבוץ	804	101
261	באר-שבע	הערבה	תחנת נסיון ערבה	-	102
3,096	רעננה	חוף השרון	תל-יצחק, קבוץ	460	103
6,520	רחובות	חוף אשקלון	תלמי יפה, מושב שתופי	1747	104

682,993			סה"כ הישובים:		
3,594			סקר בננות (מושבים) (11 ישובים)		105
79,957			סקר אבוקדו - הכנה (479 ישובים)		106
44,807			סקר כרמי יין - הכנה (145 ישובים)		107
259,578	באר-שבע	הערבה	הערבה קרקעות (27 ישובים)	40	108
402,851			סקר מטעים ארצי		109
1,473,780			סה"כ : שטח כללי		

סה"כ רב קובץ שטחים של היחידה : 3,877,095 דונם
מס' ישובים, חברות, מגדלים, חברי מושב : 10,819

הערה: (1) מפה בעבודה

בהזמנות נא לפנות ליחידת המפוי בנציבות המים רח' ה-9 הקריה ת"א

מיקוד: 61070

טלפון: 03-255414

324

ל' סיון תשמ"א
2 ביולי 1981

Handwritten signature and initials in blue ink.

לכבוד
מר אורי גלעד
רח' רופין 24
תל אביב 63457

א.נ.,

הנדון: התישבות רב תכליתית

מכתבך לראש הממשלה וליו"ר הנהלת הסוכנות היהודית מיום 8.4.81 הועבר
לטפולנו ע"י לשכת שר החקלאות.

נושא ההתישבות הרב תכליתית מוכר וידוע לנו. ואכן כפי שצינת קמו לפני
שנים מספר ישובים שניטו לדבוק במבנה הנ"ל. מסיבות שונות החליטו המתישבים
לסטות מהרעיון המקורי ולחיות במתכונות המקובלות של מושב ומושב שיתופי.

ההחלטה על צורת החיים היתה ותשאר תמיד של המתישבים (כפוף כמובן לתנאים
אוביקטיביים). איננו רואים טעם לכפות על מתישבים דרך חיים והם חייבים
לחפוץ בה מרצונם.

עלי לציין כמובן שחלק גדול מהישובים שאנו מקימים היום באזורים התרריים
הינם למעשה ישובים רב תכליתיים, הן מבחינת גיוון מקורות התעסוקה והן
מבחינת המסגרות הארגוניות. יוצא איפוא שלמעשה הרעיון מוגשם ולו בחלקו
תחת שמות אחרים.

בברכה,

שמעון רביד
מנהל כללי

העתק:
מר אבי דודאי - לשכת שר החקלאות.

324 - תג' 171

כ"ד באייר תשמ"א
28 במאי 1981

אל: מר אריאל שרון
שר החקלאות
תל-אביב.

הנדון: סעיפים לפגישה בנושא: ישוב "כוכב יאיר" (מצפה ספיר).

1. איתור שטח נוסף מעבר לקוו הירוק.
2. זרוז תכנון השטח וחלוקתו - העברתו בוועדה המחוזית.
 - א) כל משפחה תקבל 600 - 550 מ"ר נטו. העברה לזכות החברות בגרעין.
 - ב) קביעת תקנון בניה.
 - ג) הישוב יכלול אך ורק בתים חד משפחתיים.
 - ד) הפרדה בשלבי תכנון של 150 משפחות ראשונות. (ישוב סגור עד 400 משפחות).
3. קביעת עלות הקרקע - כשטח פיתוח - לפחות לגבי 150 משפחות.
4. קביעת חשתי ציבורית שתבוצע ע"י משרד השיכון.
5. בדיקת עלות חשתי פרטית וקביעת תהליך השלום.
6. קביעת תאריך לגמר עבודות ותחילת בניה בשטח לא יאוחר מ-1.10.81.
7. החלטה מידית על הכרזת השטח שמיועד לגרעין בתנאים המבוקשים.

נבקש לזמן פגישה בנדון בהמשך לפיגשתנו שנערכה בלשכתך.

בברכה,

מזכירות הגרעין.

324

מועצה אזורית
הגליל התחתון

דאר נע הגליל התחתון, טל. 067-67213

22.4.81

תאריך

בתשובה נא להזכיר

יו"ר/81

מספרנו

לכבוד
כבוד שר החקלאות
מר אריק שרון
משרד החקלאות
תל-אביב
א.נ.נ.

הנדון: אישור להקמת ישוב קהילתי בלוביאה.

בשמחה רבה קיבלנו את החלטתך מיום 20 בפברואר 81 על הקמת ישוב קהילתי בלוביאה על אף המאמצים לקבל את אישור ועדת השרים להתישבות, טרם נענינו בחיוב. נודע לי כי טרם נתקבלה החלטה.

אודה לך, כבוד השר, באם בעזרתך יועלה הנושא שנית בועדת השרים, ונזכה לאישור על מנת שנוכל מייד להתחיל בתכנון ועוד השנה בבנייה.

ב ב ר כ ה

גורפינקל
המועצה

בני
ראש

העתק:

רפי אדלשטיין - סגן ראש המועצה

לתיק: ישוב קהילתי.

אחוזת נפתלי

אילניה

ארבל

בית רימון

בית רימון ג'

בית קשת

הודיות

הזורעים

חות השומר

כדורי

כפר זיתים

כפר חיטים

כפר קיש

לביא

מצפה

שדה אילן

שדמות דבורה

שרונה

כ"ט בניסן תשמ"א
3 במאי 1981

לכבוד

מר אבי דודאי

ראש לשכת שר החקלאות

רב שלומה וברכות,

חבריינו ממושב זבדיאל פנו אלינו בבקשת עזרה וסיוע.

בגין העובדה שיגאל ואנוכי מאוד עסוקים בענין הבחירות
נבצר מאתנו להכנס לעובי הקורה של הבעיה, כיום.

ככדי שלא יקבעו עובדות בשטח שיקשה יהיה לשנותם, הצני מבקש
לקבל משלחת של חברי מושב זבדיאל בכדי לשמוע את הבעיה.

כמו כן, רצוי הדבר שאדם הנאמן עליך ומוסמך יבקר במושב,
לבדוק את הנושא מקרוב.

כל זאת כתאום עם חבריינו, נושא מכתב זה.

בברכה,

ח"כ מיכאל דקל
יו"ר אגף הארגון

אלמה רחמים

מושב לצפית

34
51

מיקל 31880

אורי
 [Handwritten signature]

סכומי הועדה לזרוז אכלוס יהודה ושומרון

1. ביוזמתנו קיימנו דיונים עם המשרדים הנוגעים בעבודות תשתית ופיתוח ביהודה ושומרון והתוצאות הראשוניות נמצאות בתיק זה.
2. יש לקבל את המופיע בתיק זה כמסגרת לכיצוע מידי ולמרות שהמדובר בתקציב 1981 יש הרבה עבודות שיש להתחיל מיד על מנת לאפשר גמר העבודה עד סוף תקציב 1981 (מרץ 82).
3. יש חשיבות עליונה שנמשרדים השונים בממשלה יתקצבו בתקציביהם את הפעולות ביהודה, שומרון, חבל עזה והגולן ליישובים היהודים וזאת בעיקר עם האסונומיה תכנס לתוקפה ועל אחת כמה וכמה באם לא. הכוונה שהטיפול ביישובים היהודים באזורים הנ"ל יטופלו באותו טיפול כמו היישובים היהודים מעבר מזה של הקו הירוק.
4. האחריות צריכה להיות לא רק שיתוקצבו מתקציבי המשרדים אלא גם היוזמת לפעילות והקשר צריך להיות ע"י השרים ומשרדיהם כל אחד בשטח עליו הוא מופקד.
5. צריך לקחת בחשבון שאולי חס וחלילה זאת שנת הפעילות האחרונה האפשרית ביהודה ושומרון ולכן צריכה התוכנית המוצעת ע"י הועדה לקבל דחיפות ע"י ראש הממשלה והשרים הנוגעים בדבר.
6. להלן הנושאים המופיעים בתוכנית תקציב 81.
 - א) בינוי ע"י משרד הבינוי והשיכון.
 - ב) בינוי ע"י החסיבה לחתישבות של ההסתדרות הציונית.
 - ג) מערכת כבישים וצירים (מע"ץ בינוי ושיכון).
 - ד) תשתית תעשייתית משרד התמ"ת.
 - ה) תקשורת משרד התקשורת.
 - ו) תשתית למבני חינוך משרד החינוך.
7. סה"כ בכל הסעיפים התוכנית מסתכמת ב- 1.158.000,000 שקל.

- 2 -

הצעת תוכנית בינוי לשנת 1981 בישובים באר"ש

משרד הבינוי והשיכון המנהל לבניה כפרית וישובים חדשים.

<u>יחידות דיור</u>	
200, 80.000.000 ש'	1. בניה ישירה ע"י המינהל לבניה כפרית.
100, 40.000.000 ש'	אריאל
100, 40.000.000 ש'	מעלה אפרים
400, 160.000.000 שקל.	מקומות אחרים ישובים כפריים
900, 162.000.000 שקל.	2. בניה עצמית ע"י התושבים
400, 100.000.000 שקל.	3. בניה ע"י גורמי בניה פרטיים בסיוע הממשלה
500, 100.000.000 שקל.	4. בניה במגזר העירוני מעלה אפרים, ק. ארבע
522.000.000 שקל. טה"כ 2200 יח'	
	(א) כולל עבודות תשתית בניה יח"ד ומבני ציבור.
	(ב) כולל עבודות תשתית באתרי הבניה ומבני ציבור וסיוע כספי במסגרת "בנה ביתך".
	(ג) הכוונה ליוזמה של תאגידי קבלנים וחברות בניה בסיוע ממשלתי כאשר התשתית ע"י משרד הבינוי והשיכון.
	(ד) כחלקו בניה ע"י חברות במימון ממשלתי חלקי האומדן החקציבי כולל סיוע לפרט ומימון חלקי לחברות.

3/...

UNITED STATES DEPARTMENT OF THE INTERIOR

BUREAU OF LAND MANAGEMENT

1. [Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

100,000.00

[Faint, illegible text]

100,000.00

[Faint, illegible text]

100,000.00

[Faint, illegible text]

100,000.00

2. [Faint, illegible text]

100,000.00

3. [Faint, illegible text]

100,000.00

4. [Faint, illegible text]

100,000.00

100,000.00

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

$$\begin{array}{r}
 \text{NWS} \\
 \text{I} \quad \text{L} \\
 \text{2121} \\
 \hline
 \text{X } 10.75
 \end{array}$$

- 3 -

תוספת בניה זמנית בתקציב ההחישבות של חטיבת
ההחישבות של ההיסטודות הציונית

1. טבלה זו מראה את התוספות של הבניה הזמנית שחלקה יהיה בתוספת
כספית של המתישבים על מנת לשפר את הדיור הזמני.

שם	הישוב	תוספת ליחידות הקימות	ישובים	חדשים
1.	חיננית	40		
2.	ריחן ה/חיננית ב'		60	
3.	דותן	30		
4.	שבי שומרון	30		
5.	חומש (מעלה נחל)	20		
6.	שבי שומרון ב'		60	
7.	אלון מורה	60		
8.	קדומים	30		
9.	מעלה השומרון	30		
10.	יקיר	30		
11.	תפוח	30		
12.	אלקנה ב'		50	
13.	שילה	40		
14.	נוה צוף	30		
15.	בית חורון	40		

- 4 -

שם הישוב	תוספת ליחידות הקימות	ישובים חדשים
16. לבונה	50	
17. חדשה	30	
18. גבעת זאב (גבעון)		50
19. בית אל	30	
20. מכמש		50
21. רימונים	30	
22. כוכב השחר	30	
23. מצפה יריחו	30	
24. כפר אדומים	30	
25. ורד יריחו	20	
26. תקוע	30	
27. תקוע ב'		50
28. מצפה גובהין		50
29. לוציפר		50
30. כילי (בעלין)		.50

470 יחידות דיור זמניות.

סה"כ 690 יחידות דיור זמניות

התקציב המיועד עבור הנ"ל הוא לפי 150.000 שקל ליחידה

1160 יחידות * 150000 שקל = 164.000,000 שקל.

- 5 -

פיתוח כבישים ואחזקת כבישים ע"י מחלקת עבודות

ציבוריות משרד הבנוי והשיכון

1. להלן כבישים חדשים הכרוזים ליישוב היהודי ולפיתוח חשתית תעשיתית התישבותית ביהודה ושומרון.
2. תוכנית זאת מראה רק את העדיפות לשנה הקרובה 1981 והיא נגזרת מחוכנית שנערכה ע"י מערכת הבטחון בשיתוף גורמי ההתישבות, משרד הבנוי וצה"ל.
3. להלן מערכת כבישים המחברים גושי התישבות יהודית:
 - א) כביש כפר סבא, קרני שומרון ג', מעלה השומרון, קרני שומרון כ- 15 ק"מ (עוקף קלקיליה עזון).
 - ב) כביש קולה, בית אריה, נוה צוף (תיקון הכביש).
 - ג) כביש עטרות, רמה מכמש 10 ק"מ.
 - ד) כביש בקה אל גרביה, ריחן, חיננית. 7 ק"מ.
 - ה) עוקף שכס מזרח 8 ק"מ (ממחנה הורון, אלון מורה).
 - ו) כביש חדש פצאל, מעלה אפרים 8 ק"מ.
 - ז) מצעים וזפת בכביש מוכן קרני שומרון - אריאל 1.4 ק"מ.

סה"כ כ- 84 ק"מ

126.000.000 שקל.

4. אחזקת כבישים רגילה ביהודה ושומרון 800 ק"מ.
 - א) אחזקה רגילה 13 מיליון שקל.
 - ב) תיקונים חלקים ל- 5 שנים 12 מיליון שקל. (1/5).
 - ג) שינויים בכבישים קיימים 30 מיליון שקל. (1/5).

סה"כ 55 מיליון שקל.

סה"כ מע"צ בשנת 1981 = 281 מיליון שקל.

- 6 -

תוכנית הצעה של משרד התעשייה מסחר ותיירות
לבניה תעשייה ביהודה ושומרון

להלן הצעה לפי ישובים ומרכזי תעשייה.

	<u>אריאל</u>	.1
8 מיליון שקל.	100 דונם תשתית קרקעית	
16.5 מיליון שקל.	10.000 מטר מרובע מבני תעשייה	
	<u>קרני שומרון</u>	.2
3.2 מיליון שקל.	40 דונם תשתית קרקעית	
16.5 מיליון שקל.	10.000 מטר מרובע מבני תעשייה.	
	<u>אפרת</u>	.3
1.6 מיליון שקל.	20 דונם תשתית קרקעית	
5 מיליון שקל.	3000 מטר מרובע מבני תעשייה.	
	<u>ריחן (מרכז אזורי)</u>	.4
2.4 מיליון שקל.	30 דונם תשתית קרקעית	
5 מיליון שקל.	3000 מטר מרובע מבני תעשייה.	
	<u>חקוע</u>	.5
1.6 מיליון שקל.	20 דונם תשתית קרקעית	
5 מיליון שקל.	3000 מטר מרובע מבני תעשייה	
	<u>אפרת</u>	.6
1.6 מיליון שקל.	20 דונם תשתית קרקעית	
5 מיליון שקל.	3000 מטר מרובע מבני תעשייה	
	<u>מעלה אפרים</u>	.7
8 מיליון שקל.	10 דונם תשתית קרקעית	
	<u>מעלה אדומים</u>	.8
4.6 מיליון שקל.	פיתוח שלב ב'	
7.9 מיליון שקל.	10000 מטר מרובע מבני תעשייה	

- 7 -

	<u>9. קרני שומרון (אזור נוסף)</u>
3.2 מיליון שקל.	60 דונם תשתית קרקעית
16.5 מיליון שקל.	10.000 מטר מרובע מבני תעשיה
	<u>10. ישובים שונים</u>
6 מיליון שקל.	80 דונם תשתית קרקעית
<u>6.5 מיליון שקל</u>	5000 מטר מרובע מבני תעשיה
116.9 מיליון שקל.	

הוכנית התעוּש בתשתית ובמבני תעשיה לשנת התקציב 1981
מסתכמת ב- 116.9 מיליון שקל.

פיתוח תיקשורת ביהודה ושומרון בשנת התקציב
1981

1. לדעתי תוכנית התיקשורת עדין לא הוכנה ולכן תבוא כאן רק הערכה כספית של ההוצאה בשנה הבאה.
2. תוכנית משרד התיקשורת מתפרסת על 4 שנים ותואמת את הצרכים ולפי צירי תקשורת קיימים וחדשים.
3. לפי הערכה לשנה הבאה יש צורך מתקציב תשתית לשנה ראשונה של כ- 40 מיליון שקל.
4. לפי דעת הועדה יש צורך להתחיל כבר בשנה זו להזמין ולתכנן על מנת שבשנה הבאה התוכנית תוכל לצאת לפועל ולהסתיים.
כ- 40 מיליון שקל.

חשתית מבנים לחינוך ביהודה ושומרון

1. לפי הערכה ראשונה דרושים לחשתית החינוכית ביהודה ושומרון:

10 מיליון שקלים.	(א) 30 כיתות גן
15 מיליון שקלים.	(ב) 50 כיתות ביה"ש
<u>10 מיליון שקלים</u>	(ג) 20 כיתות פעוטונים
35 מיליון שקלים.	

2. נראה לנו שתקציב זה במסגרת כללית של בינוי חשתית ביהודה ושומרון צפון להכלל במשרד החינוך והתרבות למען יהיה הוא האחראי והיוזם של חשתית בינוי חינוכית בשטח כמו בתוך הקו הירוק והביצוע יהיה דרך המועצות האזוריות והמקומיות.

3. יש הכרח להכניס את מערכות החינוך לעבודה רגילה של המשרד ולא דרך כל מיני מתאמים למיניהם.

אולפוסיה קיימת ומתוכננת ביישובים יהודה, שומרון וביקעת הירדן - אוקטובר 1980

מתיכון לאמס בלב סופי		מס' המסמך		מס' הנכס		מס' המסמך		מס' הנכס	
מס' הנכס	מס' המסמך	מס' הנכס	מס' המסמך	מס' הנכס	מס' המסמך	מס' הנכס	מס' המסמך	מס' הנכס	מס' המסמך
75,000	15,000	7,108	1,380	7,108	1,380	7,108	1,380	7,108	1,380
1,500	250	174	33	174	33	174	33	174	33
1,500	250	137	26	137	26	137	26	137	26
600	120	113	25	113	25	113	25	113	25
500	80	327	65	327	65	327	65	327	65
400	80	110	28	110	28	110	28	110	28
400	80	132	43	132	43	132	43	132	43
1,500	250	147	35	147	35	147	35	147	35
1,500	250	160	42	160	42	160	42	160	42
15,000	3,000	190	40	190	40	190	40	190	40
5,000	1,000	368	92	368	92	368	92	368	92
25,000	5,000	3,600	720	3,600	720	3,600	720	3,600	720
5,000	1,000	250	63	250	63	250	63	250	63
15,000	3,000	-	-	-	-	-	-	-	-
2,500	500	1,400	168	1,400	168	1,400	168	1,400	168
115,000	21,500	7,046	1,569	7,046	1,569	7,046	1,569	7,046	1,569
1,500	250	488	132	488	132	488	132	488	132
5,500	1,000	217	41	217	41	217	41	217	41
1,500	250	216	48	216	48	216	48	216	48
600	120	65	15	65	15	65	15	65	15
600	120	143	29	143	29	143	29	143	29
1,500	250	224	56	224	56	224	56	224	56
600	120	152	38	152	38	152	38	152	38
600	100	116	22	116	22	116	22	116	22
1,500	250	-	-	-	-	-	-	-	-
1,500	250	373	74	373	74	373	74	373	74
1,500	250	240	48	240	48	240	48	240	48
1,500	250	-	-	-	-	-	-	-	-
1,300	300	362	72	362	72	362	72	362	72
1,500	250	520	79	520	79	520	79	520	79
1,500	250	225	45	225	45	225	45	225	45
1,500	250	64	16	64	16	64	16	64	16
1,500	250	168	33	168	33	168	33	168	33
1,000	200	60	-	60	-	60	-	60	-
1,000	200	112	28	112	28	112	28	112	28
600	120	115	32	115	32	115	32	115	32
1,500	250	-	-	-	-	-	-	-	-
1,500	250	60	-	60	-	60	-	60	-
1,500	250	50	12	50	12	50	12	50	12
1,500	250	-	-	-	-	-	-	-	-
15,000	3,000	610	123	610	123	610	123	610	123
15,000	3,000	-	-	-	-	-	-	-	-
5,000	1,000	315	63	315	63	315	63	315	63
25,000	5,000	1,116	223	1,116	223	1,116	223	1,116	223
15,000	3,000	745	140	745	140	745	140	745	140
5,000	1,000	-	-	-	-	-	-	-	-
36,000	7,500	3,248	697	3,248	697	3,248	697	3,248	697
600	120	175	35	175	35	175	35	175	35
400	80	142	26	142	26	142	26	142	26
500	120	96	19	96	19	96	19	96	19
500	120	143	33	143	33	143	33	143	33
500	120	154	36	154	36	154	36	154	36
500	120	134	31	134	31	134	31	134	31
500	120	122	28	122	28	122	28	122	28
500	120	145	29	145	29	145	29	145	29
500	120	71	21	71	21	71	21	71	21
25,000	5,000	522	113	522	113	522	113	522	113
500	120	56	13	56	13	56	13	56	13
500	120	231	46	231	46	231	46	231	46
500	120	181	43	181	43	181	43	181	43
350	80	132	42	132	42	132	42	132	42
500	120	156	39	156	39	156	39	156	39
350	80	66	16	66	16	66	16	66	16
350	80	63	12	63	12	63	12	63	12
500	120	60	-	60	-	60	-	60	-
1,000	200	132	33	132	33	132	33	132	33
350	80	60	-	60	-	60	-	60	-
350	80	69	23	69	23	69	23	69	23
350	80	95	18	95	18	95	18	95	18
350	80	133	41	133	41	133	41	133	41
350	80	60	-	60	-	60	-	60	-

אולפוסיה קיימת ומתוכננת ביישובי יהודה, שומרון וביקעת הירדן

מס' הנכס	מס' המסמך	מס' הנכס	מס' המסמך	מס' הנכס	מס' המסמך
75,000	15,000	7,108	1,380	7,108	1,380
115,000	21,500	7,046	1,569	7,046	1,569
190,000	36,500	14,154	2,949	14,154	2,949
36,000	7,500	3,248	697	3,248	697
226,000	44,000	17,402	3,646	17,402	3,646

תמונה

324

3411111111
מקצוע (השק"ל)

מועצה אזורית שער הנגב

דואר נע חוף אשקלון - טלפון, 5-97311-051

תאריך: כ"ט אדר א' תשמ"א
5.3.1981

בתשובה נא להזכיר:
/7667

לכבוד
השר אריאל שרון
משרד החקלאות
הקריה
תל אביב
כבוד השר,

- אור הנר
-
- ארז
-
- ברור חייל
-
- גביט
-
- דורות
-
- יכני
-
- כפר עזה
-
- נחל עוז
-
- מפלסים
-
- ניר עם
-
- רוחמה
-
- חות מרעית

הנדון: הקמת תערוכה קבועה על נושא המים באזורינו

בזה ברצוני לבקש את תמיכתך בפרויקט אשר מתגבש באזור מזה כמה שנים, כאשר הרעיון המרכזי הוא הקמת מוזיאון המים, וביתר דיוק על הקמת תערוכה קבועה על נושא המים בדרום ובנגב.

הקמנו מזה הרבה זמן צוות הגוי, מורכב מחברי האזור אשר עוסקים במחקר ואיסוף חומר על קדום הפרויקט.

בכוונתנו לעצב את התערוכה במרכז אזורי אביס, שם ישנם לפי דעתינו תנאים מצויינים, מה עוד שזה ישתלב בפרויקט בית האזור אשר החל לפעול בהצלחה רבה לפני מספר חודשים.

נשמח להיפגש איתך בהקדם למען הבהרת הנושא ולבקש ממשרד החקלאות יעוץ מתאים להפעלת הפרויקט.

נכבוד רב
עבי חזן
ראש המועצה

העתק: בתיה איבו - רכזת בית האזור - אביס.

324

מדינת ישראל

משרד התקשורת
לשכת מנהל שירותי הטלפון

תאריך: בשכט חשמ"א
13 בינואר 1981
מספר: 6 בס

טלויזיה

לכבוד
מר אורי בר-און
לשכת שר החקלאות
ירושלים

א.נ.

הנדון: קשר טלפון ל"טו"ב יו"ש

בהמשך לשיחתנו הנני מצ"ב נספח ובו אומדנא' ההוצאות לפיחות קשר הטלפון ל"טו"ב יו"ש המסתכמים בסך 105.10 מיליון שקלים.

המחירים מעודכנים לתחילת השנה 1981 אך אינם כוללים את הישובים הבאים:
אפרח
קריח ארבע
מישור אדומים

אומדנים אלה ניתנו בהנחה כי הפיחות ייעשה לפי גוש (לא לפי כל ישוב בודד בתוך הגוש). כצופא' הקשר שצויינו יש להעמיד לרשותנו בכל צומח קשר:

שני מבני אשקוביח
חיבור חשמל
מזגנים

2. כפי שסוכם תמציא לנו:

א. רשימת הגושים, לפי עדיפויות.

ב. מקורות המימון ממפעלים או גופים החישובתיים.

ג. הישובים שבהם נחקין קו אחד או שניים (לפי האפשרויות והמחיר) בהנחה שלקו זה החובר מרכזיה רכוש הישוב שחאויות ע"י הישוב אשר ידאג גם לרשת השלוחות (התקנה ואחזקה) בתוך הישוב. אנו מצדנו נהיה מוכנים לספק שרותי ייעוץ ופיקוח.

בכבוד רב,
י. הכרפלד
מנהל השירות

ישראל
ת"א 232
נין מוכי אויזיה

טלפון מס' לאומי 242936 (02)
טלפון מס' בין-לאומי +972 2
טלקס מס' לאומי } עברי 26264 (02)
 } לטיני 25269 (02)
טלקס מס' בין-לאומי +606 25269

רחוב בורש, בניין גר, ירושלים 91 999

אומדני הוצאות לפיתוח קשרי טלפון ליישובים ביו"ש

נספח

גוש מס'	שמות הישובים	מספר הקווים	אומדן הוצאה (מיליוני שקלים)	צומח קשר בישוב	ה ע ר ו ת
1	שבי שומרון, חומר, סנור שבי שומרון ב"ב.	48	8.90	חומש	
2	קרני שומרון, מעלה שומרון, חעשיה שומרון, קדומים, יקיר	100	8.70	קרני שומרון	
3	אלון מורה, חעשיה	24	3.20	אלון-מורה	
4	אריאל, חפוח	70	5.10		
5	ריחן, חייננית	25	3.30		
	דוחן	15	2.65		
7	שילה	24	3.60	שילה	
8	אלקנה, אלקנה ב'	40	3.30		
9	סלעיה	20	2.20		
10	חלמיש, לבונה	24	4.55	חלמיש	
11	שילה, מחתיהו, רוח	100	7.60	שילה	
12	מבוא חורון	24	3.00	מבוא חורון	
13	ביה אל, ביה אל ב', עופרה	-	7.60	ביה אל עופרה	העברה ממרכזת ראמאללאה למרכזת ירושלים " " " " "
14	גבעון, ביה חורון, מצפה גבעון	20	2.20		
15	אלון שבוח, אלעזר, כפר עציון, מגדל עוז, ראש צורים	70	2.50		
16	הר גילה	-	1.10		העברה ממרכזת ב.לחם למרכזת ירושלים
17	חקוע	25	2.00		
18	מחולה, שלח	25	3.30		
19	בקעות, רועי, יבוק	24	4.10	בקעות	
20	מכורה, חמרה	48	2.65	מכורה	
21	ארגמן	24	2.35	ארגמן	
22	מעלה אפרים, פצאל, משואה, יפיה, גיתוח, מבוא בילו, חומר, גלגל, נחייב הגדוד, נערן	200	6.10		
23	כוכב השחר, רימונים	35	2.30	כוכב השחר	
24	כפר אדומים, מצפה יריחו, עיר אדומים	70	1.80		
25	מצפה שלם	12	3.90		
26	יחיר	24	3.00	יחיר	
27	כרמים	10	2.30		
28	ביה הערבה	10	1.80		
			105.10		סה"כ

30/4/38

מכירת הקרקע

ל"ג

342

מכירת הקרקע

ל"ג

הנני מסביר את גודל המכירת הקרקע
 כי בלשון המצ"ח שנתה הרונית / המכירה
 קטנה היא במחיר. כפי ש
 לפני ציוריה הישנים פ"א ו"א כפי שהיו
 ע"פ און כפי שהיו למעשה
 ופ"א נאלץ בהסכמה לקבוע את קו המדידה
 כי לפני הנני מודע מזה שצ"ל מכירת הקרקע
 כפי שהיא למעשה
 מתאם זכרון קודמו המכירה המקורית הישנה

מכירת הקרקע

מחיר המכירה
ב"מ

74159
95156,

324

משרד הבטחון

לשכת סגן שר הבטחון

דף 1 מתוך 1 דפים

סודי

העתק 5 מתוך 13 העתקים

אורי

תאריך כב'	ניסן	תשמ"א
26	אפריל	1981
מס' צ	-	0111

מר שלמה אריאב, יו"ר מועצת המנהלים של הימנרות
 מר אורי ביידץ, סגן מנהל מינהל מקרקעי ישראל
 מר אורי בבאי, מנהל אגף רכישות בעלות/רישום - מינהל מקרקעי ישראל
 גברת פליאה אלבק, מנהלת המחלקה האזרחית של פרקליטות המדינה
 מר אורי בראון, עוזר ליו"ר וועדת שרים לענייני התיישבות
 מר רפאל איתן, יועץ ראש הממשלה למלחמה בטרור
 מר ישראל קורץ, נציג שר האוצר
אל"מ י. כץ, סגן מפקד איו"ש

שלום רב,

הנדון: וועדה לרכישת קרקעות

הרייני להודיעכם, שיועץ ראש הממשלה, מר רפי איתן, התפטר מתפקידו בוועדת רכישת הקרקעות לפני כחצי שנה.

מר איתן הוכנס בטעות לרשימת התפוצה במינוי שהוצא למר אריאב.

נא תקנו בהתאם.

ב ב ר כ ה

[Handwritten signature]

אביחי בן יעקב רס"ן
ראש לשכת סגן שר הבטחון

מפקדת אזור יהודה ושומרון
 יחידת קמ"ט פנים
 ד' אייר התשמ"א
 8 במאי 1981

אוריאל

אל:- ר' אריאל בן-און, שכני האקדמיה, רמת השרון

הנדון:- ישובים ישראלים ביהודה ושומרון, תוכניות מתאר

1. רצ"ב רשימה של ישובים ישראלים (מאוכלסים או בהקמה), מעודכנת ל - 4/5/81.
2. מטרת הרשימה ל:-
 (א) בטור א' ציון שמות הישובים שלהם תוכנית מתאר מפורטת מאושרת וכן תורגמו מתאר כלליות מאושרות.
 (ב) בטור ב' ציון שמות הישובים שלהם תוכניות מתאר בהפקדה (דדהייצו בשלבי אישור) תוך הפקדה בין תוכניות מפורטות לבין תוכניות כלליות.
 (ג) בטור ג' ציון שמות הישובים שלא קבלו ולא הומצאו לצו לגביהם תוכניות מתאר כלל
3. בצגים שתוכנית מתאר מפורטת ממשמשת בסיס חוקי למתן היתרי בנייה (על ידי הרשות המקומית אם הוסמכה לגך) ואילו תוכנית מתאר כללית אינה יכולה לשמש בסיס למתן היתרי בנייה.
4. אי לכך מוטלת חובה על המוסדות המיישבים (משרד השיכון או ההסתדרות הציונית).
 (א) להמציא לצו תוכניות מתאר מפורטות לגבי אותם הישובים שלהם תוכניות מתאר כלליות בלבד.
 (ב) להמציא לצו תוכניות מתאר לגבי הישובים המופיעים בטור ג'.
5. על ראשי הרשות המקומיות הישראליות באזור וכן על מנהל לשכת התכנון להיות בקשר מתמיד עם המוסדות המיישבים ולוודא בצוע סעיף 4 ממכתבנו הב"ל. סיוע י.ל.ל. ותאום הפעולה בשטחים ברחיפת הנושא בדרש באופן מתמיד.

עמר שלמה

קמ"ט פנים

אתנה

חנועת ההתישבות של גוש אמונים
אגודה שיתופית מרכזית חקלאית בע"מ
ת.ד. 18181 ירושלים
טלפון: 02-816688-9

י"א אייר, תשמ"א
תאריך 15.5.81

אורי בר-און

לכבוד,
אורי בר-און,
עוזר לשר החקלאות,
משרד החקלאות,
תל-אביב.

שלום רב,

הנדון: פיתוח מקורות מים

1. נעלה (נילי)

לפי מיטב ידיעתי אספקת המים המתוכננת היא מבריכת מתחיהו לגבעה נ.ג. 411. אבקשך לזרז את העבודות במפעל הזה עקב עליית הישוב ב-כ"ו סיון (28.6.81).

2. כפר אדומים

יש להקים בריכה בישוב מהסעמים הבאים:
א. בישוב קיימת חקלאות של 100 ד' זיתים ובביצוע שטחים לשלחין ולגידולים חקשיתיים.
ב. בריכה זו תוכל לשמש גם כאיגום למצפה יריחו שאין לה רזרבה של מים.

3. דרום הר חברון

א. ביוזמתך הנושא עלה לדיון בהנהלת מקורות והנושא יבדק. לוח הזמנים הוא ארוך מדי וחייבים לקדם אותו בעדיפות.
ב. יש למצוא פתרון מידי לאספקת המים לישובים מעון כרמל.

4. נוה צוף ב'

יש צורך בבדיקת אספקת המים לישוב.

5. עפרה

יש להקים בריכה של 500 מ"ק בישוב.
בברכה,

אורי אריאל,
יו"ר צוות ההתישבות.

העתק: י. טוביה

394

ב"ה

אמונה

י"א אייר, חשמ"א
תאריך 15.5.81

תנועת ההתישבות של גוש אמונים
אגודה שיתופית מרכזית חקלאית בע"מ
ת.ד. 18181 ירושלים
טלפון: 02-816688-9

לכבוד,
מר א. שרון,
שר החקלאות,
משרד החקלאות,
תל-אביב.

שלום רב,

הנדון: רשות מרעה והקמת עדרי צאן

מאז עלה רעיון זה ההתקדמות היא איטית ומזערית. קשה לקבל קצב זה בעיקר שנושא זה הוא באחריות משרד החקלאות. הקמת עדרי צאן יש לה חשיבות מכרעת לשמירה על אדמות המדינה. אבקשן לזמן את הנוגעים בדבר לישיבה אצלך על מנת לסכם הנושא, כולל לוח זמנים לביצוע.

בברכת בנין הארץ,

אורי אריאל,
יו"ר צוות ההתישבות.

העתק: א. בר-און

324

א"ח

אתנה

ז' אייר, חשמ"א

11.5.81

תאריך

תנועת ההתיישבות של גוש אמונים
 אגודה שיתופית מרכזית חקלאית בע"מ
 ת.ד. 18181 ירושלים
 טלפון: 02-816688-9

אורי

לכבוד,
 מר מ. וייץ,
 מנהל המחלקה למרעה,
 משרד החקלאות.

א.נ.,

הנדון: תכנון שטחי מרעה ביהודה ושומרון
 מכתבו של י. גלעין 29.4.81

מצ"ב מפות של אדמות מדינה בסביבת מספר ישובים.
 אבקש את בדיקתך בהקדם.

בברכה,

אורי אריאל,
 יו"ר צוות ההתיישבות.

העתקים: י. גלעין - מנהל רשות מרעה
 אורי בר-און ✓

ה'ס"ח"ל"ג
324
אלוני קטלון
186

חונצה מקומית קצרין רמת הגולן

טל. 61811, 067-61812, ת.ד. 28 חיקוד 12900

תאריך 9.2.81

מספרנו 45/816/שב/רט

א/מ"ק
קצרין

לכבוד
מר אריאל שרון
יו"ר ועדת השרים להתיישבות
לשכת שר החקלאות
ירושלים

כבוד השר,

הנדון: חברה לפיתוח קצרין

בביקורך האחרון בקצרין העלנו בפניך בעיית חוסר תשתית כלכלית לקצרין דבר המעמיד
בסימן שאלה המשך התפתחות הישוב.
ביקשנו את עזרתך למתן מענק לחברה לפיתוח קצרין (5 מיליון שקלים) בכדי שתוכל
לממש את תוכניתה להקמת פרויקטים כלכליים בקצרין.
אנו ממתינים לתשובתך בנדון.

בהזדמנות זו הרשה לי להודות לך על פועלך למען ההתיישבות בגולן ובכל רחבי הארץ.
איך לי ספק שבזכותך הוקמו ישובים רבים בשנים האחרונות וקודמו מפעלי התיישבות
חשובים.

על כך תבורך.

בכבוד רב,

שמואל בר לב
ראש המועצה המקומית

העתק: מר שמעון שבס, יו"ר ועד ישובי הגולן

324

971e'

קרית ארבע היא חברון

מנהלת קרית ארבע, ת.ד. 15, קרית ארבע - חברון

טלפון: 02-971505-6-7

מספר
תאריך 4.3.81

Handwritten signatures and notes in blue ink, including a circled number '188' and various scribbles.

לכבוד

שר החקלאות מר אריאל שרון
שר המשפטים מר משה ניסים
סגן שר הבטחון מר מרדכי צפורי
א.מ.נ.,

הנדון: ערר על שטחים שהוכרזו שטחי מדינה באזור ק. ארבע

על ארבעה שטחים מתוך אלה שהוכרזו כשטח מדינה, הוגש ערר לממשל הצבאי, ע"י משפחת ג' עברי.

בדיונים עם הגורמים המשפטיים, המטפלים בנושא הערר, הסתבר לנו כי מתקיימים דיונים באפשרויות של ביטול ההכרזה לגבי חלק משטחים אלה. השטח שבו מדובר מכונה "גבעת יצחק".

א. שטח זה היה במשך שנים סגור ע"י הממשלה ולמרות זאת בנתה בו משפחת ג' עברי תוך זלזול והתעלמות מהוראות הממשל.

ב. ועדת השרים בראשות השרים שרון, ניסים ותמיר, ראתה בגבעה זו חשיבות רבה בכך שהיא מהווה שטח חיבור בין הקריה לגבעת חרסינה, וע"כ החליטה שיש לנצל בה כל אפשרות להכרזה כשטח מדינה..

שטח זה נמצא כרגע בשלבי תכנון מתקדמים הכוללים מערכות כבישים ותשתית שביץ ק. ארבע לגבעת חרסינה.

בטול הכרזתו כשטח מדינה עלול לגזור על קרית ארבע ביתוק וחוסר יכולת תפקוד. בודה לך על טיפולך החיובי בנושא.

בכבוד רב,

Handwritten signature in blue ink, with the name 'יהודה ריזר' written below it.

ראש המנהלה.

העתק: אלוף דני מט, מתאם הפעולות בשטחים.
תא"ל ב. בן אליעזר, מפקד איו"ש

זפ/דר

בתשובה נא להזכיר

מס' 3/3222-ב

יום 12.3.81

"האחד החקלאי"

אגודה חקלאית שיתופית מרכזית בע"מ

תל-אביב 66048 רח' צ'לנוב 20 טל. 4-834262

324

אורי
מור

לכבוד
שר החקלאות
מר אריאל שרון
משרד החקלאות
הקריה, תל-אביב.

כבוד השר.

הנדון: גרעין בני ציון ב'

אנו פונים לכבודו בהצעה להקים ישוב באזור יתיר במסגרת תנועתנו.

הישוב יהיה מיועד בעיקרו לעולים חדשים והמאורגן בארה"ב ע"י מסדר בני-ציון.

הישוב יהיה מבוסס על חקלאות, תעשייה ושרותים, תוך ניצול הקרקע והמים (בחלקם) בצורה שיתופית.

כך יש בתוכניתם של המתגוררים לנצל את מי השטפונות לחקלאות.

הגרעין מציע להקים הישוב בצורת בנה ביתך.

מאחר, ורב הגרעין הם עולים חדשים בכח, מבקשים אפשרות פיזית להתחלת הבניה בחקדם, זאת כדי לנצל את רצון המשפחות הנמצאות עדיין בארה"ב להשקיע כספם בבניית ביתם במהירות האפשרית ועוד בטרם עלייתם ארצה, כל זאת כדי לאפשר עם עלייתם ארצה קליטתם המהירה בישוב ולצורת חיים בה הם מעוניינים.

את התיחסות כבודו נבקש, וזאת עקב רצונן של המשפחות בארה"ב לתכנן את דרך עלייתם ארצה.

בכבוד רב,

שלמה וולף
מנהל מחלקת ההתישבות

העתק: מר א. בראון, לשכת השר.

324

ה"ה

אתונה

תנועת ההתישבות של גוש אמונים
אגודה שיתופית מרכזית חקלאית בע"מ
ת.ד. 18181 ירושלים
טלפון: 02-816688-9

ג' ניסן, תשמ"א
תאריך 7.4.81

מיסוד 18181

לכבוד,
פר א. שרון,
שר החקלאות,
משרד החקלאות,
תל-אביב.

שלום רב,

הנדון: הקמת רשות מרעה בסועצות אזוריות מטה בנימין ושומרון

בהתאם לנוהלים מורכבת רשות מרעה אזורית מהסונקציות הבאות. להלן הצעותינו להרכב הועדה:

מועצה אזורית שומרון	מועצה אזורית מטה בנימין	
אריה עופרי	מנחם וולרסטיין	1. יו"ר, מינוי ע"י שר החקלאות
עזרא הנקין	עזרא הנקין	2. שיכור קרקע משרד החקלאות
אברהם רטנר	אברהם רטנר	3. לשכת הדרכה, תא בקר וצאן
-	-	4. שירותים וטרנריים
יהודה נהרי	יהודה נהרי	5. מינהל מקרקעי ישראל
יעקב וירצהייזר	נתן נתנוון	6. רכז ועדה חקלאית אזורית
יוסי עברון	מוסקוביץ	7. נציג מגדלי מקנה
אליהו אלקלעי	יצחק עופר	8. מח' להתישבות
קדמון (מרדכי כהן)	קדמון (מרדכי כהן)	9. קק"ל

אבקשן למנות הועדה לאלתר על מנת שרשויות המרעה יחלו לעבוד מיידית.

בברכה,

אורי אריאל,
יו"ר צוות ההתישבות.

אתנה

תנועת ההתישבות של גוש אמונים
אגודה שיתופית מרכזית חקלאית בע"מ
ת.ד. 18181 ירושלים
טלפון: 02-816688-9 מיקוד 91181

ג' ניסן, תשמ"א
7.4.81 תאריך

לכבוד,
מר מישה לגיין,
האגף לאשראי ופיתוח,
משרד החקלאות.

לכבוד,
מר יצחק גלעין,
היח' לרשות מרעה,
משרד החקלאות.

שלום רב,

הנדון: תקציב לרשויות מרעה ולעדרי צאן

1. בכונתינו להקים במספר ישובים עדרי צאן. הישובים הם:

1. זיף	7. קרני שומרון
2. תקוע	8. חומש
3. כפר אדומים	9. נוה צוף
4. כוכב השחר	10. דותן
5. שילה	11. סלעית
6. אלון מורה	12. חינניה (ריחן ב')

2. בסביבת ישובים אלו נמצאות אדמות מדינה ברשות מינהל מקרקעי ישראל וקיימת הסכמה להעבירם לצורכי מרעה (מצ"ב מפות עם סימון חלק מהשטחים).

3. בישובים נערכו מספר סיורים של אנשי מקצוע ממשרד החקלאות וניהנה המלצה חיובית למנהלי החבלים בטוכנות היהודית.

4. בישובים הנ"ל ישנם אנשים הרוצים להחפרנס מגידול צאן.

5. תוך זמן קצר יגמרו ההליכים הפורמליים של הקמת רשות מרעה במועצות האזוריות שומרון ומטה בנימין.

לאור האמור לעיל אני מבקש להעביר לרשויות המרעה מקדמה של מיליון שקל. לאחר דו"ח ביצוע יהיה צורך בתקציבים נוספים העשויים להגיע ל-10 מיליון שקל.

6. מצ"ב הצעת תקציב להקמת שתי יחידות x 100 ראש בכוכב השחר. תקציב זה משקף את ההוצאות בשאר הישובים.

בברכה,

אורי אריאל,

יו"ר צוות ההתישבות.

המחלקה לצאן
אגודת הנוקדים

- א. אלקעי, מנהל חבל התיכון
- פ. וולרשטיין, יו"ר מ.א. מטה בנימין
- ב. קצובר, יו"ר מ.א. שומרון

העתקים:

- מר מ. בן-מאיר, מנכ"ל
- א. בר-און, עוזר שר החקלאות
- י. עופר, מנהל חבל ירושלים

אתנה

תנועת ההתישבות של גוש אמונים
גודה שיתופית מרכזית חקלאית בע"מ
ת.ד. 18181 ירושלים
טלפון: 02-816688-9

ג' ניסן, תשמ"א
תאריך 7.4.81

כוכב השחר - עדר צאן - 2 יח' x 100 ראש (מחירים נכונים לינואר 81)

המקק	מחיר ליהודה	מספר יחידות	סה"כ	הערות
סככת דיר 1.5 מ"ר/רחלה	400 ש'	200	80,000 ש'	
תשתית				באחריות ההסתה"צ
גידור חצרות שערים	500 ש' / מ' רץ 600 ש'	50 3	25,000 ש' 1,800 ש'	
מיתקנים פנימיים (שקות, אבוטים, מחיצות ותאי המלטה)	360 ש'	200	72,000 ש'	
שייה	2,000 ש'	200	400,000 ש'	
גידור מרעה (דרכים, גידור, מיתקני מים ושערים)	16,000 ש' / ק"מ	20	320,000 ש'	מאחר ויש לשבח את המרעה ולמנוע רעייה מופרזת ופלישת עדרים זרים כפי שנעשה עד היום עלינו לגדר את השטח הסופי כאשר גודל העדר בעוד 4 שנים ימלא את כל שטחי המרעה

578,800 ש' (ללא סעיף 6)

מחנה יחידות ב"ז זיה תקוע כפר אדומים מחנה גבעון בית חורון בית אל עפרה שילה כפר תפוח חלמיש
(גוה צוף) חדשה יקיר קרני שומרון קדומים אלון מורה שכי שומרון דותן מצפה זריחו עצמונה כוכב השחר

324

משרד היחידה מחלקת	לבטחון תכנון	הבטחון לאומי התשתית
טל' מנ כ"ד 30	2 - באדר ב' במרץ	4393 861 תשמי"א 1981

א/ח
~~לוי~~

ע' יו"ר וועדה השרים להתיישבות - מר אורי בראון

לשכת ס' שהביט

לשכת שר החקלאות-אבי דודאי

מזכיר הוועדה להתיישבות המשותפת לממשלה ולהסת' הציונית

130, 200, 1015, 132א', ט', ו'

הנדון: בית הערבה ב', לוציפר, גבעת הרדאר

1. על פי חו"ד פרקליטות המדינה קיים שטח נרחב של אדמות המדינה צפונית מזרחית לדיר חג'לא, שטח זה נמצא מתאים להקמת ישוב נוסף בגזרה זו של בקעת הירדן.
2. על פי חו"ד פרקליטות המדינה נמצאו אלפי דונם באתר שהוצע על ידינו מטביב למשטרת לוציפר וצפונית מזרחית לה. שטח זה מתאים להקמת ישוב קבע במקום.
3. על פי חו"ד פרקליטות המדינה ניתן להגדיר את הקרקעות שטביב גבעת הרדאר (צפ' מז' למעלה התמישה) כאדמות מדינה. שטח זה מתאים להקמת שכונה עירונית.
4. אבקשם להעלות בוועדה להתיישבות המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית את ההצעות לאשר הקמתם של:-
 - א. ישוב חקלאי בבקעת הירדן הדרומית (נקודת ציון מרכזית: 137-198) שזקם בתחילה כהאחדות נח"ל.
 - ב. ישוב קהילתי בדרום הר חברון (נקודת ציון מרכזית: 086-161) שיהווה אתר קבע ליחיר.
 - ג. שכונה עירונית ממערב לירושלים (נקודת ציון מרכזית: 1370-1624), שהטיפול בה יימסר למשרד הבינוי והשיכון.

סתר,
תכנון
אל"מ
תשתית
הלאומי

דן
רמ"ח
הבטחון

558222

דס/שש

324

מפקדת איזור יהודה ושומרון
הממונה על הרכוש הנטוש והממשלתי

מדינת ישראל

המשרד הראשי

סימוכין אפ/106-25

תאריך 20.3.81

מכתב
אורי
[Signature]

רחוב ינאי 6
טל. 245335-6
ירושלים

אל: מר א. בר-און
עוזר שר החקלאות.

א.נ.,

הנדון: אדמות מדינה באזור הג'יפטליק.

1. בהתאם לסיור השר בבקעת הירדן מצ"ב מפת בעלויות של אדמות המדינה שבין ארגמן למשוואה.
2. המפה הינה בהתאם לסקר הבעלויות שנערך ביו"ש.
3. כמו"כ סומנו על גביה שטחים שכבר מוקצים למשוואה אגמן ובקעות.

ב ב ר כ ה ,

א. כהן
ס/הממונה

העתק: רע"ן נכו"מ.

הסניפים

חברון

טל. 02-971623

בית לחם

טל. 02-742593

יריחו

טל. 02-922616

למאלה

טל. 02-952747

שכם

טל. 04111/631

טול כרם

טל. 053-98703

ג'נין

טל. 3854/16

הקנה

שטחים המיועדים לשימוש
 כשטחים חקלאיים -
 שטחים המיועדים לשימוש
 כשטחים חקלאיים -
 שטחים המיועדים לשימוש
 כשטחים חקלאיים -

א. סניגור
/

כביש כפר קאסם - לוד

חוראי מחוכנן ארצי 04 - חוכניח מע"ץ מח/41

התנגדות למעבר הכביש המחוכנן בחוראי המוצע ע"י מע"ץ

מסעם : מושב סירח יהודה, מושב ברכת, מושב גבעת כח, מושב מזור, קבוץ נחשונים, כפר סירקין, קיבוץ עינת, קיבוץ גבעת השלשה, מועצה איזורית מודיעים ומועצה איזורית זדום השרון.

ישובים אלו בתמיכתן המלאה של המועצות האיזוריות התאחדו לפעולת התנגדות לכביש המחוכנן ותזכיר זה בא בשם כולם. הננו להודיעכם על התנגדותנו הנחרצת לכביש כפר-קאסם-לוד בתוראי מחוכנן ע"י מע"צ בחוכניתו מח/41.

כביש זה אמור לחצות את משבצות הקרקע החקלאית עליה מבוסס קיומנו, להשמיד פיזית אלפי דונמים חקלאיים מעובדים בהשקיה מלאה של: מטעים, פרדסים, חממות, גני ירק, וגידולי חעשיה, לפגוע בלולים ורפחות, להפריד בין ישובים חקלאיים לבין אדמותיהם המעובדות ולשנות ולחשפיע על כל מרקם ואופי החיים באזור כולו.

כביש זה באם יבוצע כמחוכנן יהיה שגיאה לאומית קשה ביותר, לכן חובה לשנות תוראי הכביש בשלב זה של חכנון-מוקדם ע"י גיבוש התנגדות של כל הגורמים שטובת החקלאות והארץ יקרה להם.

להלן, בקצרה, חלקם של הנימוקים המונחים ביסוד התנגדותנו לכביש המתוכנן ;

1. פגיעה בקרקע חקלאית

- א. הכביש המתוכנן אמור להיסלל במקביל לפס הרכבת מצומת כפר קאסס בצפון ועד צומת לוד מחלף הכביש המהיר לירושלים. מע"צ מבקשת עתה, הפקעה של פס ברוחב 50 מטר וזאת מתוך מטרה להראות מינימום של פגיעה חקלאית. בגישתה זו מע"צ הינה טועה ומטעה.
- ב. הכביש המתוכנן הינו כביש מהיר, בהתאם לחוק כביש כזה יכול ואמור להיות עד 120 מטר פס ההפקעה. לכן מן הראוי לקחת בחשבון פס הפקעה ברוחב 120 מטר.
- ג. למעשה תהיה הרצועה החוצצת המופקעת רחבה בהרבה. לכל אורך ממסילת הרכבת העכשווית קיים פס הפקעה של רכבת ישראל בשולי המסילה + העלה ניקוז. לאחר פס ההפקעה של הרכבת קיים פס הפקעה של חברת החשמל ועובר בשטח קו מתח גבוה אשר כיום מעובד ע"י הישובים החקלאיים. רק לאחר שני פסי ההפקעה האמורים יכול להתחיל הכביש המהיר. הווה אומר כ-20 מטרים נוספים מפסי הרכבת. (שטח גדול בהרבה מהמוצג ע"י המתכננים).
- ד. (1) ממפת התכנון ניתן לראות שמחוכננים 4 מחלפים של כביש מהיר על האדמות החקלאיות. לביצוע של כל מחלף כזה ידרש, ישירות, שטח של כ-400 דונם. אולם למעשה יגרמו נזקים גדולים הרבה יותר, שכן לשם יצירת המחלף על הכביש להתרחק מרחק רב מהפסים וע"י כך ייווצרו פיסות קרקע לכודות בין הפסים לכביש ללא אפשרות לעיבוד.
- (2) המחלפים מחוכננים במרכז גושי קרקע שתוכננו והותאמו למערכת עיבוד והשקאה של גידולי העשיה (כוחנה בעיקר) לכן מחלף במרכז שטח כזה העולה פיזית על כ-400 דונם ומפצל את הגוש ל-4 חלקות קטנות שאינן ניתנות לעיבוד העשיה, גורם למעשה לפגיעה בגוש הקרקע כולו עליו בסיס קיום הקיבוצים.
- ה. במקומות רבים מבחינה הנדסית אין אפשרות להיצמד למסילה בגלל הסיבובים (רדיוס סיבוב פסי רכבת קטן בהרבה מרדיוס סיבוב של כביש מהיר) כך שיווצרו איים נוספים של קרקע לכודה שאינה לעיבוד וללא דרכי גישה.

1. מנסיעה בחוואי המחוכנן מסתבר שהרכבה במרבית השטח עוברת על-גבי סוללה מוגבהת לעיחים לגובה 5 מטר. בשיחה עם המתכננים נאמר שהכביש יהיה לפחות בגובה הרכבה לשם כך יהיה צורך להגביהו על סוללה שבסיסה יהיה רחב ביותר. מכיוון שמהעבר האחד עוברים הפסים והמתח גבוה הרי שהסוללה תוקם בעבר השני, ומכאן ששוב מדובר על חשבון אדמה חקלאית נוספת שתיפגע.

2. מהמחלפים המחוכננים יצאו כבישים מערבה ומזרחה הרי לשם כך המחלפים נבנים - כבישים אלו לא יבנו באויר אלא עתידים בעתיד הקרוב שוב לעלות על אדמה חקלאית, לפצל ולהרוס נחלות ושטחים נוספים שאינם מוזכרים כרגע.

3. הכביש המחוכנן ככל ארכו יפגע וישמיד כליל שטחי חקלאות שטופחו וטויבו, שופרו והוחאמו במשך 30 שנה של עיבוד, וכולן אדמות שלחין עם מערכות השקיה ובארות מים המוחאמים לכל הגידולים, מטעי פרי, פרדסים, כרמים, גני ירק ושטחים של גידולי חעשיה. מדובר בחלקות א' ו-ב' של כ-80 מושבניקים החיים ישירות מנחלות אלו. לבד מהפגיעה הפיזית הישירה בנחלות אלו חשאר לכל חלקה שארית קרקע שאינה ראויה לעיבוד חקלאי מבחינה של כדאיות כלכלית כך שישארו החקלאים ללא קרקע, אולם עם כל אמצעי הייצור, טרקטורים, סככות-מיון וכו' ללא כל ערך אפקטיבי. כמו כן יפגעו קשה גושי הקרקע המרכזיים של הקיבוצים החסרים בלאו הכי אלפי דונמים למשבצות החקלאיות שלהם.

4. הכביש המחוכנן אמור לעבור במרחק של מטרים ספורים מלולי-הסלה ורפתות חלב. מדברי המדריכים החקלאיים המשמעות חיסול הרפתות והלולים שלא יוכלו להחזיקם ולהניב בקירבה כזו לכביש.

5. בהתאם לחוק הקיים לא ניתן לרסס מהאויר עד למרחק של 120 מטר מכביש מאחר וחלק ניכר מהשטחים שלאורך הכביש הינם גידולי חעשיה הרי לענין השלכות ישירות ופגיעה חקלאית נוספת.

2. גורמים נוספים שלא הוזכרו ע"י המתכננים

א. מעברים חקלאיים

מעברים לישובים - כיום לכל ישוב יש מעבר חקלאי מאושר על גבי פסי הרכבה וזאת כדי לאפשר חיבור בין הישובים לאדמוניהם. המעברים שיחצו את הכביש המוצע חייבים להיות עיליים או חחתיים. המעברים צריכים להיות מוהקנים וטוכים למעבר כלים חקלאיים ברוחב של עד 8 מטרים ובגובה של לפחות 7 מטרים (קטפות כותנה).

במקרה של חכנון מעבר חחתי, מנהרות - תהיה בעית מי תהום גבוהים וסכנה של איגום מים שיחסום מעבר כחורף. פתרון של מעבר על גשרים- יצריך שיפועים גדולים וסוללות ארוכות ששוב ינגסו בקרקע חקלאית (מאות דונמים נוספים) והעשויים להגיע ללב איזורי המגורים של הישובים וכן יחייבו הזזה קו המתח הגבוה של חברת החשמל.

ב. מעבר על גבי המוביל הארצי וחציוח של המוביל הארצי

על-פי התכנון, עובר הכביש על גבי המוביל הארצי דבר שלא יתכן (לפי מהנדסי מקורות). מכאן מתחייבת אחת מהאפשרויות הבאות, או שהכביש יצטרך לזוז או שהמוביל. תזוזה כזו תהיה שוב לקרקע חקלאית ומשמעותה גם עלות נוספת.

במקרה של חציית המוביל יש לבנות גשרי בטון מיוחדים למעבר הכביש. הקמה גשרים אלה תחייב שוב פגיעה בקרקע חקלאית ומשמעותה עלות כספית נוספת.

מכל האמור לעיל עולה בבירור, שלמעשה לא ניתן לחשב עתה את מספר הדונמים שיפגעו, אולם המדובר באלפי דונמים של אדמה חקלאית.

3. פגיעה "בריאה הירוקה" של איזור המרכז ובשטחים החקלאיים היחידים במרכז הארץ

במרכז הארץ בין גוש דן רבתי במערב, כפר סבא בצפון, לוד רמלה בדרום וגב ההר במזרח, מהווה תחום המועצות האיזוריות דרום השרון ומודיעים את "הריאה הירוקה" היחידה של עם ישראל. הכביש המוצע מהווה את התקיפה החזיתית של ניקוסיין האורבניזציה והפיתוח העירוני העשייתי ב"ריאה ירוקה" זו.

רוחבה של מדינת-ישראל במחוז המרכז מן היס ועד ההרים כ-18 ק"מ. מהם נכבשו בערים אספלט ובטון כ-15 ק"מ. נותרה לפליטה רצועה חקלאית אשר רוחבה אינו עולה על 4 ק"מ. תרואי הכביש המוצע יחצה רצועה זו לכל אורכה.

המפעל הציוני ומדינת-ישראל כמשך שנות דור ראו את האיזור הנדון כאיזור החקלאי אשר ישמש עורף ותמצן לערי המרכז מחד, וחציצה בינם לבין הגבול המזרחי מאידך. לפיכך הופנו ההושבים להתיישבות על אדמה זו והוקמו מושבים וקיבוצים רבים בתחום זה והם אשר הגנו על גבולה המזרחי של המדינה. הכביש הנדון ואשר יבוא בעקבותיו, יגרמו להרס הישובים, עקירת חלקם, ושינוי אופי האיזור כולו ללא כל תכנון מוקדם ובניגוד לתכנון הקיים.

4. הפגיעה מבחינה אנושית חברתית

א. להמוגש הפגיעה מבחינה אנושית חברתית נביא את הישוב גבעת-כח. במושב גבעת-כח, אמור הכביש לעבור כחור המושב, לעלות על 2 בחים, לחצות 15 חלקות א' שעליהן בחי המגורים, הדפחות, הלולים והחממות. כשליש מהישוב יסא חסר מקורות פרנסה באופן מוחלט, ורעש המכוניות הנורא יחסל אפשרות ניהול מערכת חיים כפרית נורמלית.

- ב. כיוון שנאמר לנו באופן מוחלט ע"י מינהל מקרקעי ישראל שאין קרקע חלופית באיזור המרכז והפיצוי יהיה, איפוא, כספי ; הרי בלא קרקע שניתן להשקיע בה כספי הפיצוי יהפוך הכסף לגורם הרסני ממדרגה ראשונה במרקם חברתי של הישובים.
- ג. תחום המועצות האיזוריות מודיעים ודרום השרון תוכנן ויושב כאיזור חקלאי לא רק עפ"י גידוליו השונים, אלא גם עפ"י תפיסת עולמו, דרך חייו ומרקמו האנושי (העובד את אדמתו), חברתי, סוציולוגי אקונומי.
- ד. ההתפוררות של המרקם החקלאי - חברתי - סוציאלי - אקונומי של הישובים שיפגעו מהכביש והנלווה לו, נוגדת את האינטרס הלאומי, מרקם זה שהינו במחוננתו הנוכחית לתועלת הישובים, האיזור וחושביו ולברכה למדינה כולה - אין לו חליף.
- ה. זוהי פגיעה כלתי ניתנת לחיקון בהתיישבות ובחינוך להתיישבות בארץ ישראל.
- ו. לא נבדקה ולא נלקחה בחשבון המשמעות של הפיכת עובדי אדמה במושבים ובקיבוצים רבים, ולמעשה עובדי אדמה באיזור שלם, למשוללים אמצעי פרנסה ולמחוייבים בהסבה מקצועית ומשקיה.
- ז. השלכה ישירה של ההוצאות הנ"ל הינה ביטולן של הרשויות המקומיות מודיעים ודרום השרון כמועצות איזוריות המנהלות ונותנות שירותים לישובים החקלאיים שבחוכן, והפיכתן למועצות מקומיות או ערים אשר כאלה, חזון נפוץ הן באיזור המרכז.

5. נזקים לחקלאות הנמצאת צפונה ודרומה לכביש המוצע

בצומת כפר-קאסס מתוכנן מחלף (עם כביש מורשה) שבאם יבוצע במקום המתוכנן יכתיב בהכרח את המשך הכביש צפונה ודרומה, שכן מדובר בכביש אורך ארצי. כחוצאה, הפגיעה בקרקעות וביושבים חקלאיים תהיה כפולה ונוספת. יפגעו גם: קיבוץ החורשים, מושב חגור, מושב שדה חמד, מושב ירחיב, מושב נוה-ימין, הקיבוצים ניר-אליהו, רמת-הכובש,

לכן יש להמנע מביצוע המחלף בשלב זה, כיוון שהוא ייצור עובדה כששח שתכתיב את מעבר הכביש דרומה וצפונה על אדמות חקלאיות שהינן משאב לאומי ללא מחיר ותחליף בעיקר באיזור המרכז.

6. נימוקים חכנוניים

- א. הגבעות המזרחיות הינן הרזרבה של המדינה כאיזור המרכז לפיתוח החישובתי ואכן מחוכננים ישובים כגון: ראש-העין, מזרח, מכביה, מודיעין, אזור תעשיה גדול, מרכז שוהם ועוד. לכן טבעי שהכביש יעבור מזרחה לאזור הגבעות וע"י 4 המחלפים המחוכננים יוכל לשרת האזור כולו.
- ב. אנו יודעים (מפי המחכננים) שמע"צ נמצאת בלחצים קשים לפחרון בעיה לחץ התנועה באזור התעשיה האירית והכניסה המזרחית לנמל-התעופה וכביש זה אמור לפחור בעיות אלו. לדעתנו אין לפחור בעיה מקומית של 3 ק"מ ע"י הכתבת מסלול לכביש ארצי וע"י פגיעה והרס לאזור חקלאי שלם שהגיע לאיזון ויציבות כלכלית וחברתית אחר 30 שנות מצוקה ועבודה קשה.
- יש לזכור שחלק מהישובים כבר עברו מהישוב הקודם עקב התפתחות עירונית (גבעת-השלשה-עינת) ושהתפתחות המחוכננה של נמל-התעופה אמורה לפגוע פגיעה קשה נוספת באזור עד כדי תכנון של פינוי ישובים.
- ג. מחכנני מע"צ נאחזים בנימוקי עלות כספית - אין אנו יכולים לבדוק ולבחון את חישובי מע"צ, מכיוון שלא נמסרו לנו וכן מכיוון שהם הגורם השלטון בארץ כחחום זה והם המעסיקים את כל המחכננים והמהנדסים בארץ שאינם רוצים להופיע כנגד מע"צ - אולם כל בר-דעת המסתכל במפת האזור ורואה הכביש המחוכנן והגבעות המזרחיות במרחק של כ-2 ק"מ מזרחה, מבין שקיימת אלטרנטיבה והיא ברת ביצוע ולדעתנו גם זולה הרבה יותר באם משקללים נכון את כל הגורמים.
- לשארית האדמה החקלאית באזור המרכז אין תחליף ואין מחיר.

ס י כ ו ם

אנו פונים אליכם לעזור לנו להציל את תחום ה"ריאה הירוקה" של איזור המרכז, את הישובים, את 80 החקלאים הקטנים חברי המושבים ומשפחותיהם, את הקיבוצים שאינם רוצים להיהפך למרכזי תעשיה, ואת המדינה משגיאה נוראה שכפי שכבר נאמר תהיה אסון - נוראי ובכיה לדורות.

בחודה וברכה

ועד הפעולה

כביש כפר קאסם - לוד
תוראי מחוכנן ארצי 04 - חוכניח מע"ץ מח/41

התנגדות למעבר הכביש המחוכנן בחוראי המוצע ע"י מע"ץ

מטעם : מושב סירח יהודה, מושב ברכת, מושב גבעת כח, מושב מזרח, קבוץ נחשונים, כפר סירקין, קיבוץ עינת, קיבוץ גבעת השלשה, מועצה איזורית מודיעים ומועצה איזורית חדרם הארון.

ישובים אלו בתמיכתן המלאה של המועצות האיזוריות התאחדו לפעולת התנגדות לכביש המחוכנן ותזכיר זה בא בשם כולם. הננו להודיעכם על התנגדותנו הנחרצת לכביש כפר-קאסם-לוד בחוראי מחוכנן ע"י מע"ץ בחוכניחו מח/41.

כביש זה אמור לחצות את משבצות הקרקע החקלאית עליה מבוסס קיומנו, להשמיד פיזית אלפי דונמים חקלאיים מעובדים בהשקיה מלאה של: מטעים, פרדסים, חממות, גני ירק, וגידולי חעשיה, לפגוע בלולים ורפתות, להפריד בין ישובים חקלאיים לבין אדמותיהם המעובדות ולשנות ולהשפיע על כל מרקם ואופי החיים באזור כולו.

כביש זה באם יבוצע כמחוכנן יהיה שגיאה לאומית קשה ביותר, לכן חובה לשנות תוראי הכביש בשלב זה של חכנון-מוקדם ע"י גיבוש התנגדות של כל הגורמים שטובת החקלאות והארץ יקרה להם.

להלן, בקצרה, חלקם של הנימוקים המונחים ביסוד התנגדותנו לכביש המתוכנן ;

1. פגיעה בקרקע חקלאית

- א. הכביש המתוכנן אמור להיסלל במקביל לפס הרכבת מצומת כפר קאסם בצפון ועד צומת לוד מחלף הכביש המהיר לירושלים. מע"צ מבקשת עתה, הפקעה של פס ברוחב 50 מטר וזאת מתוך מטרה להראות מינימום של פגיעה חקלאית. בגישחה זו מע"צ הינה טועה ומטעה.
- ב. הכביש המתוכנן הינו כביש מהיר, בהתאם לחוק כביש כזה יכול ואמור להיות עד 120 מטר פס ההפקעה. לכן מן הראוי לקחת בחשבון פס הפקעה ברוחב 120 מטר.
- ג. למעשה תהיה הרצועה החוצצת המופקעת רחבה בהרבה. לכל אורך ממסילת הרכבת העכשווית קיים פס הפקעה של רכבת ישראל בשולי המסילה + העלה ניקוז. לאחר פס ההפקעה של הרכבת קיים פס הפקעה של חברת החשמל ועובר בשטח קו מתח גבוה אשר כיום מעובד ע"י הישובים החקלאיים. רק לאחר שני פסי ההפקעה האמורים יכול להתחיל הכביש המהיר. הווה אומר כ-20 מטרים נוספים מפסי הרכבת. (שטח גדול בהרבה מהמוצג ע"י המתכננים).
- ד. (1) ממפה התכנון ניתן לראות שמחוכננים 4 מחלפים של כביש מהיר על האדמות החקלאיות. לביצוע של כל מחלף כזה ידרש, ישירות, שטח של כ-400 דונם. אולם למעשה יגרמו נזקים גדולים הרבה יותר, שכן לשם יצירת המחלף על הכביש להתרחק מרחק רב מהפסים וע"י כך ייווצרו פיסות קרקע לכודות בין הפסים לכביש ללא אפשרות לעיבוד.
- (2) המחלפים מחוכננים במרכז גושי קרקע שתוכננו והותאמו למערכת עיבוד והשקאה של גידולי העשיה (כוחנה בעיקר) לכן מחלף במרכז שטח כזה העולה פיזית על כ-400 דונם ומפצל את הגוש ל-4 חלקות קטנות שאינן ניתנות לעיבוד העשייה, גורם למעשה לפגיעה בגוש הקרקע כולו עליו בסיס קיום הקיבוצים.
- ה. במקומות רבים מבחינה הנדסית אין אפשרות להיצמד למסילה בגלל הסיבובים (רדיוס סיבוב פסי רכבת קטן בהרבה מרדיוס סיבוב של כביש מהיר) כך שיווצרו איים נוספים של קרקע לכודה שאינה לעיבוד וללא דרכי גישה.

1. מנסיעה בחוואי המחוכנן מסחבר שהרכבה במרבית השטח עוברת על-גבי סוללה מוגבהה לעיחים לגובה 5 מטר. בשיחה עם המתכננים נאמר שהכביש יהיה לפחות כגובה הרכבה לשם כך יהיה צורך להגביהו על סוללה שבסיסה יהיה רחב ביותר. מכיוון שמהעבר האחד עוברים הפסים והמתח גבוה הרי שהסוללה תוקם בעבר השני, ומכאן ששוב מדובר על חשבון אדמה חקלאית נוספת שחיפגע.

2. מהמחלפים המחוכננים יצאו כבישים מערבה ומזרחה הרי לשם כך המחלפים נבנים - כבישים אלו לא יבנו באויר אלא עחידים בעתיד הקרוב שוב לעלות על אדמה חקלאית, לפצל ולהרוס נחלות ושטחים נוספים שאינם מוזכרים כרגע.

3. הכביש המחוכנן בכל ארכו יפגע וישמיד כליל שטחי חקלאות שטופחו וטויבו, שופרו והותאמו במשך 30 שנה של עיבוד, וכולן אדמות שלחין עם מערכות השקיה ובארות מים המותאמים לכל הגידולים, מטעי פרי, פרדסים, כרמים, גני ירק ושטחים של גידולי תעשייה. מדובר בחלקות א' ו-ב' של כ-80 מושכניקים החיים ישירות מנחלות אלו. לבד מהפגיעה הפיזית הישירה בנחלות אלו תשאר לכל חלקה שארית קרקע שאינה ראויה לעיבוד חקלאי מבחינה של כדאיות כלכלית כך שישארו החקלאים ללא קרקע, אולם עם כל אמצעי הייצור, טרקטורים, סככות-מיון וכו' ללא כל ערך אפקטיבי. כמו כן יפגעו קשה גושי הקרקע המרכזיים של הקיבוצים החסרים בלאו הכי אלפי דונמים למשבצות החקלאיות שלהם.

4. הכביש המחוכנן אמור לעבור במרחק של מטרים ספורים מלולי-הסלה ורפתות חלב. מדברי המדריכים החקלאיים המשמעות חיסול הרפתות והלולים שלא יוכלו להחקיים ולהניב בקירבה כזו לכביש.

5. בהתאם לחוק הקיים לא ניתן לרסס מהאויר עד למרחק של 120 מטר מכביש מאחר וחלק ניכר מהשטחים שלאורך הכביש הינם גידולי תעשייה הרי לענין השלכות ישירות ופגיעה חקלאית נוספת.

2. גורמים נוספים שלא הוזכרו ע"י המתכננים

א. מעברים חקלאיים

מעברים לישובים - כיום לכל ישוב יש מעבר חקלאי מאושר על גבי פסי הרכבה וזאת כדי לאפשר חיבור בין הישובים לאדמותיהם. המעברים שיחצו את הכביש המוצע חייבים להיות עיליים או תחתיים. המעברים צריכים להיות מותקנים וטובים למעבר כלים חקלאיים ברוחב של עד 8 מטרים וכגובה של לפחות 7 מטרים (קטפות כותנה).

במקרה של חכנון מעבר תחתי, מנהרות - תהיה בעית מי תהום גבוהים וסכנה של איגום מים שיחסום מעבר בחורף. פחרון של מעבר על גשרים- יצריך שיפועים גדולים וסוללות ארוכות ששוב ינגסו בקרקע חקלאית (מאות דונמים נוספים) והעשויים להגיע ללב איזורי המגורים של הישובים וכן יחייבו הזזה קו המחח הגבוה של חברת החשמל.

ב. מעבר על גבי המוביל הארצי וחציוח של המוביל הארצי

על-פי התכנון, עובר הכביש על גבי המוביל הארצי דבר שלא יתכן (לפי מהנדסי מקורות). מכאן מתחייבת אחת מהאפשרויות הבאות, או שהכביש יצטרך לזוז או שהמוביל. תזוזה כזו תהיה שוב לקרקע חקלאית ומשמעותה גם עלות נוספת.

במקרה של חציית המוביל יש לבנות גשרי בטון מיוחדים למעבר הכביש. הקמת גשרים אלה תחייב שוב פגיעה בקרקע חקלאית ומשמעותה עלות כספית נוספת.

מכל האמור לעיל עולה בבירור, שלמעשה לא ניתן לחשב עתה את מספר הדונמים שיפגעו, אולם המדובר באלפי דונמים של אדמה חקלאית.

3. פגיעה "בריאה הירוקה" של איזור המרכז ובשטחים החקלאיים היחידים במרכז הארץ

במרכז הארץ בין גוש דן רבתי במערב, כפר סבא בצפון, לוד רמלה בדרום וגב ההר במזרח, מהווה תחום המועצות האיזוריות דרום השרון ומודיעים את "הריאה הירוקה" היחידה של עם ישראל. הכביש המוצע מהווה את התקיפה החזיתית של ניקוסיין האורבניזציה והפיתוח העירוני העשייתי ב"ריאה ירוקה" זו.

רוחבה של מדינת-ישראל במחוז המרכז מן היס ועד ההרים כ-18 ק"מ. מהם נכבשו בערים אספלט ובטון כ-15 ק"מ. נותרה לפליטה רצועה חקלאית אשר רוחבה אינו עולה על 4 ק"מ. תוואי הכביש המוצע יחצה רצועה זו לכל אורכה.

המפעל הציוני ומדינת-ישראל במשך שנות דור ראו את האיזור הנדון כאיזור החקלאי אשר ישמש עורף וחמצן לערי המרכז מחד, וחציצה בינם לבין הגבול המזרחי מאידך. לפיכך הופנו החושבים להחיישנות על אדמה זו והוקמו מושבים וקיבוצים רבים בתחום זה והם אשר הגנו על גבולה המזרחי של המדינה. הכביש הנדון ואשר יבוא בעקבותיו, יגרמו להרס הישובים, עקירת חלקם, ושינוי אופי האיזור כולו ללא כל תכנון מוקדם ובניגוד לתכנון הקיים.

4. הפגיעה מבחינה אנושית חברתית

א. להמושת הפגיעה מבחינה אנושית חברתית נביא את הישוב גבעת-כח. במושב גבעת-כח, אמור הכביש לעבור בתוך המושב, לעלות על 2 בחים, לחצות 15 חלקה א' שעליהן בחי המגורים, הדפחות, הלולים והחממות. כשליש מהישוב יסאר חסר מקורות פרנסה באופן מוחלט, ורעש המכוניות הנורא יחסל אפשרות ניהול מערכת חיים כפרית נורמלית.

- ב. כיוון שנאמר לנו באופן מוחלט ע"י מינהל מקרקעי ישראל שאין קרקע חלופית באיזור המרכז והפיצוי יהיה, איפוא, כספי ; הרי בלא קרקע שניתן להשקיע בה כספי הפיצוי יהפוך הכסף לגורם הרסני ממדרגה ראשונה במרקם החברתי של הישובים.
- ג. תחום המועצות האיזוריות מודיעים ודרום השרון תוכנן ויושב כאיזור חקלאי לא רק עפ"י גידוליו השונים, אלא גם עפ"י תפיסת עולמו, דרך חייו ומרקמו האנושי (העובד את אדמתו), חברתי, סוציולוגי אקונומי.
- ד. ההתפוררות של המרקם החקלאי - חברתי - סוציאלי - אקונומי של הישובים שיפגעו מהכביש והנלווה לו, נוגדת את האינטרס הלאומי, מרקם זה שהינו במתכונתו הנוכחית לתועלת הישובים, האיזור וחושביו ולברכה למדינה כולה - אין לו תחליף.
- ה. זוהי פגיעה בלתי ניתנת לחיקון בהחיישבות ובחינוך להחיישבות בארץ ישראל.
- ו. לא נבדקה ולא נלקחה כחשכון המשמעות של הפיכת עובדי אדמה במושבים ובקיבוצים רבים, ולמעשה עובדי אדמה באיזור שלם, למשוללים אמצעי פרנסה ולמחוייבים בהסבה מקצועית ומשקית.
- ז. השלכה ישירה של ההוצאות הנ"ל הינה ביטולן של הרשויות המקומיות מודיעים ודרום השרון כמועצות איזוריות המנהלות ונותנות שירותים לישובים החקלאיים שבחוכן, והפיכתן למועצות מקומיות או ערים אשר כאלה, חזון נפוץ הן באיזור המרכז.

5. נזקים לחקלאות הנמצאת צפונה ודרומה לכביש המוצע

בצומת כפר-קאסס מתוכנן מחלף (עם כביש מורשה) שבאם יבוצע במקום המתוכנן יכתוב בהכרח את המשך הכביש צפונה ודרומה, שכן מדובר בכביש אורך ארצי. כחוצאה, הפגיעה בקרקעות ובישובים חקלאיים תהיה כפולה ונוספת. יפגעו גם: קיבוץ החורשים, מושב חגור, מושב שדה חמד, מושב ירחיב, מושב נוה-ימין, הקיבוצים ניר-אליהו, רמת-הכובש.

לכן יש להמנע מביצוע המחלף בשלב זה, כיוון שהוא ייצור עובדה בשטח שתכתוב את מעבר הכביש דרומה וצפונה על אדמות חקלאיות שהינן משאב לאומי ללא מחיר ותחליף בעיקר באיזור המרכז.

6. נימוקים חכנוניים

- א. הגבעות המזרחיות הינן הרזרבה של המדינה באיזור המרכז לפיתוח התישבותי ואכן מתוכננים ישובים כגון: ראש-העין, מזרח, מכביח, מודיעין, אזור תעשיה גדול, מרכז שוהם ועוד. לכן טבעי שהכביש יעבור מזרחה לאזור הגבעות וע"י 4 המחלפים הממוכננים יוכל לשרת האזור כולו.
- ב. אנו יודעים (מפי המחכננים) שמע"צ נמצאה בלחצים קשים לפחרון בעיה לחץ התנועה באזור התעשיה האירית והכניסה המזרחית לנמל-התעופה וכביש זה אמור לפחור בעיות אלו. לדעתנו אין לפחור בעיה מקומית של 3 ק"מ ע"י הכתבת מסלול לכביש ארצי וע"י פגיעה והרס לאזור חקלאי שלם שהגיע לאיזון ויציבות כלכלית וחברתית אחר 30 שנות מצוקה ועבודה קשה.
- יש לזכור שחלק מהישובים כבר עברו מהישוב הקודם עקב התפתחות עירונית (גבעת-השלשה-עינת) ושהתפתחות הממוכננה של נמל-התעופה אמורה לפגוע פגיעה קשה נוספת באזור עד כדי תכנון של פינוי ישובים.
- ג. מתכנני מע"צ נאחזים בנימוקי עלות כספית - אין אנו יכולים לבדוק ולבחון את חישובי מע"צ, מכיוון שלא נמסרו לנו וכן מכיוון שהם הגורם השלטון בארץ בחחום זה והם המעסיקים את כל המחכננים והמהנדסים בארץ שאינם רוצים להופיע כנגד מע"צ - אולם כל בר-דעת המסחכל במפת האזור ורואה הכביש הממוכנן והגבעות המזרחיות במרחק של כ-2 ק"מ מזרחה, מבין שקיימת אלטרנטיבה והיא ברת ביצוע ולדעתנו גם זולה הרבה יותר באם משקללים נכון את כל הגורמים.
- לשארית האדמה החקלאית באזור המרכז אין תחליף ואין מחיר.

ס י כ ו ם

אנו פונים אליכם לעזור לנו להציל את תחום ה"ריאה הירוקה" של איזור המרכז, את הישובים, את 80 החקלאים הקטנים חברי המושבים ומשפחותיהם, את הקיבוצים שאינם רוצים להיהפך למרכזי תעשיה, ואת המדינה משגיאה נוראה שכפי שכבר נאמר תהיה אסון - נוראי ובכיה לדורות.

בחודה וברכה

ועד הפעולה

כפר יסל בת-41 כפר קסם-3103

צו
16

שאלת נחל

142

144

146

148

150

152

16

158

א"ק / 324

זיף

מושב שתופי בע"מ

ת.ד. 443 ערד

טל: 057-97646

תאריך: א' אייר תשמ"א

5/5/81

10/10 76611

למנוח

לכבוד

שר החקלאות

מר א. שרון

הקריה תל-אביב

הנדון: עליה לקרקע.

א.נ.

מאז 8/80 יושבים בערד חברי גרעין זיף ומעבדים את אדמותיהם

בבקעה ערד.

חברי הגרעין מוכנים מידית לעלות ולישב את הישוב שהוקם בכרמל

עליו דובר אתך ועם גורמים נוספים בסוכנות ובמשרד החקלאות.

נודה לך אם תסייע לנו לעלות ולישב את כרמל בהקדם האפשרי.

בכבוד רב,

משה ברונר.

העתק: מר א. בר-און

מר מ. דרובלס

מר א. אריאלי

324

זיף

מושב שתופי בע"מ

ת.ד. 443 ערד

טל: 057-97646

א' אייר תשמ"א תאריך

5/5/81

אלו קטלון
[Handwritten signature]

לכבוד

שר החקלאות

מר א. שרון

הקריה חל-אביב

הנדון: עליה לקרקע.

א.נ.

מאז 8/80 יושבים בערד חברי גרעין זיף ומעבדים את אדמותיהם

בבקעת ערד.

חברי הגרעין מוכנים מידית לעלות ולישב את הישוב שהוקם בכרמל

עליו דובר אתך ועם גורמים נוספים בסוכנות ובמשרד החקלאות.

נודה לך אם תסייע לנו לעלות ולישב את כרמל בהקדם האפשרי.

בכבוד רב,

משה ברונר.

העתק: מר א. בר-און

מר מ. דרובלס

מר א. אריאל

324

ירושלים.

מס' 1

סי בניטן חשמי"א

13 באפריל 1981

~~324~~

המנהל הכללי
משרד האוצר

אסיה
ס

לכבוד
מר ש. רביד
מנכ"ל מחלקת ההתיישבות
הסוכנות היהודית.

לשמעון שלום,

הנדון: ההתיישבות בבקעת הירדן ביהודה ושומרון.

למכתבו של שר החקלאות מיום 6.4.81 ברצוני להעיר:
1. מן הדיונים שקיימתי עם עקיבא לוינסקי מטעמו כי
מימוש סכום נוסף של 30 מליון ה-\$, הנזכר במכתב
הנ"ל איננו ריאלי.
אי לכך אין להביא סכום זה בהשבון במסגרת התוכניות
המיידיזות.

2. חרף הנאמר לעיל תקבל בימים אלו אישור מהתמונה על
התקציבים על דרכי הביצוע של תוספת 100 מליון שקל
בהתאם למכתב הנ"ל.

ב ב ר כ ה

1257 ס
עזרא סדן

העתק: שר האוצר.
שר החקלאות. ✓
התמונה על התקציבים.

מדינת ישראל

משרד המשפטים

324

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

7
2

תאריך ז אייר תשמ"א

Handwritten signature

לכבוד
אורי בראון
משרד החקלאות
הקריה
חל-אביב

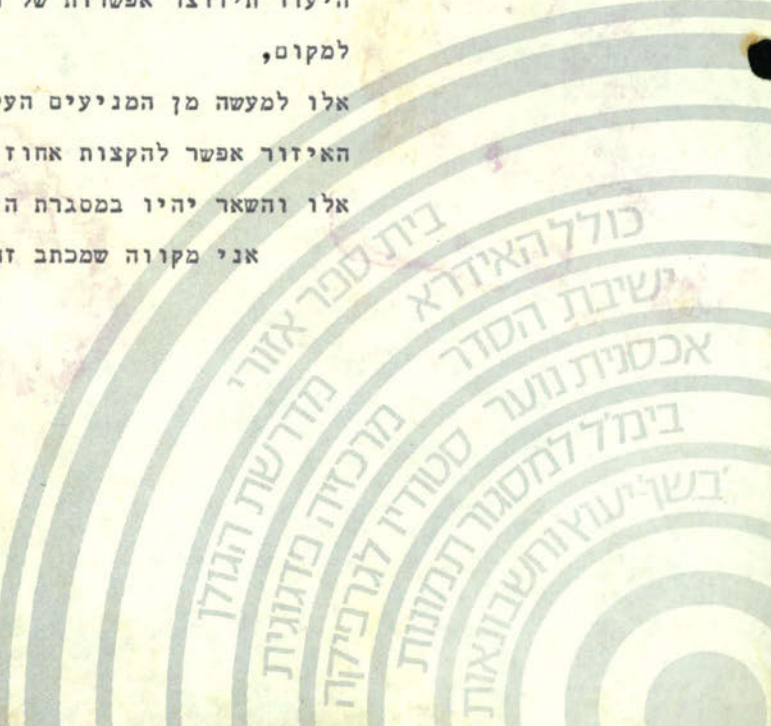
חיספין
מרכז אזורי דתי
רמת הגולן

טלפון:
067-63460
067-63655

שלום וברכה,
הנידון: שינוי יעוד

אני מבין שבינתיים, לאחר שנציגי הסוכנות הגישו ערעור על ההחלטה להפוך את חיספין לישוב קהילתי, אין שום משמעות מעשית להחלטה. יתירה מזו יתכן דיון חוזר בעניינינו, אי לכך אני רוצה להבהיר לכל הפחות למי שתמך בבקשתנו, שמיום ליום מתבררת לנו צדקת הדרישה לשינוי היעוד. ואני חושב שאין צורך להעלות שוב את כל מניעי הבקשה שהמכנה המשותף הוא חוסר היכולת לפתח את הישוב, בצורה נורמלית, שהרי עד היום לא ברור לי איך אפשר לקיים בישוב כלשהו פונקציות יסודיות כמו גני ילדים. פעוטון או אפילו צרכניה כאשר הקשר בין התושבים הוא מקרי לחלוטין מאחר ובאופן פורמלי אין תושבי המרכז האיזורי זכאים להחליט בעצמם מי יתקבל לישוב, אלא נציגי הסוכנות, השיכון ושאר ישובי האיזור, יתירה מזו, ע"י שינוי היעוד תיווצר אפשרות של רכישת הדירות, עובדה המסוגלת לתרום להרגשת שייכות למקום, אלו למעשה מן המניעים העקריים לבקשה, ולגבי הצורך לתת שירותים לישובי האיזור אפשר להקצות אחוז מסוים מהדירות שבישוב (למשל 10%-20%) לפונקציות אלו והשאר יהיו במסגרת הישוב הקהילתי המוצע. אני מקווה שמכתב זה יעזור בגיבוש העמדה המבוקשת.

Handwritten signature
בברכה
דוד רבינוביץ

מדינת ישראל

א.ר.כ.

מינהל מקרקעי ישראל

יחידה: אגף רכישות
ירושלים בעלות ורשום

324

אורי בר-און

תאריך: 28.4.81

מספר: ב.ר. 4/1/3

אל: מר אורי בר-און, עוזר שר החקלאות,
לשכת שר החקלאות.

הנדון: דוד ירון - אדמות אל-רם ליד עטרות
סמוכין: מכתב לאורי ביידיץ מחודש מרץ 81

1. מדובר בשטח של 475 דונם בכפר אל-רם שנרכשו ע"י יהודים שונים.
2. הנ"ל הציע בשנה החולפת למכור לנו את זכויותיו וביום 11.7.80 נענה בשלילה ע"י משרדנו ביו"ש כיוון שלא נמצא ענין לרכוש שטחי קרקע בבעלות יהודית באדמות כפר זה.
3. במצב הנוכחי מוכן משרדנו לרכוש את חלקו של הנ"ל במסגרת ועדת רכישות בראשותו של סגן שר הבטחון עפ"י שומת השמאי הממשלתי.
4. במידה ונקבל תשובה חיובית נשמח להביא לוועדה לרכישות.

ב. ב. כ. ה.
א. ב. באי
מנהל האגף

ביטחון המדינה 50 שנה

324

1/12

ישראל

מדינת

קמיק
/

מסד החקלאות
האגף לשימור קרקע - וניקוז
חל - אביב

תאריך: 17 / 5 / 81
יג"א אייר תשמ"א

אלו אריה מליישר - איזור רחובות

הנדון: תכנון שטחי מרעה ביהודה ושומרון.

נבקשנו להכין תוכנית מרעה ביהודה ושומרון, מאחר ואין לנו מתכנן באיזור זה אבקשך לטפל בנושא.
מניחי לך. הנקין מנהל האגף לטפל בהחבורה באמצעות רכב ממשלתי על מנת שתוכל לבצע עבודה זו.
מ.צ.ב. העתקי אור של שטחים שיש לבדוק את מידת התאמתם למרעה ולהכין עבורם תוכנית מרעה.
החקר עם אורי אריאל מצוות ההתיישבות של אמנה להאום עבודתך בשטח.

ב. ג. ר. כ. ה.
מ. וייץ

העתק: ע. הנקין - כאן
י. גלעין - מנהל רשות המרעה
אורי בראון
אורי אריאל - יו"ר צוות התיישבות אמנה
י. עומר - כאן
מנהל איזור רחובות

324

תאריך

ב"ה

אתנה

תנועת ההתישבות של גוש אמונים
אגודה שיתופית מרכזית חקלאית בע"מ
ת.ד. 18181 ירושלים
טלפון: 02-816688-9

ג' ניסן, חשמ"א
תאריך 7.4.81

מיקוד 91181

לכבוד,
מר א. שרון,
שר החקלאות,
משרד החקלאות,
הל-אביב.

שלום רב,

הנדון: הקמת רשות מרעה במועצות אזוריות
מטה בנימין ושומרון

בהתאם לנוהלים מורכבת רשות מרעה אזורית מהפונקציות הבאות. להלן הצעותינו להרכב הועדה:

מועצה אזורית שומרון	מועצה אזורית מטה בנימין	
אריה עופרי	פנחס וולרשטיין	1. יו"ר, מינוי ע"י שר החקלאות
עזרא הנקין	עזרא הנקין	2. שימור קרקע משרד החקלאות
אברהם רטנר	אברהם רטנר	3. לשכת הדרכה, תא בקר וצאן
-	-	4. שירותים וטרנריים
יהודה נהרי	יהודה נהרי	5. מינהל מקרקעי ישראל
יעקב וירצהייזר	נתן נתנזון	6. רכז ועדה חקלאית אזורית
יוסי עברון	מושקוביץ	7. נציג מגדלי מקנה
אליהו אלקלעי	יצחק עופר	8. מח' להתישבות
קדמון (מרדכי כהן)	קדמון (מרדכי כהן)	9. קק"ל

אבקשך למנות הועדות לאלתר על מנת שרשויות המרעה יהלו לעבוד מיידית.

בברכה,

אורי אריאל,
יו"ר צוות ההתישבות.

זמן

אתנה

תנועת ההתישבות של גוש אמונים
 אגודה שיתופית מרכזית חקלאית בע"מ
 ת.ד. 18181 ירושלים מיקוד 91181
 טלפון: 02-816688-9

ג' ניסן, חשמ"א
 תאריך 7.4.81

לכבוד,
 מר מישה לגיין,
 האגף לאשראי ופיתוח,
 משרד החקלאות.

לכבוד,
 מר יצחק גלעין,
 היח' לרשות מרעה,
 משרד החקלאות.

שלום רב,

הנדון: תקציב לרשויות מרעה ולעדרי צאן

1. בכונתינו להקים במספר ישובים עדרי צאן. הישובים הם:

.1 זיף	.7 קרני שומרון
.2 תקוע	.8 חומש
.3 כפר אדומים	.9 נוה צוף
.4 כוכב השחר	.10 דותן
.5 שילה	.11 סלעית
.6 אלון מורה	.12 הינניה (ריחן ב')
2. בסביבת ישובים אלו נמצאות אדמות מדינה ברשות מינהל מקרקעי ישראל וקיימת הסכמה להעבירם לצורכי מרעה (מצ"ב מפות עם סימון חלק מהשטחים).
3. בישובים נערכו מספר סיורים של אנשי מקצוע ממשרד החקלאות וניתנה המלצה חיובית למנהלי החבלים בסוכנות היהודית.
4. בישובים הנ"ל ישנם אנשים הרוצים להתפרנס מגידול צאן.
5. תוך זמן קצר יגמרו ההליכים הפורמליים של הקמת רשות מרעה במועצות האזוריות שומרון ומטה בנימין.
- לאור האמור לעיל אני מבקש להעביר לרשויות המרעה מקדמה של מיליון שקל. לאחר דו"ח ביצוע יהיה צורך בתקציבים נוספים העשויים להגיע ל-10 מיליון שקל.
6. מצ"ב הצעה תקציב להקמת שתי יחידות $100 \times$ ראש בכוכב השחר. תקציב זה משקף את ההוצאות בשאר הישובים.

בברכה,

אורי אריאל,
 יו"ר צוות ההתישבות.

המחלקה לצאן
 אגודת הנוקדים

- א. אלקלעי, מנהל חבל התיכון
- פ. וולרשטיין, יו"ר מ.א. מטה בנימין
- ב. קצובר, יו"ר מ.א. שומרון

העתקים:
 מר מ. בן-מאיר, מנכ"ל
 א. בר-און, עוזר שר החקלאות
 י. עופר, מנהל חבל ירושלים

אתנה

תנועת ההתישבות של גוש אמונים
 אגודה שיתופית מרכזית חקלאית בע"מ
 ת.ד. 18181 ירושלים
 טלפון: 02-816688-9

ג' ניסן, תשמ"א
 תאריך 7.4.81

כוכב השחר - עדר צאן - 2 יח' x 100 ראש
 (מהירים נכונים לינואר 81)

הערות	סה"כ	מספר יחידות	מחיר ליחידה	המתקן
	80,000 ₪	200	400 ₪	1. סככת דיר 1.5 מ"ר/רחלה
באחריות ההסתה"צ				2. חשתית
	25,000 ₪ 1,800 ₪	50 3	500 ₪/מ' רץ 600 ₪	3. גידור חצרות שערים
	72,000 ₪	200	360 ₪	4. מיתקנים פנימיים (שקתות, אבוסיים, מחיצות ותאי המלטה)
	400,000 ₪	200	2,000 ₪	5. שייה
מאחר ויש לשבח את המרעה ולמנוע רעייה מופרזת ופלישת עדרים זרים כפי שנעשה עד היום עלינו לגדר את השטה הסופי כאשר גודל העדר בעוד 4 שנים ימלא את כל שטחי המרעה	320,000 ₪	20	16,000 ₪/1 ק"מ	6. גידור מרעה (דרכים, גידור, מיתקני מים ושערים)

578,800 ₪ (ללא סעיף 6)

3 N e 3 N

Handwritten text in blue ink on lined paper, possibly a date or a note. The text is written in a cursive style and includes the word "JAN" and the number "3".

Handwritten text in blue ink, possibly a date or a note. The text is written in a cursive style and includes the word "JAN" and the number "3".

Handwritten text in blue ink, possibly a date or a note. The text is written in a cursive style and includes the word "JAN" and the number "3".

Handwritten text in blue ink, possibly a date or a note. The text is written in a cursive style and includes the word "JAN" and the number "3".

Handwritten text in blue ink, possibly a date or a note. The text is written in a cursive style and includes the word "JAN" and the number "3".

Handwritten text in blue ink, possibly a date or a note. The text is written in a cursive style and includes the word "JAN" and the number "3".

Handwritten text in blue ink, possibly a date or a note. The text is written in a cursive style and includes the word "JAN" and the number "3".

827 JANE - 1/17 2003

327 - JAN - 1953

324

11/10/12

11/10/12
~~11/10/12~~

מדרשת חברון

MIDRESKET HEBRON

תזכיר: תרומה להקמת מבני קבע-מדרשת חברון

בשנת 1976 גייסה אגודת "כל נדחי" מלונדון, בראשות מר סירל סטיין סכום של 200.000 דולר להקמת מרכז חינוכי לנוער יהודי בקריית ארבע. התרומה נשלחה אל קרן היסוד-המגבית המאוחדת בישראל, וזו מסרה, כנראה, את הכסף למשרד השיכון להקמת הנ"ל בקריית-ארבע. (לוט מכתב אל מר סירל סטיין). הפרוייקט בקריית ארבע לא הוקם מסיבות שעדיין לא התבהרו. מר סירל ביקר בארץ בקיץ האחרון, וקיימנו יחד פגישה עם מנהל המחוז במשרד השיכון. נתברר כי סכום כסף בסך 200,000 דולר שהיה מיועד לקריית ארבע, הועבר ע"י משרד השכון להקמת בית ספר בנתיבות, ויש סיכום כי כאשר תבוא דרישה להקמת מרכז חינוכי לנוער בקריית ארבע, ימסר אותו סכום להקמת הפרוייקט בתוספת של סכום מקביל לסכום התרומה.

עד היום לא מימש משרד השיכון את ההבטחה להחזרת התרומה. אנו עומדים היום בשלבים המתקדמים ביותר להקמת מרכז חינוכי לנוער יהודי מהארץ ומתפוצות בקריית ארבע, מבלי להגיע לשלבי בניה מעשיים בגלל אי מימוש התרומה שיועדה לכך. אנו מבקשים את עזרתכם במימוש התרומה, על מנת שנוכל להתחיל בבניית מבני הקבע בקריית ארבע.

בכבוד רב

יוני כהן
 מדרשת חברון.

מדרשת חברון
 קריית ארבע חברון
 ת.ד. 64 טל. 971311-02

September 30, 1976

Mr. Cyril Stein
Chancel House
Neasden Lane
London NW10 2XE,
England

Handwritten signature

Dear Cyril:

Re: Youth Centre in Kiryat Arba

I am happy to inform you that I have discussed the matter with Mr. Shmaryahu Cohen of the Ministry of Housing who advised me that all plans for the Youth Centre in Kiryat Arba are ready and that they are going to publish the Public Tender immediately after Succoth. It is very probable that construction will start within 3 to 4 months and should not take more than a year that the Youth Centre will be finished and used by the youngsters in Kiryat Arba.

Looking forward to seeing you in London on the second half of October, I am,

Yours sincerely,

Handwritten signature

YS:ec

Yehuda Shaviv, Director
Department of Projects, Legacies & Bequests

cc: Mr. Eric Lucas
Mr. Mike Mohnblatt

מלמין

+

הטכנות היהודית לארץ-ישראל
THE EXECUTIVE OF THE JEWISH AGENCY

P. O. B. 92
JERUSALEM

י"ב בתשרי תש"ז
28.2.77

ה' תר"ל
ירושלים

לכבוד
מר מייבטקי
ראש העדושה המקומה
קרית ארבע
שלומות,

ועדה מפלגת העבודה הרחיקה אותי מפעילות במשך
כשבוע, אולם ככר לפני כן שוחחתי עם מר דוד ויינשל וגם הוא
נטוני יהיה מוכן כמובן לדאוג לכך שההכנסה של הקצבה בטכנות
השונה ל-200,000 \$ (טכנות השונה להדומה שהועברה מלונדון
למטרות הוצאות לנו בישראל) אכן תוקדם לכנייה כהפן, מועדון
ומרכז הכובי בקרית ארבע.

בקשתי ממזכירתי להתקשר אתך ועם מר ויינשל כדי
שתטבטו ביניכם לחתם איסור היקר שלמענו יועברו הכספים.

בברכה,

ה"ח מ. י. ג.

התקן מר דוד ויינשל

אגוד המושבים

תל-אביב 32-620, רח' אבן-גבירול 166 • ת.ד. 22233 • טל. 445244 — 5-441224

ב"ה, יום יד' אייר השמ"א

18.5.81

מס'.....

Handwritten notes and signatures:
אורי
לכבוד
שר החקלאות
מר א. שרון.
אדוני השר,
הנדון: "היספיין" "אמבר".

Handwritten notes:
אורי
עם סוף וכו' לקיים פזולם
אלו ולגוף למוני אגודת חו.
שנית.
אורי
טלד

ברצוני להודות על היענותך לבקשתנו בדבר שנוי ייעוד הישובים הנ"ל ע"פ החלטת ו. השרים להתישבות. הנני מצטער שגם לאחר ההחלטה איננו חשים כל תזוזה ואין התקדמות בטיפול בבעיות הדוחקות. אין בכוחנו לקדם ישובים אלה ללא סיוע מינימלי של ההסתדרות הציונית.

נודה לך ע"כ אם תזמן את הנוגעים בדבר לפגישה כדי לגבש הצעות שיהיה בהן לקדם הפעילות ההכרחית שתאפשר קליטת משפחות בחיספיין וכן גבוש גרעין רציני לקליטה במרכז "אמבר". בהיעדר משאבים מינימליים למקומות הנ"ל נגרם כבר עתה האטה בקדום הישובים, דבר שיחמיר יותר המצב בעתיד. המשך המצב הקיים גורם עתה קשיים בניצול מקומות המגורים בחיספיין ופגור בקדום "אמבר".

הננו מקווים שתמצא זמן מחאים ובהקדם לקיום הפגישה האמורה.

ב ב ר כ ה

Handwritten signature:
ח. נדיבי

מדרשת חברון

MIDRESHA HEBRON

מדרשה
ללמודי אי ויהודי

פרוגרמה לתכנון ב-מ"ר - לפי תפוסת 300 איש

חדר-אוכל (300 איש)	-	300	מ"ר.
מטבח	-	150	מ"ר.
מחסנים	-	75	מ"ר.
50 חדר א 4 מיטות לנוער	-	1000	מ"ר.
50 חדרים כפולים א 2 מיטות למשפחות	-		
עם שרותים צמודים	-	1000	מ"ר.
אולם הרצאות (150 איש)	-	100	מ"ר.
5 חדרי עיון ל-100 איש	-	125	מ"ר.
אולם כניסה, קבלה ותצוגה	-	100	מ"ר.
מזנון	-	50	מ"ר.
משרדים ומנהלה	-	50	מ"ר.
משרדי הדרכה	-	20	מ"ר.
משרדי אחזקה	-	30	מ"ר.
מחסן ציוד והדרכה	-	30	מ"ר.
מחסן אקזקה	-	80	מ"ר.
חדר כביסה	-	25	מ"ר.
חדר הסקה	-	15	מ"ר.
אודטוריום (300 איש)	-	180	מ"ר.
מגורים עובדים	-	500	מ"ר.
מקלט (מוזיאון)	-	100	מ"ר.

3,910 מ"ר.

+

5%

195 מ"ר.

4,105 מ"ר. סה"כ שטח בניה :

איתור סה"כ השטח הנדרש: - 10 דונם.

ב"ה

מדרשת חברון

MIDRESHET HEBRON

פרוגרמה לחכנון ב-מ"ר, שלב א'

תפוסה 100 איש.

מ"ר.	130	-		חדר-אוכל (100 איש)
מ"ר.	65	-		מטבח
מ"ר.	35	-		מחסן מזון
מ"ר.	300	-		מגורים (100 איש)
מ"ר.	75	-		3 כחות לימוד
מ"ר.	85	-		אולם הרצאות
מ"ר.	60	-		מנהלה ומחסנים

סה"כ מ"ר בניה-750 מ"ר.

סה"כ איתור שטח בניה שלב א' - 2 דונם.

מדרשת חברון

MIDRESHAH HEBRON

מדרשה
ללמודי א"י ויהודי

פרוגרמה לתכנון מדרשת חברון

- 1.1: מוזמין הבניין: אגודת מדרשת חברון.
- 1.2: יעודו העיקרי של הבניין:
- 1.2,1: סמינריונים ללמודי א"י ויהדות.
- 1.2,2: שימושים נוספים: אכסניה למטיילים ומבקרים, אכסניה לכנסים, פגישות ואירוח קבוצות.
- 1.2,3: בבנין יהיו הפונקציות הבאות:
 - הדרי מגורים לבודדים.
 - הדרי מגורים למשפחה.
 - חדר אוכל ומטבח.
 - מערכת שירותים ומקלחות.
 - אולמות הרצאה ודיון.
 - משרדים, מחשבים.
 - מגורים לאנשי תחזוקה.
 - ספריה וחדר עיון.
 - מוזיאון לתולדות הישוב היהודי בחברון.
 - חדר תרבות - כולל מזנון.
 - איזור ספורט.
 - אודיטוריום למופעים המוניים.
 - אמפייתאטרון.
 - מזנון מכירות להמונים.
- 1.2,4: תפעול הבניין: ע"י עריכת הרצאות וקבוצות דיון תוך שמוש באמצעי המחשה ומתן שרותי אכסניה לקבוצות.
- 1.2,5: כהלך עבודה שוער מ: 07:00 - 22:00.
- 1.2,6: תונהג הפסי צהריים.
- 1.2,7: תחקיים ע"י בערב בכל חלקי הבניין.
- 1.2,8: מספר העו ים בבנין בין 30 ל-20.
- 1.2,9: העבודה ולק למחלקות הבאות: מחלקת שירותים ואחזקת האכסניה.
 - מטבח, חדר-אוכל, מזנון.
 - מנהלה ואירגון.
 - מחלקת הדרכה.
- 1.2,10: דרו: איכלוס הבניין בין 100 ל-300 איש, לפי עונות השנה. אגף הדרכה ועיון עו 15 איש, אגף אכסניה ושירותים עו 300 איש. חדר אוכל ל-300 איש.
- 1.2,11: וט אגפי הבנין והמחלקות: מטבח וחדר -אוכל לקליטת 300 איש.
 - א 2 מטבחים קטנים לשרות עצמי.
 - א חדרי אכסניה ללינה, שרותים ומקלחות צבוריים
 - לפי תקן תפוסה של 200 איש.

מדרשת חברון

MIDRESKET HEBRON

מדרשה
ללמודי אי ויהודי

* 50 חדרים כפולים לאירוח משפחות
(החדרים כוללים שרותים ומקלחות
צמודים).

* אולם הרצאות ל-150 איש, משולב בהכנה
לתוכניות אור-קוליות, חדרי עיון,
מוזיאון וארכיון, חדר לתצוגות ותערוכות

* 5 חדרי עיון לקבוצות של 20 איש.

* משרדים: חדרי הנהלה, מזכירות, משרד,
מח' טכנית, מחסן לחומרי הדרכה וציוד
עזר. חדר שיכפול והידוק.

* חדרי עבודה לצוות מדריכים של כ-15
איש, צמודים לספרייה. חדר איכסון חמר
מודפס.

* מחסן לאחזקת ציוד, מגורים וחדרנות.
* חדר כביסה.

* חדר כח והסקה.

* מחסן מזון וחדרי קרום.

* חדר תרבות + מזנון (ל-50 איש).

* אמפיטאטרון/אודיטוריום למופעים
המוננים (ל-300 איש).

1.2,12: מס' המבקרים היומי: 100-150 איש.
השבועי: 600-1000 איש, לפי עונות השנה.

1.2,13: המסגרת האירגונית: יו"ר, ניהול, מדורש חברון..

1.2,14: הבניין יהיה כשמוש (ג"ה) כל ימות השנה.

1.3: איתור המגרש:

1.3,1: רצוי שהמגרש יהיה צמוד לישוב הקיים קריה-ארבע וצופה לעיר חברון.

1.3,2: דרכי הגישה לבניין יהיו הן ע"י רכב והן ע"י שבילים להולכי רגל.

1.4: דמות הבניין:

1.4,1: בהתאם לחוכמת הסופרים.

1.4,2: בצד חדר-האוכל צריכים להיות התקנים לסוכות.

1.4,3: מגג הבניין או מסמך מתאים בשטח צריך להיות קום חניה למבקרים

שכולל: משטח יתלסביבה מקומי, חדרי שרותים, מזנון הכולל מקומות ישיבה
ל-50 איש.

1.5: העמסות והמים:

1.5,1: בבניין יורו 2 מחסנים: מחסן מזון - צמוד למטבח.

מחסן ציוד - צמוד למח' שירותים ואחזקה.

מחסן לציוד הדרכה וישיבה למח' הדרכה.

מדרשת חברון

MIDRESHA'ET HEBRON

ללמודי אי ויהודי
מדרשה

1.5,2: שש מחסן - 50 מ"ר.

שש מחסן שרותים ואכסניה - 80 מ"ר.

שש מחסן לצירוד והדרכה - 30 מ"ר

1.3,3: רצוי מקלט חת קרקעי.

2.1: תחבורה וחנייה:

2.1,1: יהיו גישות לרכב פרטי ומסחרי, אוטובוסים וטיוליות לבנין, כביש גישה לרכב למחסנים.

2.1,2: ידרשו 10 מקומות חניה לעובדים. 6 מקומות חנייה לאוטובוסים.

2.1,3: כן ידרשו 30 מקומות חנייה לרכב פרטי.

2.2: תברואה:

2.2,1: צריכה יומית מטוערת של ים-70 - 100 קו"ב.

2.2,2: יש צורך באגירת מים למקרה של חקלות באספקת המים.

2.2,3: עדיף שימוש בצנרת חסויה.

2.2,4: יש צורך באספקת מים (בניצול אנרגיה השמש).

2.2,5: בחי השמוש וכן המקלחות יהיו מרוכזים באיזור האכסניה.

בחי שמוש נוספים באגף ההדרכה. מספר בחי השמוש לפי חקן עבור איכלוס ממוצע של 200 נפש.

2.2,6: רצוי למנוע רעש בצנרת המים של הבנין.

2.2,7: יש צורך באספקת קיסור למטבח.

2.3: הסקה:

2.3,1: יש צורך בהסקה מרכזית לכל הבנין, שתספק מים חמים בחרף, עם אפשרות ויסות לכל האגפים, כולל הסקה מרכזית למבנים משפחתיים.

2.4: חשמל:

2.4,1: הספק החשמל המשוער של המבנה לפי חקן תאורה למגורנים, חדרי למוד וחדרי הרצאות.

2.4,2: בשעת חידום יסופק חשמל מהגנרטור של קריית ארבע.

2.4,3: יש צורך במתקן קולטי ברק.

2.4,4: יש צורך בתאורת חוץ.

2.4,5: לוחות חשמל ימוקמו במח' שרותים.

2.5: תקשורת:

2.5,1: קווי טלפון יהיו קשורים במרכזיה ידנית. 3 קווי חוץ, ו-5 קווי פנים.

2.5,2: דרושים 2 מכשירי טלפון צבורי.

2.5,3: דרוש אמצעי קליטה לסלביזית חוץ.

2.6: קירור ואיוורור:

2.6,1: חדר קירור רגיל לשמור מזון יומי.

2.6,2: חדר קירור בהקפאת לשימור מזון לתקופות ארוכות.

מדרשת חברון

MIDRESKET HEBRON

2.7: אקוסטיקה:

2.7,1: יש צורך ברמת רעש נמוכה בחדרי ההרצאות, העיון והספרייה.

2.8: גינון ופיתוח:

2.8,1: יש צורך בגן נטוע, רחבת. דשא, עם ספסלים, סלעים וגופים דקורטיביים בגן.

2.8,2: רצוי אפשרות לרחבת לסכסים חגיגיים.

2.8,3: הרחבה צריכה להיות מגודרת עם התקן לדגלים.

2.8,4: יש צורך בגדר, רצוי גדר דקורטיבית מאבן/גדר חיה.

2.9: בטחון:

2.9,1: יש צורך בביקורת על הנכנסים לבנין.

2.9,2: יש צורך בשמירה על הבנין.

2.9,3: השמירה תהיה ביום ובלילה.

2.9,4: תדרש תאורה בטחונית סביב.

2.9,5: דרושים כוורת לסילוק חפצים חשודים.

2.10: רהוט ועיצוב פנים:

2.10,1: ריהוט ועיצוב פנים יוגש תכנון מפורט.

2.11: מטבחים:

2.11,1: יהיו בבנין 2 סוגי מטבחים: מטבח מרכזי ל-300 איש.

2 מטבחים לשרות עצמי.

במבנים המשפחתיים יהיו מטבחים לשרות עצמי.

2.11,2: תהיה הפרדה בין מטבח חלבי ומטבח בשרי.

2.11,3: 3 ארוחות ביום + ארוחות ביניים קלות.

2.11,4: צורת הכישול: גז עם אפשרות לקיסור.

2.11,5: המטבח יעבד מזון חם.

2.11,6: המזון יחולק בעגלות לחדר-האוכל.

2.11,7: דרושה חצר משק למטבח.

2.11,8: האשפה תפונה בעגלות.

2.11,9: שטיפת כלים ע"י מזון.

2.11,10: חתכן דרישה להרחבת המטבח בעת

2.12: חדרי אוכל:

2.12,1: דרוש חדר-אוכל אחד ל-300 נפש.

2.12,2: רצוי סידור שולחנות של 5 איש בשולחן

2.12,3: יידרשו כ-3 פינות להזנה עצמית של סנדוויכים ותי

מדרשת חברון

MIDRESKET HEBRON

ללמודי אי ויהדות
מדרשה
כ"ה כשבט ה'תשמ"א.
(2/2/81)

תזכירו תרומה להקמת מבני קבע-מדרשת חברון

בשנת 1976 גייסה אגודת "כל נדתי" מלונדון, בראשות מר סירל פטיין סכום של 200.000 דולר להקמת מרכז חינוכי לנוער יהודי בקריית ארבע. התרומה נשלחה אל קרן היסודות המגבית המאוחדת בישראל, וזו מסרה, כנראה, את הכסף למשרד השיכון להקמת הנ"ל בקריית-ארבע. (לוט מכתב אל מר סירל פטיין). הפרוייקט בקריית ארבע לא הוקם מסיבות שעדיין לא התבהרו. מר סירל ביקר בארץ בקיץ האחרון, וקיימנו יחד פגישה עם מנהל המחוז במשרד השיכון. נתברר כי סכום כסף בסך 200,000 דולר שהיה מיועד לקריית ארבע, הועבר ע"י משרד השיכון להקמת בית ספר בנתיבות, ויש סיכום כי כאשר תבוא דרישה להקמת מרכז חנוכי לנוער בקריית ארבע, ימסר אותו סכום להקמת הפרוייקט בתוספת של סכום מקביל לסכום התרומה.

עד היום לא מימש משרד השיכון את ההבטחה להחזרת התרומה. אנו עומדים היום בשלבים המתקדמים ביותר להקמת מרכז חינוכי לנוער יהודי מהארץ ומתפוצות בקריית ארבע, מבלי להגיע לשלבי בניה מעשיים בגלל אי מימושה התרומה שיועדה לכך. אנו מבקשים את עזרתכם במפגש התרומה, על מנת שנוכל להתחיל בבניה מבני הקבע בקריית ארבע.

בכבוד רב
יוני כהן
מדרשת חברון.

הסוכנות היהודית לארץ-ישראל
THE EXECUTIVE OF THE JEWISH AGENCY

P. O. B. 92
JERUSALEM

י"ב בתשרי תש"ז
20.2.77

ת.ד. 92
ירושלים

לכבוד
מר מייבסקי
ראש המועצה המקומית
קרית ארבע.
שלומות,

ועדת מכלבג העבודה הרחיקה אותי מפעילות במשך
כשבוע, אולם חבר לפני כן שוהחתי עם מר דוד ויינשל וגם הוא
כמוני יהיה מוכן במובן לדאוג לכך שההחלטה של הקצבה בסכום
השורה ל-200,000 (סכום השורה לתרומה שהועברה מלונדון
למטרות הצויות לנו בישראל) אתן תוקדם לבניית מחקן, מועצון
ומרכז הנדסה בקרית ארבע.

בקשתי ממזכירתי לחקור אתך ועם מר ויינשל כדי
שתמנעו ביניכם להטא אישור היעד כלמענו יועצרו החסמים.

בברכה,

ד"ר יצחק גורן

המנהל מר דוד ויינשל

September 30, 1976

Mr. Cyril Stein
Chancel House
Neasden Lane
London NW10 2XE,
England

Yehuda Shaviv

Dear Cyril:

Re: Youth Centre in Kiryat Arba

I am happy to inform you that I have discussed the matter with Mr. Shimryahu Cohen of the Ministry of Housing who advised me that all plans for the Youth Centre in Kiryat Arba are ready and that they are going to publish the Public Tender immediately after Succoth. It is very probable that construction will start within 3 to 4 months and should not take more than a year that the Youth Centre will be finished and used by the youngsters in Kiryat Arba.

Looking forward to seeing you in London on the second half of October, I am,

Yours sincerely,

Yehuda Shaviv

YS:ec

Yehuda Shaviv, Director
Department of Projects, Legacies & Bequests

cc: Mr. Eric Lucas
Mr. Mike Mohnblatt

מלמין

מדרשת חברון

MIDRESKET HEBRON

מדרשה
ללמודי אי ויהדות
כ"ח בשבט ה'תשמ"א.
(2/2/81)

תזכירו תרומה להקמת מבני קבע-מדרשת חברון

בשנת 1976 גייסה אגודת "כל נדחי" מלונדון, בראשות מר סירל סטיין סכום של 200.000 דולר להקמת מרכז הינוכי לנוער יהודי בקריית ארבע. התרומה נשלחה אל קרן היסודות המגבית המאוחדת בישראל, וזו מסרה, כנראה, את הכסף למשרד השיכון להקמת הנ"ל בקריית-ארבע. (לוס מכתב אל מר סירל סטיין). הפרוייקט בקריית ארבע לא הוקם מסיבות שעדיין לא התבהרו. מר סירל ביקר בארץ בקיץ האחרון, וקיימנו יחד פגישה עם מנהל המחוז במשרד השיכון. נחברר כי סכום כסף בסך 200,000 דולר שהיה מיועד לקריית ארבע, הועבר ע"י משרד השכון להקמת בית ספר בנהיבות, ויש סיכום כי כאשר תבוא דרישה להקמת מרכז חנוכי לנוער בקריית ארבע, ימסר אותו סכום להקמת הפרוייקט בתוספת של סכום מקביל לסכום התרומה. עד היום לא מימש משרד השיכון את ההבטחה להחזרת התרומה. אנו עומדים היום בשלבים המתקדמים ביותר להקמת מרכז הינוכי לנוער יהודי מהארץ ומהתפוצות בקריית ארבע, מבלי להגיע לשלבי בניה מעשיים בגלל אי מימושה התרומה שיועדה לכך. אנו מבקשים את עזרתכם במפגש התרומה, על מנת שנוכל להתחיל בבניית מבני הקבע בקריית ארבע.

בכבוד רב
יוני כהן
מדרשת חברון.

מדרשת חברון

MIDRESKET HEBRON

כ"ה בשבט ה'תשמ"א.
(2/2/81)

תזכירו: תרומה להקמת מבני קבע-מדרשת חברון

בשנת 1976 גייסה אגודת "כל נדחי" סלונדון, בראשות מר סירל סטיין סכום של 200,000 דולר להקמת מרכז הינוכי לנוער יהודי בקריית ארבע. המרובה נשלחה אל קרן היסודות-המגבית המאוחדת בישראל, וזו מסרה, כנראה, את הכסף למשרד השיכון להקמת הנ"ל בקריית-ארבע. (לוט מכתב אל מר סירל סטיין). הפרוייקט בקריית ארבע לא הוקם מסיבות שעדיין לא התבהרו. מר סירל ביקר בארץ בקיץ האחרון, וקיימנו יחד מבישה עם מנהל המחוז במשרד השיכון. נהביר כי סכום כסף בסך 200,000 דולר שהיה מיועד לקריית ארבע, הועבר ע"י משרד השכון להקמת בית ספר בנתיבות, ויש סיכום כי כאשר תבוא דרישה להקמת מרכז הינוכי לנוער בקריית ארבע, ימסר אותו סכום להקמת הפרוייקט-המחוייב של סכום-קביל לסכום המרובה.

עד היום לא מימש משרד השיכון את ההבטחה להתזרת המרובה. אנו עומדים היום בשלבים המתקדמים ביותר להקמת מרכז הינוכי לנוער יהודי במארץ ומתחפזות בקריית ארבע, מבלי להגיע לשלבי בניה מעשיים בגלל אי מימושה המרובה שיועדה לכך. אנו מבקשים את עזרתכם במיפוש המרובה, על מנת שנוכל להתחיל בבניית מבני הקבע בקריית ארבע.

בכבוד רב
יוני כהן
מדרשת חברון.

מדרשת חברון

MIDRESKET HEBRON

למודי אי ויהדות

כ"ה בשבט ה'תשמ"א.

(2/2/81).

תזכירו תרומה להקמת מבני קבץ-מדרשת חברון

בשנת 1976 גייסה אגודת "כל נדתי" מלונדון, בראשות מר סירל פטיין סכום של 200,000 דולר להקמת מרכז הינוכי לנוער יהודי בקריית ארבע. התרומה נשלחה אל קרן היסודות-אגבית המאוחדת בישראל, וזו מסרה, כנראה, את הכסף למשרד השיכון להקמת הנ"ל בקריית-ארבע. (לוס מכתב אל מר סירל פטיין). הפרוייקט בקריית ארבע לא הוקם מסיבות שעדיין לא התבחרו. מר סירל ביקר בארץ בקיץ האחרון, וקיימנו יחד פגישה עם מנהל המחוז במשרד השיכון. נחברו כי סכום כסף בסך 200,000 דולר שהיה מיועד לקריית ארבע, הועבר ע"י משרד השכון להקמת בית ספר בנתיבות, ויש סיכום כי כאשר תבוא דרישה להקמת מרכז הנוכי לנוער בקריית ארבע, ימסר אותו סכום להקמת הפרוייקט-מבחושת של סכום -קביל לסכום התרומה. עד היום לא מימש משרד השיכון את ההבטחה להתזרם התרומה. אנו עומדים היום בשלבים המתקדמים ביותר להקמת מרכז הינוכי לנוער יהודי מהארץ ומהחפוצות בקריית ארבע, מבלי להגיע לשלבי בניה מעשיים בגלל אי מימושה התרומה שיועדה לכך. אנו מבקשים את עזרתכם במפגש התרומה, על מנת שנוכל להתחיל בבניית מבני הקבץ בקריית ארבע.

בכבוד רב

יוני כהן

מדרשת חברון.

מדרשת חברון

MIDRESKET HEBRON

לפודי אי ויהדות
מדרשה

כ"ה בשבט ה'תש"א.
(2/2/81)

תזכירו תרומה לחקמת מבני קבע-מדרשת חברון

בשנת 1976 גייסה אגודת "כל נדחי" סלונדון, בראשות הר סיירל פטיין סכום של 200,000 דולר לחקמת מרכז הינוכי לנוער יהודי בקריית ארבע. התרומה נשלחה אל קרן היסודות הגבוהים המאוחדת בישראל, וזו מסרה, כנראה, את הכסף למשרד השיכון לחקמת הנ"ל בקריית-ארבע. (לדעתי כתב אל הר סיירל פטיין).

המרויית בקריית ארבע לא הוקט מסיבות שעדיין לא התבחרו. הר סיירל ביקר בארץ בקיץ האחרון, וקיימנו יחד פגישה עם כנחל המחוז במשרד השיכון.

נחבר כי סכום כסף בסך 200,000 דולר שהיה מיועד לקריית ארבע, הועבר ע"י משרד השכון לחקמת בית ספר בנתיבות, ויש סיכום כי כאשר תבוא דרישה לחקמת מרכז הינוכי לנוער בקריית ארבע, ימסר אותו סכום לחקמת המרויית המתוכננת של סכום קביל לסכום התרומה.

עד היום לא מימש משרד השיכון את ההבטחה להחזרת התרומה. אנו עומדים היום בשלבים המתקדמים ביותר לחקמת מרכז הינוכי לנוער יהודי מהארץ והמתוכננת בקריית ארבע, מבלי להגיע לשלבי בניה מעשיים בגלל אי מימושה התרומה שיועדה לכך.

אנו מקטיים את עזרתכם במימוש התרומה, על מנת שנוכל להתחיל בבניה מבני הקבע בקריית ארבע.

בכבוד רב
יוני כהן
מדרשת חברון.

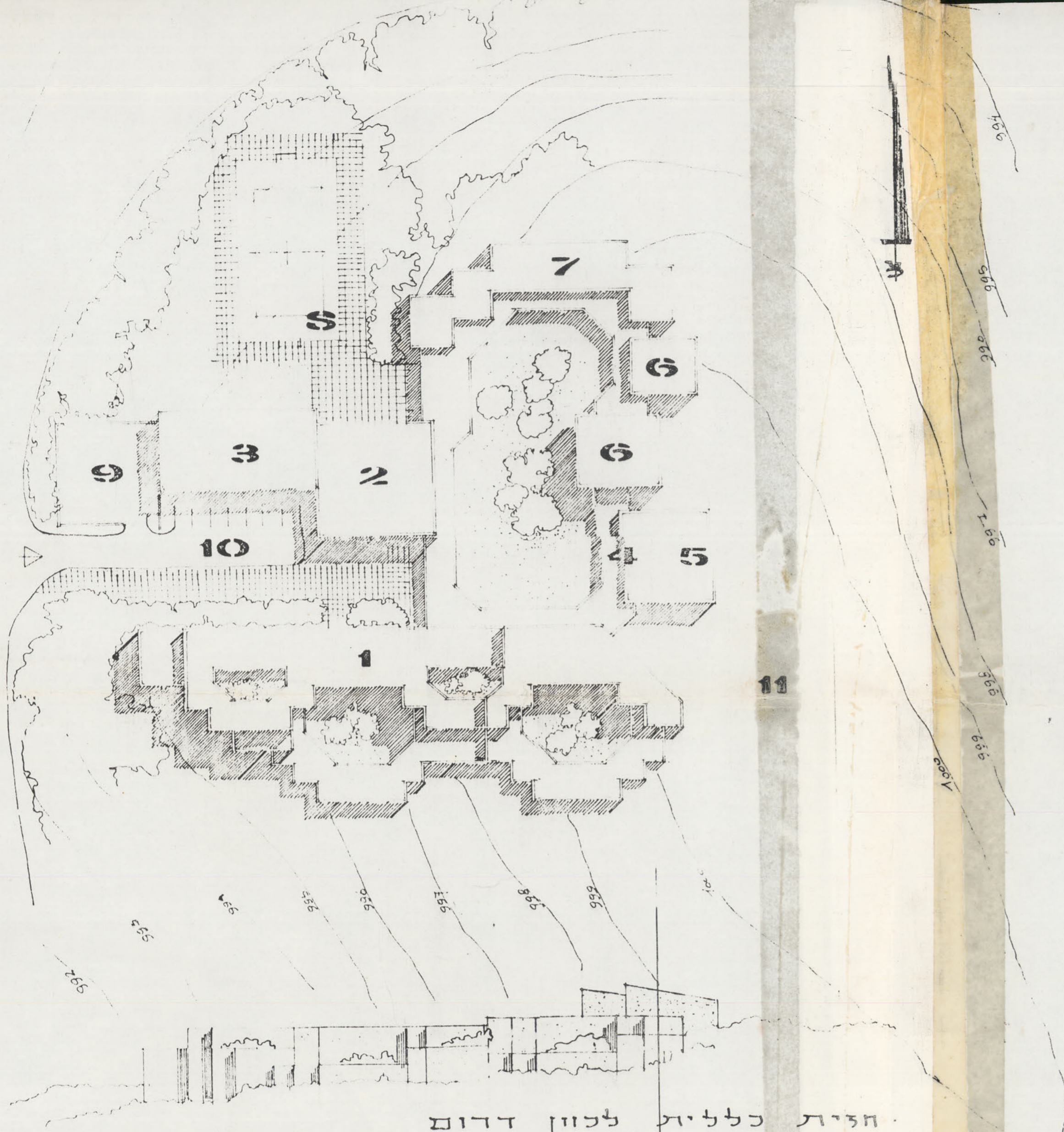
מדינת ישראל

דואר רשמי

מדף 1250

שירות נייד ומעטפות סמ"מ
03-5172046-5101455 .70

מדרשה ללמודי ארץ-ישראל בקריית-ארבע

תכנית בנוי כללית ק.מ. 500:1
 אפריל 1928 ש.ש. אדריכלים בע"מ ש.ש.קד אדריכל
 ה. דונסקי-כונדשצ'ין אדריכלית

מקרא וכיוגרמה

מס'	שטח נדון	מס'
1	2,000	פנימיות ל- 200 תלמידים
2	220	חדר אוכל
3	280	מטבח ומשק
4	100	מזכירות
5	200	מוזיאון
6	500	חדרי הרצאות
7	300	כגות למוד
8		מזוד ספורט
9		חדר משק
10		תכניסה וחניה
11		פארק + געדוכות

סה"ל שטח בנוי 3,600 מ"ר נטו

חזית כללית לכיוון דרום

324

~~Handwritten signature or scribble~~

Handwritten mark

Handwritten mark

Horizontal line

Handwritten text, possibly a list or notes, including words like "Handwritten" and "Handwritten".

Handwritten mark

הערכות להגברת רכישות ביו"ש

כללי

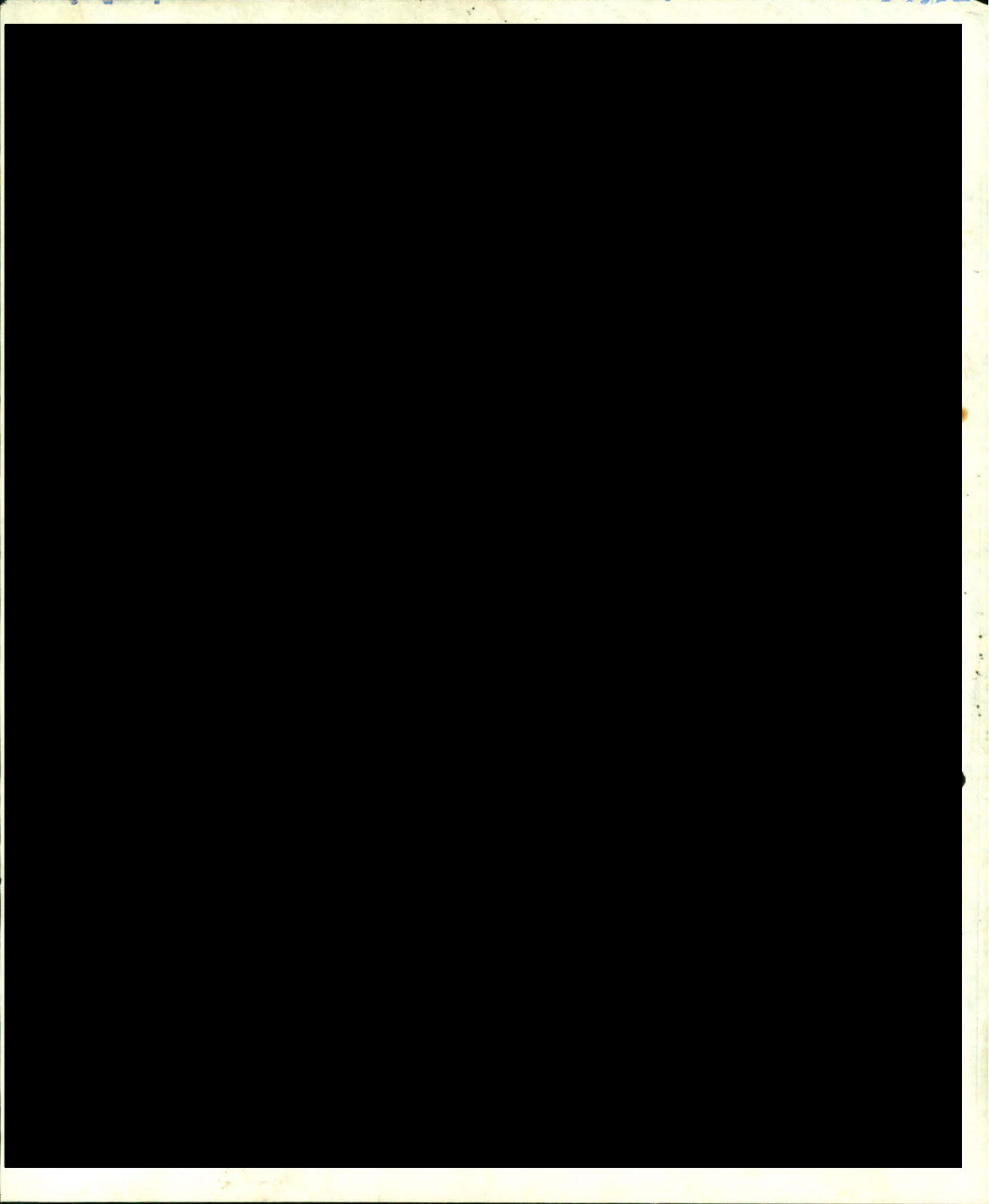
נוכח לוח הזמנים הקצר הקשור בתכניות האוטונומיה ולאור הקשיים הקיימים כיום בתהליך רכישת קרקעות ביו"ש מוצעים בזאת הארגון והנוהלים הבאים:

1. תוקם ועדת רכישות בין משרדית בראשותו של סגן שר הבטחון בהשתתפות נציגי מינהל מקרקעי ישראל, נציג יו"ר ועדת שרים להתיישבות, נציג משרד ראש הממשלה, ונציג משרד מבקר המדינה.
2. ועד הזאת תפעל בהתאם להנחיות יו"ר ועדת שרים לענייני התיישבות.
3. לרשות הועדה יועמד תקציב מיוחד ישירות מהאוצר.
4. ליד הועדה יפעל יועץ משפטי מטעם משרד הבטחון.

השיטה

5. לצורך הרכישות תפעיל הועדה את המערכת הארגונית הקיימת במפקדת יו"ש (אפורופוס, משפטים, טאבו, מיסים וכו').
6. נוסף לכך תפעיל הועדה צוות של רכזים ישראליים וסוכנים ערבים מקומיים.
7. שנוי נוהלים קיימים, לצורך זרוז תהליך הרכישה - יוכן ויוצג לאחר אשור המסגרת הארגונית המוצעת בזאת.

ביטחון המדינה 50 שנה

1

324

למחלקת
התקשורת

י באייר תשמ"א
14 במאי 1981
מספרנו: 2988

לכבוד
לורס א' ידור
שר האוצר
ירושלים

א.נ.

הגידון: בניה, כבישים, תקשורת

1. בניה- א. בהמשך לפגישה עמך (במסגרת מועצת יש"ע) לא זכינו עד כה להתקבל ע"י שר השכון.
- ב. החברר שלמעלה מ-80% מהבניה שמשרד השכון מבצע הינו באזורים התואמים את התכניות המדיניות של המערך!
- ג. באזור גב ההר ועמק השטח אמורים להבנות ע"פ הידוע לנו כ-200-150 יחידות בישובים כפריים, וכ-200 בישובים עירוניים!
מנכ"ל משרד השכון הסביר זאת בקשיים תקציביים.
2. מע"ץ- א. למרות ההבטחות אין בתקציב מע"ץ כל התייחסות לעבודות ביו"ש (האזור כולו אינו במפה שלו)
ב. הטפול הושאר למע"ץ יו"ש הכפוף לממשל הצבאי, תכניות העבודה המתוקצבות-בהתאם.
3. רווחה- טרם קבלנו תשובתך למכתבנו מס' 2815 מיום 5.4.81 אודות תקנים לאזורנו בהתאם למקובל.
4. תקשורת- א. מפי עוזרך במשרד התקשורת נמסר לנו כי יש קשיים תקציביים לביצוע תכנית התקשורת ליישובי יו"ש.
ב. הרשה לי להזכירך כי הובטח לנו על ידך בצוע ב-3 מקומות מתוך למעלה מ-30 על חשבון שנת התקציב הקודמת (וגם לגבם יש קשיים) ומירב יתרת התכנית בשנה הנוכחית.

בכבוד רב

בני קצובר
ראש המועצה

העמק סמ"י: אורי בן-און

תל-אביב, רחוב לינקולן 9
ת.ד. 2850128, טלפון 00528
מען למברקים: מקורות

324

מ ש ר ד ר א ש י

מקורות חברה מים בע"מ

יח' נת"פ
(229)
17.2.1981

מ א ת
סימנו
תאריך

למאוכי

[Handwritten signature]

לכבוד
מר א. בראון
עוזר שר החקלאות
משרד החקלאות
הקריה, תל-אביב

, א.נ.,

הנדון: עבודות ביו"ש

כפי שבקשת, ברצוני לעדכן:

- בריכת דותן ביצוע ע"י הסוכנות היהודית
 - בריכת יקיר כנ"ל
 - ד. יוגב בקש חוות דעת המתכנן לפני שיאושר קדוח דותן 3
- התקציב. אני נפעל רק לאחר אישור כנ"ל.

בכבוד רב,
[Handwritten signature]
ד"ר י. דרייזין
מנהל יח' ניהול תכניות פתוח

העתק: מר ד. יוגב
מר י. טוביה
מר ש. קנטור
מח' תאום
מח' תכנון

324

תל-אביב, רחוב לינקולן 9
ת.ד. 20128, טלפון 00528
מען למברקים: מקורותקו

אסון

מקורות חבת מים בע"מ

מ ש ר ד ר א ש י

יח' נת"פ
156/4053
10.2.1981

מ א ת
סימנו
תאריך

לכבוד
מר א. בראון
עוזר שר החקלאות
הקריה תל-אביב

א.נ.

הנדון: בריכת יריחו 45-

כפי שמסרת לי בשיחה טלפונית, נוכל להעזר בכך בכל מקרה של בעית זכויות באזור יו"ש.

הבריכה בנדון חיונית לא.מ. לישובי אזור קליה ואלמוג. פנינו לממשל יו"ש אך עד כה לא בענינו, והביצוע מתעכב.

אבקש עזרתך.

[Signature]
בכבוד רב
ד"ר י. דרליזין

מנהל יח' ביהול תכניות פתוח

העתק: רע"ב נכו"מ - ממשל יו"ש
מר י. טוביה
מר י. זלטקס
מח' תאום

תל אביב, רחוב לינקולן 9
ת.ד. 20128, טלפון 08-2851
מען למברקים: מקורות

324

נו ש ר ד רא ש י

מקורות חברת מים בע"מ

יחידת נת"פ
(229)
15.2.1981

מ א ת
סימנו
תאריך

Handwritten signature in blue ink.

לכבוד
מר א. בר-און
עוזר שר החקלאות
משרד החקלאות
הקריה - ת"א

סלורי קרלו

, א. ב.

הנדון: חשמול קידוחים ותחנות שאיבה ביו"ש

בשיחה טלפונית בינינו מהיום 15.2.81, הועלה הנושא הנדון.
חברת החשמל דורשת הקצאת עומס מטעם המזמינים:
ההסתדרות הציונית העולמית.
משרד השיכון.
מפקדת יו"ש וצה"ל.

קבלת על עצמך טפול עם הגורמים הרלבנטיים, כך שנוכל להזמין
את החבורים לכל המתקנים שבתוכנית, והמסגרת המינימלית תסוכם ברמה
המתאימה בלי להגביל אותנו.

ב כ ב ו ד ר ב ,

Handwritten signature in blue ink.

ד"ר י. דרייזין
מנהל יחידת נהול תכניות הפתוח

העתק: מר י. טוביה - מנכ"ל
מר א. אלקלעי - הסוכנות - רחובות
מר ש. קנטור - המהנדס הראשי
מח' תאום

יד/כב

0807

324

ב"ה

אמונה

תנועת ההתישבות של גוש אמונים
אגודה שיתופית מרכזית חקלאית בע"מ
ת.ד. 18181 ירושלים
טלפון: 02-816688-9

ט"ו אדר א', חשמ"א
תאריך 19.2.81

לכבוד,
מר נ. שמיר,
מנכ"ל ממ"י,
ירושלים.

שלום רב,

הנדון: תוכנית מיתאר נבי סמואל

מעיון בתוכנית בנה ביתך בשיפולים הצפוניים של נבי סמואל שהוגשה על ידי ממ"י ושהופקדה בועדה תכנון עליונה יו"ש, מסתבר שהתוכנית עולה על אדמות חקלאיות המיועדות להכשרה למטע עבור עפרה.

אין ספק שזו פגיעה קשה במקום בו יש כה מעט קרקע חקלאי.

יתרה מכך, לפני כשנה וחצי, לאור בקשת חבל ירושלים ההסתדרות הציונית אישר סא"ל אמנון פרנק (בזמנו קמ"ס נכו"ס) את השטח להכשרה חקלאית.

אבקש את התערבותך על מנת שהתוכנית לא תעלה על מעט השטחים החקלאיים באזור.

בברכה בנין הארץ,

אורי ארזאל,
יו"ר צוות ההתישבות.

העתק: י. עופר - מנהל חבל ירושלים הסוכנה"י
י. נון - מנהל אזור ירושלים
י. מאיר - הסוכנה"י

324

למיר
ae

תל-אביב, רחוב לינקולן 9
ת.ד. 20128, טלפון 005128
מען למברקים: מקורותקו

מקורות חברת נים בע"מ

מ א ת
סימננו
תאריך
יח' נת"פ
3.2.81

אל: מר י. טוביה - מנכ"ל

הנדון: לויז ותקציבים לביצוע בהתישבות חדשה

רצ"ב רשימת הפעולות לביצוע בשנת 81/2 על פי התוכנית יסופקו מים לישובים בתאריכים כדלקמן:

81	ינו	אלון מורה
81	"	מחנה חורון
81	יוני	קרנל שומרון ד' (יקיר)
81	נובמבר	אריאל (מהקדוח)
81	"	דותן
81	"	תפוח
81	מאי	יתיר
81	יוני	שילה
81	"	תקוע
81	דצמבר	ריחן

לוח הזמנים צפוף ביותר ותלוי בגורמים רבים, יש להפשיר את התקציב כמפורט.

ב ב ר כ ה

העתק: מר ש. קנטור

ד"ר י. דרייזין
מנהל יחידת ניהול תוכניות הפיתוח

פעילות להתישבות חדשה מוצעת מעבר לקו הירוק

הקצאה

השלמה	תקציב קיים 1981	תקציב 1980	תקציב דרוש באלפי שקלים	מצוע חזוי	מועד תכנון	תאור העבודה
420	-	-	420	נתן להתחיל בהמר דריל מיד	קד' סומן	רמה"ג (155) קד' קליעה 1 - קש"ן
420	-	-	420	נתן להתחיל בהמר דריל מיד	" "	קד' קליעה 2 - קש"ן
2,000	-	-	2,000	נתן לגשת לבצוע מיד	קד' סומן	בקעת הירדן (156) קד' גיתית 4 - קש"ן + דרך
420	-	-	420	7-10 /81	6.81	קד' למים מליחים באזור ארגמן
200	1,500	-	1,700	2-6 /81	2.81	יהודה ושומרון (229) קד' מחנה חורון - קש"ן
1,000	-	-	1,000	11 /81	5.81	" " " " - ציוד
-	1,500	-	1,500	2-7 /81	2.81	קד' שילה 2 - קש"ן
900	-	-	900	8-11 /81	5.81	" " " " - ציוד
2,200	-	-	2,200	8-5 /81	3.81	קד' מצפה יריחו - קש"ן
1,000	-	-	1,000	8-11 /81	5.81	" " " " - ציוד
2,400	-	-	2,400	5-8 /81	גמור	קד' כוכב השחר 2-קש"ן
1,000	-	-	1,000	8-11 /81	5.81	" " " " - ציוד
2,800	-	-	2,800	6-9 /81	5.81	קד' יתיר מזרח מחקר הפקה-קש"ן
1,700	-	-	1,700	8-12 /81	6.81	קד' ישובי אדומים - קש"ן
1,000	-	-	1,000	3 /82	7.81	" " " " - ציוד
800	-	-	800	5-7 /81	3.81	קד' דותן 2 - קש"ן
800	-	-	800	8-11 /81	7.81	" " " " - ציוד
800	-	-	800	10-6 /81	4.81	קד' ריחן 1 - קש"ן
800	-	-	800	9-12 /81	7.81	" " " " - ציוד
-	70	-	70	5-6 /81	4.81	קו מחבר לתקוע
-	300	-	300	5-6 /81	4.81	קד' שילה 1 - ציוד
-	200	-	200	5-6 /81	4.81	קו מחבר קד' שילה 1
360	-	-	360	6-10 /81	5.81	בריכת שילה 785+(300 מ ³)
(500)	-	-	(500)	לאור תוצאות בדיקות		קד' מעלה אדומים 2 - ציוד
(400)	-	-	(400)	תכנוניות נוספות		" " " " - בוסטר
(200)	-	-	(200)			" " " " - בר' השואה
(1,000)	-	-	(1,000)			קו מחבר קד' מעלה אדומים 2
300	500	-	800	8-11 /81	5.81	קד' אריאל - ציוד
-	200	-	200	6-11 /81	5.81	" " " " - בר' השואה
-	200	-	200	8-11 /81	5.81	" " " " - בוסטר
-	150	-	150	8-11 /81	5.81	בוסטר לחפוח
-	2,200	-	2,200	5-11 /81	4.81	קו מחלק לתפוח
-	400	-	400	6-5 /81	4.81	קו מחלק לאריאל
2,000	-	-	2,000	5-8 /81	4.81	קו תפוח - מחנה חורון
2,500	-	-	2,500	5-11 /81	5.81	קו מחנה חורון - אלון מורה
(400)	-	-	(400)	מותנה בהצלחת הקידוח		קד' אלון מורה - ציוד
(300)	-	-	(300)	" "	"	קו מחבר קד' אלון מורה
(300)	-	-	(300)	" "	"	בר' אלון מורה
-	50	-	50	7 /81	3.81	קו מחבר בר' שבי שומרון
-	2,000	-	2,000	2-6 /81	גמור	קו שבי שומרון - מעלה נחל
-	350	-	350	5-8 /81	4.81	תחנת שבי שומרון
70	130	-	200	8-11 /81	7.81	בוסטר לקרני שומרון ד'

תאור העבודה	מועד תכנון	בצוע חזוי	תקציב דרוש באלפי שקלים	תקציב קיים 1980	תקציב קיים 1981	השלמה
יהודה ושומרון (המשך)						
קו מחלק לקרני שומרון ד'	3.81	4-6 /81	700	700	-	-
קד' קרני שומרון - ציוד	5.81	8-11 /81	800	-	500	300
קו מחלק לדותן	5.81	6-7 /81	300	-	300	-
קו מחלק ליתיר	גמור	5 /81	2,220	-	2,220	-
תחנת יתיר זמנית + ד"ג	גמור	5 /81	380	-	380	-
בר' יתיר	גמור	5 /81	480	-	480	-
פיקוד תחנת יתיר	גמור	5 /81	100	100	-	-
			43,720	800	13,630	29,290

הערות:

1. יש לפעול להעברת מפעלי מים מהממשל המספקים מים להתישבות ביו"ש למקורות כולל המפעלים בית איבה, אזוויה, קדום ודותן.
2. כל המחירים מתיחסים למחירי אפריל 1980.

לכתוב את השאלות
כפי שהם נמצאים
לדפוס

324

נספח: רשימת המשפחות

(א) להתישבות באזור מגן.

תשתית שיכונית וציבורית.

- (1) צבד ומרגלית ראובני- תושב ימית
- (2) משה ואביבה נקר- תושב ימית עובד שכיר בשדות
- (3) ד"ר מיכאל שייניס- תושב ימית- רופא בשדות.
- (4) אשל מרגלית- תושב המרכז הגושי- עובד המינהל האזורי.

תשתית שיכונית וציבורית + בית.

- (5) דני לוי- חבר לא זכאי בנביעות
- (6) דן צלנר - חבר לא זכאי בנביעות

(ב) התישבות בדרל- חבל הבשור.

- (7) אסולין יהושע- מושב פריאל- מועמד- לא זכאי
- (8) פריגל סימיון- מושב פריאל- מועמד- לא זכאי
- (9) קיסילוב יצחק- מושב פריאל- מועמד- לא זכאי.

(ג) התישבות בארז- זיקים.

- (10) משפחת כהן- הרובית- מועמדים
- (11) משפחת שחר- דקלה - מועמדים
- (12) משפחת יהב- דקלה- מועמדים
- (13) משפחת סומז'מן- פריאל- מועמדים
- (14) משפחת דרזיליך - נאות סיני- מועמדים
- (15) משפחת מלול - נאות סיני- מועמדים
- (16) משפחת אהרוני- נתיב העשרה- מועמדים
- (17) משפחת קורח- הרובית - שכירים לא זכאים לבית
- (18) משפחת רוזין- נאות סיני- שכירים לא זכאים.

חלקו השני - חשבון נדל"ן

~~1.00~~ ~~1~~ ~~חשבון נדל"ן~~ ~~הקצאה~~

1.80 2 חשבון נדל"ן ~~הקצאה~~

1.80 2 חשבון נדל"ן ~~הקצאה~~

1.80 2

חשבון נדל"ן קופ"א חל"ט - S.G.A (H.C.)
 חשבון נדל"ן קופ"א חל"ט - S.G.A (H.C.)
 חשבון נדל"ן קופ"א חל"ט - S.G.A (H.C.)
 חשבון נדל"ן קופ"א חל"ט - S.G.A (H.C.)
 חשבון נדל"ן קופ"א חל"ט - S.G.A (H.C.)

~~1.80 2~~

1.80 2 חשבון נדל"ן קופ"א חל"ט - S.G.A (H.C.)

1.80 (-) חשבון נדל"ן קופ"א חל"ט - S.G.A (H.C.)

(-) חשבון נדל"ן קופ"א חל"ט - S.G.A (H.C.)

חשבון נדל"ן קופ"א חל"ט - S.G.A (H.C.)

(-) חשבון נדל"ן קופ"א חל"ט - S.G.A (H.C.)

חשבון נדל"ן קופ"א חל"ט - S.G.A (H.C.)

(-) חשבון נדל"ן קופ"א חל"ט - S.G.A (H.C.)

1.80 (-) חשבון נדל"ן קופ"א חל"ט - S.G.A (H.C.)

(-) חשבון נדל"ן קופ"א חל"ט - S.G.A (H.C.)

1.80 2 חשבון נדל"ן קופ"א חל"ט - S.G.A (H.C.)

כ"פ"פ

1. כספים כקדוח של כמחצית ככפ"פ
~~ה~~ ג"ל"ג אד"א ז"כ, יקדח גדילנים
של כספים כקדוח של יל"ג אד"א ז"כ
שניהם ה"ך שלם שז"כ אד"א ז"כ
- S.G.A (A.C)

2. ג"ל"ג כמחצית, ואל"ג
~~ה~~ כמחצית, כמחצית כמחצית כמחצית
ג"ל"ג אד"א ז"כ אד"א ז"כ
- S.G.A (A.C)

3. S.G.A (A.C) - ז"כ וז"כ אד"א ז"כ
שניהם אד"א ז"כ - S.G.A (A.C)

4. ז"כ וז"כ אד"א ז"כ
ז"כ וז"כ אד"א ז"כ S.G.A (A.C) כמחצית
אד"א ז"כ

5. ~~ה~~ כמחצית, כמחצית, אד"א ז"כ
~~ה~~ כמחצית, כמחצית, אד"א ז"כ
קד"א ז"כ אד"א ז"כ
שניהם אד"א ז"כ אד"א ז"כ
שניהם אד"א ז"כ אד"א ז"כ

6. כמחצית כמחצית, אד"א ז"כ
S.G.A (A.C) - ז"כ אד"א ז"כ
כמחצית כמחצית אד"א ז"כ

324

מרץ 1981

נתוני אוכלוסיה קבועה באלפים

<u>ינואר</u> <u>1981</u>		<u>פברואר</u> <u>1980</u>		<u>אפריל</u> <u>1978</u>		<u>סוף</u> <u>1967</u>
3,279	(35%)	3,222.3	(29.8%)	3,094.7		2,383.6
638	(58%)	621.2	(48%)	582.1		392.7
3,917	(38.4%)	3,843.5	(32%)	3,676.8		2,776.3
703.6	(19.6%)	700.6	(16.6%)	683.5		585.7
441.3	(14%)	434.4	(17%)	446.7		380.9
1,144.9		1,135	(16.9%)	1,130.2		966.6
1,782.9	(29%)	1,756.2	(25.9%)	1,712.3		1,359.3
5,061.9	(33%)	4,978.5	(28.4%)	4,807		3,742.9
64.8%		64.7%		64.38%		63.68%
35.2%		35.3%		35.64%		36.32%

קו ירוק כולל מזרח ירושלים
 יהודים
 לא יהודים
 סה"כ קו ירוק

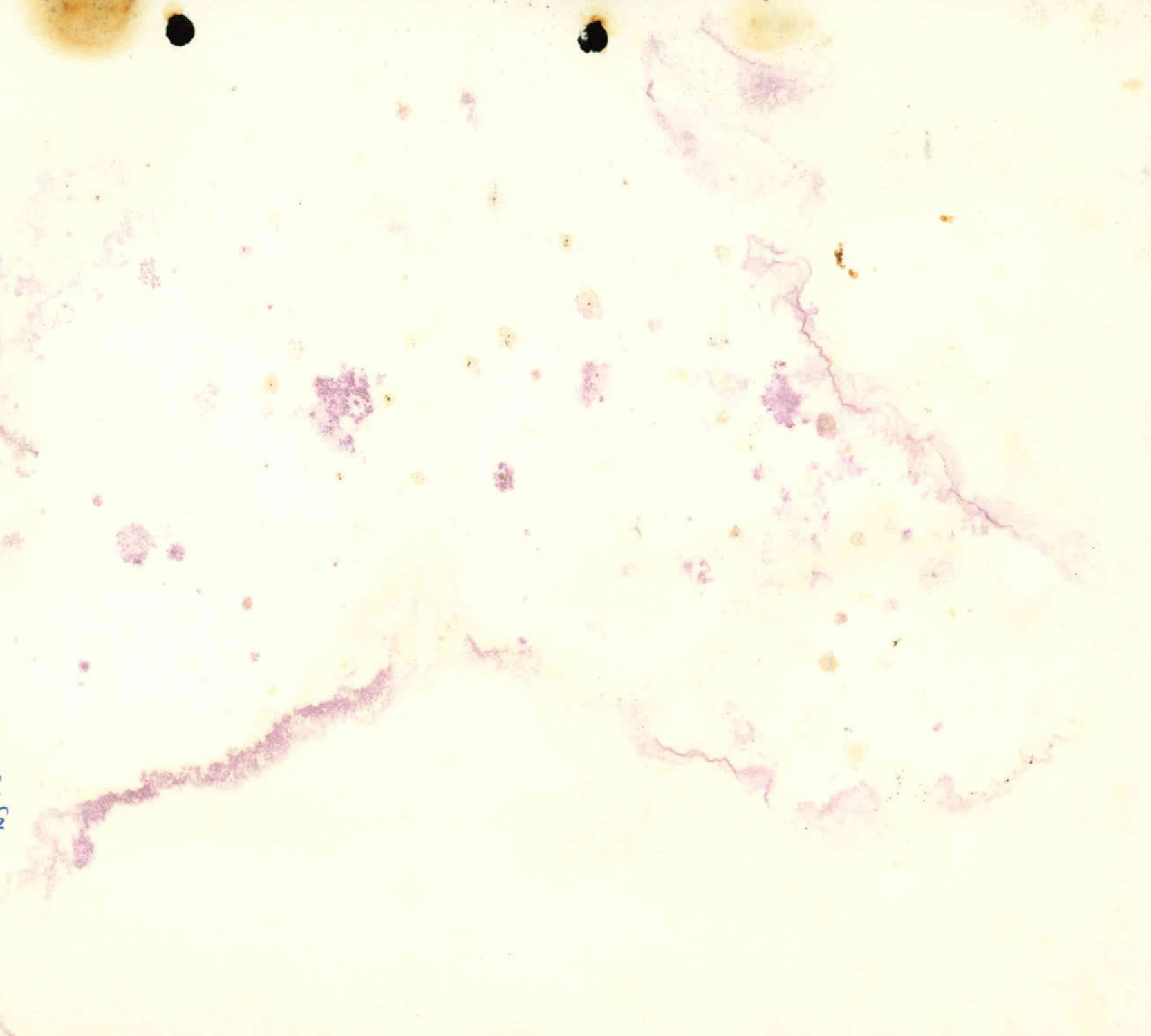
יהודה ושומרון
 עזה וצפון סיני
 סה"כ שטחים
 סה"כ לא יהודים
 סה"כ אוכלוסיה

אחוז היהודים
 אחוז הערבים

למחקר של הארץ והסקרה של הליכוד
בארצות וצ. הליכוד.

מלבד

מלבד 1813

איתם מינהל אזורי

טלפון 057-87117-8-9

ד.ג. חבל ימית

322
צו"ל

150
דונג

בתשובה נא לחזקיר:

קרדוהה/א-הנ/191

האריך 18.3.81

לכבוד

ביה"ס אשל הנשיא - הועד המנהל
ד. בע הנגב

ח"ב..

הגדרון: החלטת הועד המנהל מ-13.2.81
מכתבכם מ-16.2.81

החתי
אמור
אין תימך אלא החיוב
אשר ה

אוגדה

דיקלה

חרובית

מרכז אבשלום

נאות יסיני

גיר אברהם

נתיבי העשרה

פריאל

פריגן

שרות

חלמי יוסף

2. תמורה בעיני החלטתכם מ-13 פב. 81 בדבר אי קליטת תלמידי כיתה ט' של מ.א. איתם לשבת הלימודים תשמ"ב.

2. זו אמנם שנה אחרונה של השארותנו במקום (אם לא יחולד שינויים) אך גם בשנה זו עלינו לדאוג ללימוד ילדנו ומכיוון שרובם של התושבים בשארית בישראלים שלהם אנו מפעילים את כל מוסדות החינוך ואיבנו רואים כל אפשרות לעשות הסדר עם תלמידי כיתה ט' שטבעי שילמדו באותו ביה"ס בו לומדים שאר תלמידי התיכון שלנו.

3. משמעות החלטתכם אדמרת שעלינו לחפש ביה"ס בוסף לתלמידי כיתה ט' וכל המשתמע מכך.

4. צר לי שלא מצאתם לזכרון לזמן את נציגנו לפגישה זו אשר בה סכמתם את אשר סכמתם. אבקשכם איפא לקיים דיון חוזר בנושא זה ולשתפנו בדיון זה.

בברכה,

דולק ינאל
ראש אגף דרוחה

העתיקים

לשכת שר החקלאות
לשכת מבכ"ל משרד החינוך
משרד החינוך - ד"ר בן דרור
משרד החינוך האגף לחינוך התיישבותי
הח' ברקאי מתי
ביה"ס אשל הנשיא - מנהל ביה"ס
מ.א. איתם - יו"ר
תיק אשל הנשיא

יו/אב

מדינת ישראל
משרד החקלאות

א.ב.א.ו

הסוכנות היהודית לא"י
המחלקה להתיישבות

הרשות לתיכנון ופיתוח החקלאות ההתיישבות והכפר

ת"ש 27
324

תאריך: כב' שבט תשמ"א
27 ינואר 1981

אל יוסף השני

מצ"ב לעיוןך: הכוונת המחקר והפיתוח בחקלאות ימית.
נשמח לקבל את הערותיך והתייחסותך לנושא.

ב ב ר כ ה

הלל גונדין.

יורם פורת

ק / איכות

איכות

משרד האנרגיה והתשתית
הרשות לחקר הימים והאגמים

מינהל המחקר
ההנהלה - המח' לכלכלה

הרשות לתכנון ופיתוח
החקלאות ההתישבות והכפר

הכוונת המחקר והפיתוח בחקלאות ימית

פברואר 1981

מיוק.

משרד האנרגיה והתשתית
הרשות לתקר הימים והאגמים

מינהל המחקר
ההנהלה - המח' לכלכלה

הרשות לתכנון ופיתוח
החקלאות ההתישבות והכפר

הכוונת המחקר והפיתוח בחקלאות ימית

יורם פורת הלל גורדין

פברואר 1981

יורם פורת: ממונה על הדרכה מו"פ ופרויקטים
ברשות לתכנון, משרד החקלאות

הלל גורדין: מנהל המכון לחקר
הימים והאגמים באילת.

הבעת תודה:

הוקרתנו נתונה לקבוצה רחבה של חוקרים מומחים ועובדים, השוקדים יום
יום על מלאכת החקלאות הימית הלכה למעשה.

כמו-כן, נתונה תודתנו לתורמים הרבים למסמך הנדון ובהם בעיקר:
לפרופ' רם מואב - מראשוני הוגי הרעיון של חקלאות ימית, על עידודו
המקצועי והאישי בכל מהלך העבודה.

לטל מילק על תרומתו ועצותיו הענייניות והמעשיות.

לדן רימון וישי ספרים על תרומתם החשובה בדיונים המשותפים.

יורם פורת, הלל גורדין

תוכן הענינים

עמוד

- 1 .1 מוטיבציה ומשמעות הנושא
- 3 .2 מטרת המסמך
- 3 .3 תמצית ממצאים ומסקנות
- 5 .4 הגישה והעקרונות הביולוגיים של הפרויקט
- 7 .5 הרעיון המו"פי הבסיסי
- 9 .6 שלבים בתכנון הפיתוח של הפרויקט
- 11 .7 המבחן וההערכה הכלכלית
- 20 .8 שיקולים נוספים בהכרזת המחקר והפיתוח

נספחים:

- 22 .1 דפי עזר להחלטות על קדימויות במחקר בחקלאות ימית
- 29 .2 רשימת ספרות נבחרת

1. מרטיבציה ומשמעות הנרשא

החקלאות הימית מהווה נושא אטרקטיבי בעל סיכויים ופוטנציאל משמעותי לפיתוח, בהיותו נשען על שילוב יתרונות יחסיים ישראלים כלהלן:

א. ניצול אמצעי ייצור קיימים ובלתי מנוצלים המורכבים מ:

- (1) מי ים סוף מליחים האוצרים בחוכם רמות טמפרטורה גבוהה יחסית;
- (2) מספר ימי קרינה רב, המשולב עם עצמת קרינה גבוהה;
- (3) חשתית מחקר רחבה המורכבת כיום מכ-22 איש ובהם כ-12 חוקרים בעלי מוניטין וקשרים אקדמאים מסועפים בארץ¹ ובחור"ל². לקהילת המחקר³ הנ"ל הישגים ממשיים במחקר בסיסי וישומי של גידול כמה בע"ח ימיים (בעיקר - דג הדניס ומיני צדפות - כפי שיוצג בהמשך).

ב. פירות המחקר והפיתוח ניתנים ליטום ע"י ישובי הערבה הזקוקים לענף בע"ח יציב ועתיר ידע - אשר מכוון בעיקרו ליצוא.

מיתרונותיו הנוספים של הענף - דרישות של תעסוקה מאוזנת יחסית המאפשרת עבודה עצמית מלאה.

בטוח ארוך יותר ניתן להצביע על פוטנציאל פיתוח משמעותי לנושאי החקלאות הימית בפרויקטים:

- (1) מוביל המים הבין ימי;
- (2) פיתוח מים גיאותרמים;

פרויקטים שקבלו בעת האחרונה תנופה וסבירות מימושם הולכת וגדלה.

כיום פרוסים באזור כ-70 ד', מתוכם כ-5 ד' נטו של מעבדות, בריכות וסככות אימון לגידול דגים וצדפות - אשר בהם מתנהל המו"פ של החקלאות הימית (כפי שיפורט בהמשך).

בעתיד עומד המכון לפתח מערך מחקר על פני שטח כולל של 91 ד' ברוטו אשר יבנה בשלבים והוא אמור להתאים לצעדים הבאים:

שלב א': סדרת מחקרים בהטלה מאולצת + גידול דביגים;

שלב ב': מערך בריכות משולבות - דגים, צדפות, עם אפשרות של הרספת בע"ח אחרים, תוך כדי העלאה מתמדת של יבולים ותפוקות;

שלב ג': יעול והעמקת הייצור ע"י חסכון בגורמי ייצור והעלויות;

(1) בארץ: אוניברסיטת ירושלים, מינהל המחקר, מכון ריצמן, בר-אילן, אונ' ת"א ועוד.

(2) בחור"ל - בעיקר: צרפת, אנגליה, ארה"ב, גרמניה ועוד.

(3) מרכז של קהילת המחקר הנ"ל - בחקר הימים והאגמים בישראל, המהורה חברת מחקר ממשלתית שבה פועלת המעבדה לחקלאות ימית באילת. המוסד נמצא באחריות משרד החקלאות והאנרגיה.

שלב ד': הקמת רפיתוח אולפנה (מדרשה) ללימוד ואימון קצר של חקלאים ומדריכים שיעסקו במלאכת החקלאות הימית והפצת הידע;

שלב ה': פיתוח רכיבי מו"פ נוספים בנושאי שמוש באנרגיה ובחמרי הלוואי.

בתוך הנסיון הבנוי כיום בעיקרו על תקציבי מחקר מחו"ל, הושגו בעת האחרונה מספר השגים במקביל, בעיקר בשני מוצרים:

- 1) דגי דניס (בלווי דגים נוספים);
- 2) צדפות.

ההישגים הנ"ל מאפשרים להציגם כבעלי סיכויים סבירים להגיע תוך ה- 3-5 השנים הבאות לכדאיות טכנולוגית וכלכלית.

את בעית המכון המרכזית כיום ניתן להגדיר כשאלה:

האם עליו להמשיך ולהתנהל כמיצר ידע ברמות וכדיסציפלינות שונות - בהתאם להזמנות - דהיינו כמיצו ומוכר שרותי ידע - על פי הזמנה או:

האם נראה כי הצטבר במכון מספיק ידע המאפשר להבטיח הצלחה ישומית בהיקף המצדיק שנוי עקרוני באסטרטגית המו"פ - דהיינו מעבר למשימת מו"פ הכוללת הכוונה וריכוז המאמץ המו"פ לזרכי פרויקט פיתוח כלכלי האמור להתממש בישראל. מכאן מתברר כי ההחלטה החיובית להתחיל לנהל הפרויקט המו"פ כמשימה, מחייבת מימוש שני תנאים:

- 1) תנאי הכרחי (כנזכר לעיל) לפיו יהיו משוכנעים אנשי המו"פ כי אכן בשל התנאים הטכנולוגיים והכלכליים להתחיל בפיתוח הפרויקט;
- 2) תנאי מספיק - שבו יהיו מוסדות וארגונים מקומיים המעוניינים ויכולים לתרום לפיתוח הפרויקט, בהתאם לצרכים המורחבים המוכתבים מקצב הפיתוח הנדרש מהפרויקט הכלכלי.

צרכים אלו - במקביל - יכתיבו יעדי מו"פ אשר יכוונו בעתיד את המחקר.

הכוונה זו המחייבת (לפחות בחלקו) צמצום בפיתוחים ובשרותי מחקר המוזמנים ע"י מזמינים מחו"ל (כולל חסויי ידע!)⁽¹⁾ - תחייב מהמזמין המקומי הלוקח אחריות על הפרויקט הכלכלי - לשאת במימון המתחייב מצרכי הפרויקט.

1) לפחות חסוי חלקי - על מנת לשמור על יתרונות מסחריים.

2. מטרת המסמך:

מסמך זה אמור להיות הראשון בסדרת מסמכים שמטרתם:

- א. לתרום להגברת המודעות לנושא בקהילת המתכננים החוקרים, ואנשי ההדרכה והפיתוח האופרטיבי - ביחד עם המועמדים הפוטנציאליים. לישום הפרויקט על מנת לקדם וליעל את שלבי פיתוחו וישומו - בעת שידרש.
- ב. לעזור למובילים את מלאכת הפיתוח של החקלאות הימית בגיבוש ההחלטה:
 - (1) האם ומתי יש לצאת לישום מסחרי, באיזה היקף והיכן;
 - (2) אילו רכיבים לכלול בכל אחד משלבי הפיתוח? (הכוונה למוצרים ולפיתוחים טכנולוגיים במקביל).
- ג. לעזור לקהילת החוקרים על שלוחותיה ועיסוקיה המגוונים, בקביעת עדיפויות של מחקר ופיתוח, תוך התייחסות לצרכים והתועלות הנגזרות מהפרויקט הכלכלי-מסחרי. כל זאת, בהנחה, שתבחן ותוצג בהמשך, שאמנם יש סיכוי סביר לצאת לישום מסחרי בהקף ובנפח המצדיק ומחייב היערכות משימתית כמוצגת בהמשך.

3. תמצית ממצאים ומסקנות:

הפוטנציאל האקוור¹ -טכנולוגי והכלכלי הגלום בחקלאות ימית מצדיק היום ריכוז מאמצי המו"פ, לשנתיים-שלוש הקרובות, תוך הגברת והעברת הדגש מיעדי מחקר ליעדי פיתוח וישום, בעיקר במוצרים של דגי יוקרה (דניס, לברק) וצדפות ליצוא, בנושאים ובתחומים הבאים:

- א. השקעות במחקני ציוד המשולבים בנסיונות ותצפיות בהיקף חצי-מסחרי המחחס לכ- 30-50 ד' בריכות שונות.
- ב. מתן עדיפויות מחקר ופיתוח ליעדים והמשימות הבאים (על פי סדר עדיפות):
 - העלאה מתמדת ביבולים - בעיקר בב"ח המובילים - דגי דניס וצדפות;
 - הוזלת עלות הבריכה;
 - הוזלת עלות חומר הרכוי (בדגיגים²);
 - הוזלת עלות מנת המזון.
- ג. מחקר שוק יסודי הכולל את ניתוח המגמות בשווקים המיועדים, את התורית תכנון השיווק וקידום המכירות הכוללות את המערך הלוגיסטי של השינוע, ההולכה, עיצוב המוצר וכו'.

מחקר זה חייב להוות חלק אורגני במחקר והפיתוח של החקלאות הימית.

(1) באנלוגיה לאגרו - טכנולוגי.

(2) בהשגת היעד של 3-5% הישרדות הושגה אמנם פריצת הדרך המרכזית, אך חשיבות ומשקל הנושא ילך ויעלה עם הגדלת האינטנסיביות ומספר הדגיגים בהתאם.

ד. במקביל לנ"ל יש להקצות משאבי מחקר ופיתוח מוגדרים עבור הכוונים הבאים:

- תצפיות (בהיקף התחלתי מוגבל), אשר תבחונה את פוטנציאל היכולים של מגוון בע"ח הימיים על מי ים תיכון.

תרומתו: ניתוק אפשרי של תלות החקלאות הימית במי ים סוף, כולל אפשרות שילוב הנושא, בטווח ארוך, בפרויקט מוביל הימים.

- מחקר בסיסי שיבחון אפשרות פיתוח חקלאות ימית על מים משולבים: מי ים סוף + מים מליחים, במגמה לאפשר ניתוק (חלקי לפחות) של החקלאות הנ"ל ממקורות מי ים סוף.

חשיבות אופצית הניתוק של הקשר החד ערכי של החקלאות ממקורות מי ים סוף נובעת ממערכת העלויות הכבדה הכרוכה בהולכת כמויות מים נכבדות למרחקים (אנרגיה וצנרת).

העוסקים במחקר, תכנון ופיתוח החקלאות הימית חייבים להיות עירניים, ולעקוב בהתמדה אחר תכניות פיתוח אזוריות ו/או לאומיות אשר מסתמנות בשטח, כגון:

- פיתוח מקורות (תחנות) אנרגיה (כח) באזורים שונים בכלל - ובדרומיים בפרט, בהם ישחמשו במי ים לקרור תחנות כח.

- מוביל הימים (ים תיכון - ים המלח).

מימוש תכניות אלה יכול לתת תנופת פיתוח וישום, על ידי תרומה פוטנציאלית למערך ייצור מים זולים ו/או חמים, כשבמקרים מסויימים יתכן אף לנצל קטעים ממערך הולכת המים - לגידול ולייצור.

ערנות ומודעות זו חייבים להיות גם נחלת אנשי התכנון והפיתוח אשר צריכים לקחת בחשבון את התאמת המתקנים העומדים לפיתוח (בתחנות ובמובילים למיניהם) - לטובת שמוש פוטנציאלי ע"י החקלאות הימית.

בשולי המחקרים הנ"ל תהיה עירנות ומודעות של קהילת החוקרים והמפתחים (של החקלאות הימית) למתרחש בנושאי ניצול ויעול אנרגיה לסוגיה (סולרית, נפ"ח, רוח, ים) וכן בנושאי המיחזור השונים.

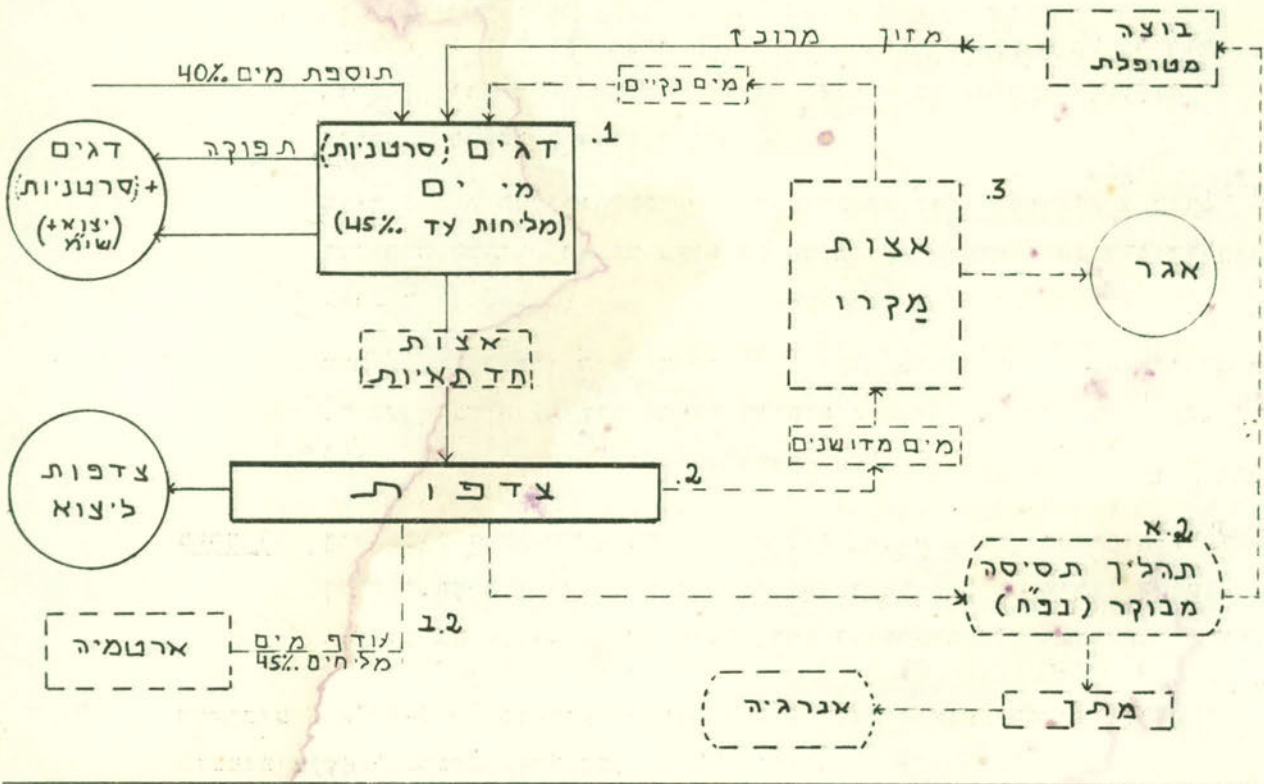
המכלול הרחב של מחקרים ונושאי פיתוח המתבצעים מסביב לחקלאות הימית, אשר, כמה מהם יכולים, כל אחד כשלעצמו, לתת תנופה חיובית לנושא, מוסיפים כל אחד וביחד להערכת סבירות ההצלחה הכלכלית של הנושא וכדאיות ההשקעה בו.

כל הנ"ל, מעבר לחשיבות הלאומית של הנושא, כפי שהוצגה בפרק 1.

4. הבישה והעקרונות הבירוקרטיים של הפרויקט:

על מנת להמחיש את הנושא (על מורכבותו) נציג בהמשך את קבוצת בע"ח המרכזיות הנראות כיום כמועמדות בפרויקט, על קשר הגומלין הבסיסיים שבהם. נתיחס להלן ליחסי תפוקה-תשומה בין המרכיבים המרכזיים של המערכות האפשריות באמצעות התרשים הבא: (תוך הדגשת המרכיבים הבסיסיים)

יחסי תשומה תפוקה קיימים ואפשריים בחקלאות ימית

נקודות השלמה, הדגשה והבהרות לתרשים:

במערך 1: הדגים¹⁾ והסרטניות ניזונים ישירות ממזון מרוכז.

האצות החד-תאיות ניזונות מהפרשות הדגים והסרטניות, העוברות דמינרליזציה ע"י בקטריות, ומתפתחות בעזרת קרני השמש (פוטוסינתזה).

קיום האצות במים משפר את מאזן החמצן (ביום).

עודף אצות במים מהווה גורם מזיק בהכבידו על מאזן הביו מסה בבריכה. עודף זה (של מסת אצות חד-תאיות) יוצא באמצעות אנרגיית סחרור - לכרוך תעלת הצדפות.

מערך 2: הצדפות קולטות את המים הכוללים את עודף האצות שעברו ממערך 1 וניזונות עליהם.

יעילות הניצול של האצות ע"י הצדפות הינו פונקציה של מהירות הזרמת המים, כאשר במצב של עודף אצות - הן נפלטות ושוקעות, ובמחסור מתעכב גידולן.

מכאן נובעת החשיבות המחקרית והפיתוחית לזיהוי פער הידע ביחס למהירות הסחרור האופטימלית של המים (עם האצות) בתנאי גידול נתונים (ומשתנים).

שלב ב' של המערך הינו אופציונלי והוא מותנה בהתקדמות היישומית של מערך נפ"ח (ניצול פסולת חקלאית לתעשייה) המבוצע כיום ע"י איגוד התעשייה הקיבוצית - ברפתות²⁾.

מערך 3: טרם נכנס לשלב מ"פ ממשי והוא כולל אצות מקרו, התורמות לנקרי וטיהור המים - וע"י כך סוגרות את המעגל מבחינת איכות המים. תפקידן גם לקלוט עודפי חומרי דשן המופרשים ע"י הצדפות.

המערכים 2 א' ו-2 ב' המופיעים בתרשים 1-4 מבטאים אופציות רעיוניות נוספות שיבחנו בהמשך הפרויקט.

(1) הדגים עצמם מהווים סל של דגי יוקרה כגון: דניס, לברק וכו';

(2) התפוקות האפשריות מאופציה זו (במידה ותהיה אפשרית וקבילה מבחינה טכנולוגית וכלכלית) - אנרגיה מחד וכוצה כמרכיב מזון - ולשמושים נוספים - מאידך.

5. הרעיון המו"פי הבסיסי: (הצגה כלכלית-בסיסית)

א. קבוצת בע"ח ימיים (שתוגדר בהמשך) בעלי פוטנציאל כלכלי-מסחרי - בעיקר ליצוא, נהנית מהמליחות ומהטמפרטורות הגבוהות יחסית של מי ים סוף (ויס תיכון - ביתרון קטן יותר), מקיימת בתוכה יחסי הדדיות התורמים בתחומים של ניצול יתרות ושאריות מזון והפרשות מחד, תוך כדי טיהור ונקוי המים משאריות מזיקות וחמרים מעכבים - מאידך¹⁾.

הגרעין של קבוצת בע"ח הבסיסית במערך הנ"ל (הכוללת בין השאר דגי יוקרה כדניס, צפוח, סרטניות ועוד), הוצגה ונדונה לעיל בחרשים 1-4.

ב. אותה קבוצת בע"ח ימיים הנה בעלי כושר מרשים להסתגלות ולהתפתחות בתנאים אופטימלים. כך לדוגמא, כפי שהוכח בעולם (1) ובארץ - בגידול דגים בכלובים, ראה (18), הפוטנציאל הביולוגי של בע"ח ימיים בתנאים אופטימלים לגידול הם בסדר גודל אחר לגמרי מזה המחקבל בתנאי הגידול הטבעיים לבעל החי, או אף מתנאי הגידול המלאכותיים הקונוונציונליים.

כך לדוגמא נתקבלו בנסיונות בכלובים בדגי דניס יבולים שהם שווי-ערך ל- 80-50 טון לד'. ההבדל המרשים הנ"ל (בין 0.5-1.5 טון לד' מול 80-50 טון לד') נותן פתח למחשבה כי באמצעות ביסוס ידע ולימוד תנאי האופטימום של הגידול - מחד, ושפור איכות מי הגדול מאידך, ניתן להעלות את היבולים הנוכחיים בצורה משמעותית - היכולה לתת פריצת דרך מסחרית משמעותית לענף (כאשר מעבר לדוגמא מ-1.0 טון דגים (כולל) לד' ל-3.0 טון דגים לד' - בבדיקות יכול להיות פריצת דרך כלכלית מרשימה - ואלו סדרי הגודל עליהם מבוסס הדיון בהמשך).

ג. כוון הפריצה הטכנולוגית המזוהה:

בהנחה סבירה שהגורמים הקריטיים הקובעים ברמות הייצור הנדונות (בתחום 0.5-2.5 טון לד') מורכבים בחלקם בהזנה אופטימלית, אך ברובם בחומרי העיכוב (בקרקע ובמים) ומגבלות החמצן במים, ניתן היה להגיע אפריורית למערך אינטנסיבי של הזרמת מי ים בקצב כזה - שיקרב את התפוקה לזו המתקבלת בים הפתוח, המהווה מטהר ביולוגי אינסופי (כפי שמתהווה בכלובים).

סדר הגודל של כמויות ועלויות האנרגיה וההשקעות הדרושות לקרב אותנו לרמת הביצועים הגבוהים הנ"ל - נראית ממבט ראשון כיקרה ובלתי כלכלית.

(1) זוהי כמובן הצגה פשטנית שאינה מתיחסת לדקדקות של תחרות והשלמה במובן רחב יותר - בין ובתוך הקבוצות השונות.

מכאן אנו מגיעים לרעיון שבמקום "להלחם בטבע" להשגת תנאים מלאכותיים בשווי משקל ביולוגי חדש - מוטב לנצל את התנאים ההיפרוטרופיים הטבעיים הגלומים בשילוב. במילים אחרות - לעבור לשווי משקל ביולוגי חדש, אך מבוקר, שבו בעלי החיים עצמם ישמשו משהרים ומנקים ביולוגים, המנצלים יתרות שוליות של מזון וג"י, כאשר התאמת וויסות ג"י במעברים מכע"ח אחד למשנהו, הדורשת אנרגיה ותשומות - יוזלו באפן כזה בצורה משמעותית. המבחן הביולוגי-כלכלי שחייב להתקיים לגבי כל משלבת: שתוספת התשומות במעברים, בתוך קבוצת כע"ח וביניהם, צריכה להחסרת ע"י תוספת התפוקות החזויה: זה אמור - הן לגבי תוספת מוצרים (= כע"ח דגים)) והן לגבי שלבים של העמקת הייצור (כגון שפור מונה הבריכה, פיתוח שיטת שינוע וכד'), כפי שיוצג בהמשך.

פיתוחים והרחבות נוספים אפשריים: בהמשך למכלול הפיתוח המרכזי המתייחס להרחבות בכוח שילוב מוצרים נוספים, ניתן להעמיק ולהרחיב את טכנולוגיה הייצור במסלולים אפשריים רבים ומגוונים.

למרות שבפועל יתכן (וכבר היו דברים מעולם) שסעיף מ"פי משני ומקרי יהפוך את הקערה על פיה, הננו מתמקדים ברכיבי המוצרים הדיסציפלינריים הספציפיים לחקלאות ימית מתוך כוונה של ריכוז מאמץ מחקרי המגובש במסגרת מרכזית מסודרת ומאורגנת.

לרעיונות ויוזמות במסלולים מקבילים ומשלימים תנתן (בשלב הראשון לפחות) תשומת לב בעיקר ברמה של איסוף מידע מהמתרחש במכוני מחקר אחרים בנושא לעיתים, אולי אף הוצאת מכרז לנושא, שיבחן ע"י חוקרים אחרים (הקשורים לנושא הנדון), עם פחות תשומות מחקריות ישירות של חוקרי המכון. מבין הרעיונות המחקריים העומדים על הפרק ברמה הנידונה (רמה שולית להיום):

- 1) שילוב מערכות אנרגטיות לא קונוונציונליות:
 - א) כח מים;
 - ב) רוח;
 - ג) אנרגיה סולרית (באמצעות בריכות סולריות);
 - ד. אנרגיה מיוצרת ע"י פרמנטורים (רעיונות נפ"ח למיניהם) ועוד.

- 2) מוצרים תעשייתיים נלרפים - "בקו-שני":
 - א) ארטמיה (ARTEMIA SALINA)
 - ב) דונליאלה (DUNALIELLA SALINA)

6. שלבים בתכנון הפיתוח של הפרויקט:

מאחר ואנו מתכוונים להוביל את ביצועי המכון לחקלאות ימית למחקר שימושי ותכליתי, עלינו להציג את התשקיף הכלכלי-פיתוחי של הפרויקט כמכורן ומשפיע (וכמובן גם מושפע הדדי) על פעילות המו"פ.

מכאן ניתן להגדיר את פרויקט הפיתוח בשלושה שלבים מרכזיים, עם הרחבות וחוספות שידונו בהמשך.

זהו בעית הפיתוח המרכזית:

הנתון הביולוגי הבסיסי המשותף לכל קבוצת החקלאות הימית מתיחס לעובדה שכל קבוצת בע"ח המוגדרים כימיים, חיה פועלת ומתפתחת במים בעלי הרכב יוני אלקטרוליטי יחסי המצוי במי הימים בלבד¹⁾. מכאן שבשלב ראשון, ללא עקיפת מנגנוני החיים המקוריים של בע"ח הנ"ל, הם חייבים יהיו להיזון ממי ים. התנאים האקולוגיים הבסיסיים המצויים בערבה, בשפע יחסית (טמפרטורה וקרינה), מוגבלים, אם כך, למי ים סוף.

מאחר והמרחב הפיסי בשטחי גידול, שעל שפת ים סוף הינו נזיר, מוגבל ויקר, זה מוביל אותנו לצורך להוליך את המים במרחק ניכר משטח היקוותם לכורן שטחי הגידול.

לסיכום: התנאים האקלימיים הבסיסיים המצויים בערבה (טמפ', רוח וקרינה), מקנים לה יתרון יחסי על אזורים אחרים. לעומת זאת, לרצועת חוף ים תיכון יתרון בכך ששם קיימות בריכות דגים שנתן להסב אותן לבריכות מי ים. בריכות אלה קרובות לקו המים. בערבה לעומת זאת, צריך יהיה להוביל את המים למרחקים משמעותיים מהים.

שטחים פוטנציאליים בסדר גודל של מאות דונמים, מצויים בסביבות קיבוץ אילות, המרוחק 2-5 ק"מ משפת הים, בעוד שאלפי דונמים רבים (עד כ-10,000 ד')²⁾ מצויים בבקעת עין עברונה - במרחק כ-10 ק"מ מחוף הים.

נתונים אלו משמעותיים ביותר לגבי תצרוכת השקעות ההון במערכת הולכת המים (צנרת ומשאבות) מחד, ובעלות האנרגיה הנדרשת מאידך.

מתוך חישוב תחום המליחות המותר לקבוצת בע"ח הימיים הנדרשים, תוך התייחסות לרמת התאדות יומית וכמות כוללת של מים בבריכה (ובהנחה של מניעת חלחול) - ניתן לתשב את כמות המים היומית הנדרשת להוספה לד' - והיא מגיעה לכדי 60 מ"ק ליום לד' שהם כ-22,000 מ"ק לדונם גידול.

- (1) הערת אגב מענינת: למרות השוני הניכר ברמות המליחות בין הימים, ההרכב האלקטרוליטי היחסי ביניהם הינו זהה.
- (2) מאחר ומדובר על תכנון של פיתוח נמל באיזור - זה יחייב תזוזות מהשטח המיועד. מאידך, נושא הולכת המים יוזל בצורה משמעותית.

מתוך הנתון הנ"ל ניתן לגזור את ההשקעות הנדרשות לפיתוח שטח בהיקף נתון - כפי שיוצג בטבלה הבאה ב-3 רמות היקף¹⁾:

טבלה 6-1: סדרי גודל כמותיים ראשוניים לשלבי והקפי פיתוח אפשריים

ה ס ע י ף	ל-1 ד'	ל-400 ד' (מרחק 3-5 מ')	ל-2,000 ד' (מרחק 10,000 מ')	ל-4,000 ד' (מרחק 10,000 מ')
כמות מים יומית נדרשת	60 מ"ק	24,000	120,000	240,000
ספיקה שעתית נדרשת	3 מק"ש	1,200	6,000	12,000
קוטר צנור	-	20"	32"	40"
עלות צינור במליוני \$	-	0.5×10^6	2×10^6	4×10^6
עלות בוסטר - \$	-	1×10^6 (1 בוסטר)	1.0×10^6 (2 בוס')	2×10^6 (2 בוס')
ס"ה עלות הולכה - \$	-	0.6×10^6	3×10^6	6×10^6
עלות מע' הולכה לד' (השקעה)		1,500\$	1,500\$	1,500\$

טבלה 6-2: סדרי גודל כמותיים-כלכליים הנגזרים מפרויקטים בהקפים שונים

ה ס ע י ף	ל-1 ד'	ל-400 ד' (מרחק 3-5 מ')	ל-2,000 ד' (מרחק 10,000 מ')	ל-4,000 ד' (מרחק 10,000 מ')	ל-10,000 ד' (מרחק 10,000 מ')
כמות מים שנתית	22,000	8,800,000	44,000,000	88,000,000	220,000,000
י"ע שנתיים דרושים	20	8,000	40,000	80,000	200,000
יכול מידגה משוקלל טון ²⁾	3	1,200	6,000	12,000	30,000
תצרוכת שנתית חשמל, קו"ש ³⁾		2.36×10^6	23.6×10^6	47.2×10^6	118×10^6
תפוקה ב-\$ ⁴⁾	6,000	2,400,000	12,000,000	24,000,000	

לאור העלויות המשמעותיות במונחי הון ואנרגיה, הכרוכים בהולכת המים, לא נראה לנו כסביר בשלב זה להוליך את מי ים סוף במיוחד לפרויקט החקלאות הימית, למרחקים ארוכים. במילים אחרות, מרכיב זה יהווה מגבלה קריטית לפיתוח משמעותי של הענף.

שלב עקרוני נוסף בפיתוח - במרחק ובהיקפים נוספים - יחייבו להינתק מהתלות הבלעדית במי ים - במילים אחרות, פריצה טכנולוגית שתהיה מעוגנת בידע בסיסי, אשר יאפשר מיהול מי ים סוף (ברמות שונות) במים מקומיים - מים מליחים (מי ים או אף מים גיאותרמים).

- 1) ההשקעות אינן פרופורציונליות - אלא נגזרות מצרופים נדרשים, בקריטריונים של חישובים הידראולים;
- 2) בהנחת ייצור דגי דניס + צדפות בלבד המתיחס לשלב 1 ו-2 בפיתוח בלבד;
- 3) עד לראש השטח;
- 4) בהנחת רוחיות המתיחסת לנורמות ויעילות נוכחית בלבד.

מאחר וכאמור נחוני אופטימום למערך המידגה יכולים לשנות את התוצאות בתנועה לקראת שנוי סדר גודל בתפוקות¹⁾ - לא תהיה התחלת פיתוח מסיבית בכיוון של חקלאות ימית הניתקת ממי ים - ללא ביצוע וביסוס הפריצה הטכנולוגית הנדרונה - של השגת תפוקות גבוהות המצדיקות הרמה האינטנסיבית וההשקעות הנדרשות. הדרך להגיע לפריצה טכנולוגית זו של היתקנות ממי ים סוף, לא תהיה בעדיפות ראשונה בשלב הראשון, אף שהתקדמות בנושא ניתנת להשגה מתוך לימוד אקולוגית הבריכה²⁾.

בהקבלה לשלבי הפיתוח הנ"ל - הנשענים בעיקרם על יכולת המו"פ הבסיסית, עומדות למבחן אלטרנטיבות פיתוח וגרון סל המוצרים במעבר משלב 1 לשלב 3, כתוספת רכיבים שהוצגו בהרחבות אפשריות ובהנחה של שיפור יעילות כתוצאה מהמו"פ (ראה בהמשך).

בכל נקודת זמן יהא עלינו לבחון את התועלת החזריה ממוצר או פעילות חדשה - מול האלטרנטיבה לזרות או לא לבצע אלטרנטיבה זו בכלל. בתוך התשומות שיש לקחת בהתיחסות לפעילות או מוצר נבחן, יש לקחת בחשבון את השפעתה האקולוגית על המערך הקיים, תוספת התשומות הישירות הכרוכה בפעילות זו, כאשר מבין השיקולים שיש לקחת בחשבון, מן הראוי להדגיש את תרומת המוצר/פעילות - ופיתוח שוק - תוך התיחסות לנפח השוק האפשרי.

7. המבחן וההערכה הכלכלית:

א. כ ל ל י

כפי שניתן ללמוד מהפרקים הקודמים, נמצאת החקלאות הימית בשלבי פיתוח שונים, בהתיחס לתחומיה ולמוצריה המגורונים. יחד עם זאת, קיימים עדיין פערי ידע (מזוהים וגם בלתי מזוהים) ופערי ביצוע נכבדים. המבחן הכלכלי הכפוף לרמת המידע (על פערי הידע שבו) חייב לפיכך להתאים את עצמו לצרכים הנגזרים משאלות הפיתוח של הנושא, כשהוא אמור לענות על שתי שאלות יסוד:

(1) האם, כמה, מתי והיכן לפתח הפרויקט המסחרי;

(2) היכן לרכז את מאמצי המחקר והפיתוח, על מנת לסגור פערי ידע או ביצוע בעלי עדיפות.

(1) כלומר - קצב התפתחות בע"ח - רגישה ביותר לאיכות המים.

(2) שלב מרחיק לכת עוד יותר ניתן לראות בהנתקות מלאה של החקלאות הימית ממי הים - אף שאפרורית ניתן להניח כי גם אם הפתרון הביולוגי יהא מונח בכף, התשומות והעלויות ליצירת תנאים מלאכותיים אלו, לא יוצדקו מבחינה כלכלית - בטווח הנראה לעין.

שאלות אלו ניתנות להגדרה מוחשית יותר כלהלן:

1. א. האם נשקף לחקלאות הימית סיכוי כלכלי חיובי בעתיד מוגדר הנראה לעיניך?

1. ב. באם כן, מהו טווח הזמן הסביר שבו סכוי זה יכול להתממש ובאילו היקפי ייצור ובאיזו רווחיות.

שתי ההתייחסויות הנ"ל צריכות למעשה לענות על השאלה האם ועד כמה מוצדקות, מבחינת המשק הלאומי, השקעות בתשתית ובידע - הנדרשות לפיתוח הענף.

באם התשובה ל-1. א. היא חיובית, אזי עולות השאלות הבאות:

2. א. מהם תחומי ונושאי המחקר והפיתוח המזוהים כקריטיים מבחינת חשיבותם למימוש הפרוטנציאל הכלכלי?

2. ב. אילו מתוך התחומים והנושאים הללו הם בעלי סכוי ויכולת סבירים לשנוי בטווח הנראה לעיניך?

התשובות לשתי השאלות האחרונות אמורות לתת פתרון לשאלת עדיפויות המחקר והפיתוח.

ב. בהצגה הכמותית של הניתוח הכלכלי אנו מתמקדים בשני מסלולים המקיימים ביניהם יחסי גומלין:

מסלול א': אומדן השנויים הטכנולוגיים הסבירים לביצוע על פני לוח זמנים נתון, הכפוף ללוח משימות, ותכניות עבודה ומשאבים נתונים - אשר יזדקקו לצורך מימוש האומדנות הללו.

רכיבי המסלול כוללים, הרחבה והעמקה של המוצרים והתפוקות מחד, ויעול התשומות מאידך, כפי שצויין בהמשך ביתר הרחבה.

ממסלול זה ניתן לגזור בהיטרציה ראשונה את:

- הסכויים הכוללים של הענף;
- המועד הצפוי להתחלת שלבי הפיתוח המסחרי;
- עדיפויות מחקר פיתוח וישום (כולל פתרון בעיות ארגוניות).

מסלול ב': סקר רבחינת האתרים, וההיקפים האלטרנטיביים האפשריים לפיתוח לקביעת שלבי הפיתוח המומלץ.

לבנית התסריט הנ"ל, ולו גם ברמה אנדיקטיבית, חשיבות רבה הן לגבי הקביעה הישירה של סיכויי הפיתוח של הענף והן לגבי ההיזון החוזר המתיחס לדגשים ועדיפויות במר"פ.

הגורמים הקריטיים אליהם עלינו להתייחס בקביעת שלכירות הביצוע נגזרים בעיקר ממרכיבי התשתית הכרוכים בארגון הביצוע של הפרויקט, כגון:

- מערכת הולכה ומתקני הולכת המים;

- תשתית הידע והארגון;

- מערך השווק על כל רכיביו ושלביו ועוד.

בהגדרת מסלול זה (המשתקף מהצגה כמותית בטבלאות 1-6 ו-2-6 דלעיל), התמקדנו בעיקר בסדרי גודל אפשריים לפיתוח הנגזרים מהנחת יסוד - לפיה בנויים צעדי הפיתוח הראשוניים - על מי ים סוף. מהנחה זו נגזרות מגבלות מרחק ואיתורי שטח - המתחסיים גם לעלויות מערכת ההולכה של המים ומתקניה.

המלצות הפיתוח אמורות להגדיר את השילוב האופטימלי בין מסלול א' ו-ב' - כפי שידונו בהמשך.

אין ספק כי חסריט המניח הינתקות מהירה של תלות החקלאות הימית - ממי ים סוף - יפתח מסלולים אלטרנטיביים בעלי פוטנציאל משמעותי ביותר.

לפיכך, מן הראוי להדגיש, כי בכל שלב, יש לשקוד ולהיות עירניים לפעילויות מחקר ופיתוח מקצועיים ופעולות פיתוח פיסיות של תשתיות אשר עשויים לתת מיפנה (חיובי) לנושא, מעבר לכרוך ולעוצמה שהותור עד כה. פריצות דרך ופיתוחים מחקרניים בנושאים:

1. שמוש במים גאותרמים;

2. שילוב מי ים סוף במים מליחים;

3. פיתוח חקלאות ימית על מי ים תיכון ועוד.

ובמקביל, יש לקחת בחשבון רעיונות לפעילויות פיתוח של תשתית פיסית כגון:

- שמוש במי תחנות כח לחקלאות (קשור ב-3 דלעיל);

- הרחבת נמל אילת לכרוך עין עברונה;

- מוביל הימים, ועוד.

לכל הנ"ל, כ"א לחוד ולשילובים ביניהם - השלכות ישירות על כרוך וקצב הפיתוח מחד, ועל מימוש הפיתוח המסחרי, מאידך.

ברקע לכל הנ"ל עומדים פרויקטים ונושאים בתחומי המר"פ הבסיסיים במישורים שונים, ובהם בעיקר בנושאי אנרגיה ומיחזור מזון, לדוגמא: ניצול אנרגיה סולרית למיניה; ניצול פסולת חקלאית לאנרגיה, וכו', שפי שהוצגו בפרק 4.

נושאים אלו צריכים, כאמור, להלמד ולהלקח בחשבון, אם כי אינם עומדים כיום במרכז העדיפויות של חוקרי המכון.

ג. שיטת הניתוח:

על בסיס של דף גידול (לדונם), הכולל את סעיפי התפוקות והתשומות המרכזיים בענף, הננו מתיחסים ל-3 דמות ביצוע ותחזית: (ראה טבלא 7.1 בעמ' 15).

רמה א' - מצב קיים על בסיס השגים שהושגו וניתנים למימוש כיום;
רמה ב' - "פוטנציאל מוכח", בלוח זמנים של עד 3 שנים, לאילו דמות ומקדמי תפוקות ניתן להגיע בסבירות גבוהה, בהתבסס על מערך מחקרים ותצפיות שכבר החל להתבצע;

רמה ג' ⁽¹⁾ - "פוטנציאל אפשרי": דמות ביצוע סבירות הניתנות להישג בתחום של 4-6 שנים, בהנחה שיוגדרו ויוקצו לנושא המשאבים הכלכליים שידרשו לצורך מחקר ופיתוח בנושא.

מן הראוי להדגיש כי בכל הרמות הנ"ל, הגורם המשתנה היחיד בשלב ניתוח זה - מהות התפוקות, כאשר מקדמי היעילות של התשומות מונחות כקבועות, אך התשומות כשלעצמן עולות בכמות (ובערך ריאלי) כפי שמתחייב לצורך מימוש התפוקות.

לדוגמא: הנחה של ניצולת מזון נתונה, מובילה אותו להניח כמויות מזון עולות פרופורציונלית לעלית התפוקה החזויה.

בשלב שני של הדירון - באמצעות ניתוח המשקל היחסי של התשומות והסכויים ליעלם - בחנו את סעיפי התשומות המזוהים כבעלי משקל וחשיבות כלכלית, תוך התייחסות לתחומי שנוי הניתנים להשגה ומשמעותם במונחים של חסכון בעלויות ובהגדלת הרווחיות.

מתוך הנ"ל ניתן לגזור עדיפויות למחקרים ותצפיות בתחומים השונים, בהתייחס למשימות מ"פ מוגדרות ומזוהות.

השלב הבא: לתרגם היעדים הנ"ל לאלטרנטיבות מחקריות של תכניות מחקר קונקרטיות אשר מוצגות בהמשך בפרק 9.

(1) כמויות אלו מעוגנות במקביל בתסריט מרחבי כדלקמן:

רמה א' - צמודה לחוף הים;

רמה ב' - כ-400 ד' במרחק 3-5 ק"מ מחוף הים (אילות);

רמה ג' - כמה אלפי ד' במרחק כ-10 ק"מ מהחוף (עין עברונה).

טבלא 7-1:

ריכוז נתוני הבסיס והנחות היסוד (חישוב ל-1 ד')

(מחירים ועלויות - בדולרים)
(מחירי 11/80)

ניהל להשגה (4-6 ש')			אפשרי (2-3 שנים)			קיים			היחידה	ה נ ו ש א
סכום	מחיר (\$)	כמות	סכום	מחיר (\$)	כמות	סכום	מחיר (\$)	כמות		
10000	4	2500	6500	5	1300	3250	5	650	ק"ג	דנים
900	3	300	900	3	300	450	3	150	"	כ ו ר י
1500	5	300			-			-	"	לברק
4000	2	2000	4000	2	2000	2600	2	1300	"	צדפות יפנית
4000	4	1000							"	אדוליס
20400	3.02	6100	11400	3.17	3600	6300	3	2100		ס ה " כ
										עלויות:
3050	0.5	6100	1800	0.5	3600	1050	0.5	2100	טון	הובלה
16350			9600			5250				יתרת פדיון לדונם
										הוצאות שוטפות:
										חומר ריבוי:
2200	0.20	11000	1200	0.20	6000	660	0.22	3000	דגיב	ד נ י ס
150	0.15	1000				-	-	-	דגיב	ל ב ר ק
720	0.016	45000	480	0.016	30000	320	0.016	20000	חרע	צדפות
200	0.20	1000	200	0.20	1000	110	0.22	500	דגיב	כ ו ר י
3270			1880			1090				סה"כ חומר ריבוי
3875	500	7750	2000	500	4000	1000	500	2000	ק"ג	תערובת
900	0.1	9000	900	0.1	9000	900	0.1	9000	קילורט/ש	אנרגיה סחרור (24 x 365 ימים)
1100	0.1	11000	600	0.1	6000	100	0.1	10000	קילורט/ש	אנרגיה הולכה ¹⁾ (0.5 קילורט x 22000)
200			170			150				חומרי תברואה
700			500			300				שונות ובצ"ם
10045			6050			3540				סה"כ ביניים
1570			910			530				ריבית וכלליות 15%
12315			6960			4070				סה"כ הוצאות ישירות לא כולל עבודה והון
4035			2640			1180				עודף ברוטו (תרומה א')

(1) בהנחה של מרחק קצר - כיום; 4-5 ק"מ - שלב ב' וכ-10 ק"מ מרחק + רום - 20 מ' בטורח ארוך.

טבלא 7-2: השקעות ישירות, הפחתות, עלות עבודה (חישוב ב-\$)

הנושא	קיים	מ.ה.ה.	מצב נרכחי		אפשרי		ניתן להשגה	
			השקעה	הפחתה	השקעה	הפחתה	השקעה	הפחתה
			לד'	לד'	לד'	לד'	לד'	לד'
בריכה	15	0.131	10,000	1310	5000	655	5000	655
ציוד	5	0.205	5,000	1025	4000	800	3000	600
צנרת הולכה	15	0.131	2,000	260	2000	260	2000	260
סייה לפי 10% ריבית								
				2595		1715		1515
בריכה	15	0.103	10,000	1030	5000	515	5000	515
ציוד	5	0.179	5,000	840	4000	712	3000	537
צנרת הולכה ¹⁾	15	0.103	2,000	206	206	206		206
סייה לפי 6% ריבית								
				2076		1433		1258

ע ל ו ת ע ב ו ד ה

הנושא	מצב נרכחי			אפשרי			ניתן להשגה		
	מחיר	כמות	סכום	מחיר	כמות	סכום	מחיר	כמות	סכום
עלות עבודה	50	20	1000	50	25	1250	60	30	1800

חישוב תרומות א' ו-ב' - ללא יערל משתנות

הנושא	מצב נרכחי	אפשרי (2-3 שנים)	ניתן להשגה (4-6 שנים)
תרומה א'	1,180	2,640	4,035
עבודה	1,000	1,250	1,800
תרומה ב'	180	1,390	2,235

כפי שניתן לראות מטבלאות 7-1 ו-7-2, אין הפיתוח אשר ישען בעיקרו רק על פיתוח תפוקות, מספיק דיו כדי לצבור יתרון יחסי ומובילות טכנולוגית נאותה שתצדיק ישום מסחרי נרחב בטווח הקרוב (2-3 שנים), זה מחייב האצת הפיתוח, תוך כדי ריכוז מאמץ מקביל בכמה סעיפי תשומות מרכזיים.

(1) תוך לקיחה בחשבון היקף פיתוח ומרחקים הנגזרים מטבלא 6-1.

במילים אחרות: באם אנו מניחים יחסית שבו לא יבוא שנוי חיצוני עקרוני מכורן של הוזלת עלות ההולכה בעקבות גורם כגון מוביל המים, או פיתוח מקור אנרגיה סולרית וכד', חרבה על המו"פ הישיר של החקלאות הימית להגיע לייעול יתר תוך הזמן הקרוב (2-3 שנים).

מתוך ניתוח העלויות המרכזיות, ומתוכן, אלו הניתנות להישג, ניתן להצביע על המרכיבים הבאים: (מפרט לנושאים המחקריים - ראה בספחים מס' 9-1 עד 9-7).

(1) הגדרת אחוז ההישרדות בדגים המובילים מ-3%, דרך יעד ביניים של 10% ועד ל-15%⁽¹⁾.

מרכיב זה מסוגל לחסוך \$720 בשלב ראשון ו-\$1,100 - בשלב שני.
 (2) עלות המנה: מורכבת מהורדת ניצולת מזון מ-2.5 יח' ליח' בשר, כיום, ל-2.0 יח' - בטרוח של כ-5 שנים, ובמקביל, הורדת מחיר המזון מ-\$500 לטון ל-\$400.

שני הגורמים הללו יכולים לחסוך כ-\$720 בטרוח ארוך.
 הישג אפשרי זה צפוי בעיקרו לטרוח 4-5 שנים כאשר אין להניח "הישג ממוצע" - בטרוח ביניים - לאור אומדן פרק הזמן הצפוי מהמחקר.

(3) עלות הבריכה מהווה מרכיב נכבד הכרוך כיום בהון השקעה המגיע לכדי כ-\$10,000 לד'. הוא קיבל לפיכך עדיפות בפיתוח ומסתמנים כוונים מעשיים של חסכון אפשרי בטרוח הקרוב (2-3 שנים) לכדי מחצית העלות (בעיקר ע"י החלפת חומרים הקונוונציונליים בחומרים פלסטיים למיניהם). מבחינה כספית, פירושו של דבר חסכון שנתי (החזר) של כ-\$650⁽²⁾.

(4) ⁽³⁾ חסכון בעלות הציוד בשיעור של כ-40% (מ-\$5,000 לד' ל-\$3,000) יתרום את חלקו בשיעור של $0.205 \times \$2,000$ (החזר 5 שנים 10%) = כ-\$400.

לסיכום: סה"כ השיפור האפשרי לטרוח הרחוק יכול להגיע לכדי:

	\$1,100	-	עלות דגיגים
	\$ 720	-	עלות מזון
	\$ 650	-	עלות בריכה
	\$ 400	-	עלות ציוד
	\$2,870	-	סה"כ
	\$1,400 ⁽⁴⁾	-	מזה לטרוח בינוני
	\$1,820	-	מזה: ישירות -
	\$650	-	מזה: ישירות - (לדונם).

(1) תוך לקיחה בחשבון שההתחלה היתה ברמה של פרומילים בודדים;
 (2) נושא זה הינו בעל חשיבות וההצלחה בו תתנה את הפיתוח של הבריכות בהיקף מסחרי;
 (3) סעיפים אלו נלקחו כבר בחשבון כבר בטבלא 2-7, בהנחה שלא יתבצע פיתוח מסיבי לפני השגת יעדים אלה;
 (4) אמנם חסכון המזון לא יושג בטרוח זה, אך אנו יכולים להניח כי מלוא ההישג של החסכון בעלות הבריכה יושג, תוך הטרוח הנדון (2-3 שנים) ולמעשה - מימוש ההישג בתחום זה יהווה תנאי לפיתוח מסיבי של הבריכות.

המשמעות של הניתוח הנ"ל הינה כי תנאי למימוש הפרוטנציאל של החקלאות הימית מותנה בהצבת קצב הפיתוח, הן מצד התפוקות והן מצד התשומות - קצב אשר ישמש פוטנציאל ליצירת מובילות טכנולוגית אשר תשמש בסיס לצבירת יתרון יחסי כלכלי. מימוש יעדי המו"פ הכוללים שהוגדרו לעיל יוכלו לפיכך להצטייר בתמונה הכלכלית המסכמת הבאה:

חישוב תרומות פוטנציאליות (לד')

מצב נוכחי		אפשרי (2-3 ש')		ניתן להשגה (4-6 ש')	
תרומה א'	1180	2640+650=3290	4035 +1820=5855		
עבודת ה	-1000	-1250	1800		
תרומה ב'	180	2040	4055	4055	
החזר הון	-2595	-2076	(-1715)	(-1433)	(-1258)
תרומה ב'	-2415	-1896	325	607	2797
בשערי ריבית	↑ 10%	↑ 6%	↑ 10%	↑ 6%	↑ 10%

ד. ממצאים ומסקנות הנגזרים מהמבחן המקצועי-כלכלי

1. הפיתוח המקצועי

בלקחי נר בחשבון את מכלול הפיתוחים המקבילים לחקלאות הימית, ראת תחזית הפיתוח הישיר בענף, ניתן לאמר כי:

קיימת סבירות גבוהה למימוש פוטנציאל כלכלי של החקלאות הימית, המצדיקה¹⁾ מעבר פעילות המו"פ מרמה של מחקר וקדם פתוח - לדמה של פיתוח - הכולל את ההתייחסויות המוגדרות להיבט המסחרי מחד והטכנולוגי הישומי - מאידך.

יחד עם זאת, התחלת הפיתוח המסחרי הממשי מותנית במימוש נושאי פיתוח מזוהים ומוגדרים²⁾ - אשר כוללים בין השאר:

- הגברת תפוקות;
- הרחבה נוספת של הסל;
- פתרון של הוזלת הבריכה;
- פיתוח נוסף של תהליך הריבית - המתמקד בנושא ההישרדות והוזלת חומר הריבוי.

שלבים מאוחרים יותר יכללו:

- שיפור ניצולת המזון;
- שיפור תהליכי השינוע ויעול העבודה.

(1) כל זה מבלי, עדיין, להתייחס ולכלול את האפקטים הלאומיים והלא-כלכליים שהוצגו בפרק 1.

(2) כפי שמוצג בטבלאות: 1-6, 2-6, וכן בנספח 2.

עבור כל אחד מהנושאים הללו קיימת תכנית פיתוח מוגדרת (ראה נספח 1).
חלק מהנושאים נמצאים בשלבי עבודה שונים המתחילים להניב את התוצאות
המקורות.

מקום מיוחד בפני עצמו חייב לתפוס הנושא של חקר שווקים, פיתוח מערך
השווק וקידום המכירות המהווה תנאי בל יעבור למעבר לשלב מסחרי ממשי.

בהתאם לגישה הבסיסית, מוזן הפיתוח המקצועי מתחזית ראשונית של מסלול
אפשרי למימוש הפיתוח הכולל של הענף, כפי שמוצג בהמשך.

2. מסלול הפיתוח המומלץ

על בסיס הנתונים, ההערכות ודיונים פנימיים שקיימנו תוך הרצה במקביל
של שלבי הפיתוח האגרוטכני והפיסי-מרחבי של הפרויקט, הננו מגיעים
להמלצה על מסלול הפיתוח הבא:

שלב א': בשנתיים הקרובות, לאחר הקמת המתקנים, להתרכז במודל
חצי מסחרי בהיקף של 30-50 ד' אשר יתבצע בקרבה לים ואשר מיועד להשיג
את היעדים והמשימות הבאים:

מבחן גידול בהיקף ובתנאים המתקרבים למסחריים:

(א) בהיבט הטכנולוגי התפעולי - הכולל מתקנים וציוד;

(ב) התחלת משלוחי סחורה בהיקף נסיוני - לבחינת אימות הנחות היסוד
המסחריות הבסיסיות; לפתיחת אלטרנטיבות ובחינתן בהתייחס לכל
מהלך השווק, מהמשתמש במוצר הסופי ועד לפתח שער היצרן.

זאת בהתייחס להבטים כגון: שינוע, אכסון, עיצוב המוצר, יעדי
ומועדי שווק וכדומה;

(ג) פיתוח מוצרים ותפוקות, ובמקביל יעול התשומות - עד להגעה
לנקודת איזון כלכלית לא רק ליח' בריכה של 1 ד' - אלא של שלב
הפיתוח הבא על תשתיותיו.

פרויקט חלוץ בהקפו הנ"ל אמור לשמש גם מרכז הדרכה והפצת אותה עתודה
שאמורה להיות המובילה בשלבי הפיתוח הבאים.

שלב ב': אמור להתבצע מהשנה השלישית - לחמישית. שלב זה מותנה במימוש
תפוקות וממצאי המחקר המצופים של השלב הקודם, ובחינת כדאיות כלכלית
כוללת של פרויקט הפיתוח בממדים הבאים:

300-500 דונם במרחק כ- 2-5 ק"מ מים סוף ליד קבוץ אילות, על כל
ההשקעות והמתקנים - ובהתייחס למחירים האלטרנטיביים הראלים שיזקפו
לפרויקט.

החישוב הכלכלי בשלב זה יבחן את הפרויקט הן מנקודת ראות של המשק
הלאומי והן מבחינת משק אילות אשר אמור להיות הראשון בין מפתחי הענף.

שלב ג': בפרספקטיבה של 5 שנים ואילך, בהנחה של הצמדות (עדיין) על מי ים סוף, יבחן פרויקט בהיקף של אלפי דונמים, באזור עין עברונה, אשר נתוניו הכמותיים והכלכליים מוצגים בטבלא מבחן ההיתכנות הכולל שיבוצע לקראת הפרויקט הנ"ל יקח בחשבון את ממצאי שלב ב' יחד עם רמות המימוש השונות של פעילויות המר"פ והפיתוח הנוספים שהוצגו לעיל, על פי ההיתכנות ושימורתם בשטח.

8. שיקולים נוספים בהכרזת המחקר והפיתוח

א. כ ל ל י:

המר"פ ניזון מתקציבים שונים שחלקם ספציפיים לפרויקטים ומשימות ו/או דיסציפלינות נתונות. במקביל, ידועה הקהילה האקדמית כקהילה שהתגמולים הכמותיים אינם מניעים העקריים. מכאן שכותר הכרזת המחקר על פי צרכים ישומיים-פיתוחיים בשטח - הנה מוגבגב לאורך אינה מבוטלת.

ב. הגישה הבסיסית בנויה על העקרונות הבאים:

- 1) עדיפות ראשונית בפיתוח יש לתת כיום (בשלב פיתוח ראשוני) לפעילויות מר"פ שתשפרנה בצורה משמעותית את הרווחיות ליחידת ייצור (= לד'). רק יצירת מתח רווחים משמעותי - יניע את המשקים בשטח להפנות גורמי ייצור עם מחירים אלטרנטיביים יקרים (בעיקר עבודה) מגידולים קיימים לפיתוח שטח משמעותי של חקלאות ימית.
 - 2) לאחר מכן - בשלב שני - יש לבסס את הידע ולהבטיח יכולת הובלה טכנולוגית - בהשוואה למתחרים הפוטנציאליים בשוק העולמי.
 - 3) שלב שלישי - יש להבטיח את מימוש ההיקפים הנדרשים לפרויקט, על מנת שיוכל לשלם את עלויות החשתית הכרוכות בו.
- זה אמור למבחני סדרי גודל של היקף ביצוע ליחידת משק והיקף ביצוע כולל לאור המגבלות הבאות:
- עלות השקעה בצינור ומשאבות להולכת המים ולסילוק עודפים (לחילופין פיתוח שטחים לאידוי);
 - מספר ימי עבודה והשקעות הנדרשים ומבחן גודל יחידה מינימלי לתפעול, כולל שיקולי גודל הבריכות, הלוקח בחשבון הפרדתו לאור שיקולי סיכון ואי ודאות (מחלות);
 - ההשקעות במחקר פיתוח הדרכה - מהוות מרכיב, אשר בטווח ארוך מחייב היקף מינימלי. השקעות אלו יש לראות כחלק אורגני של הפרויקט והוא מהווה תנאי לקידום וביצור יתרון יחסי משמעותי במידה ואמנם הכרזתה להשיג מובילות טכנולוגית בקנה מידה בינלאומי.

אף שהבחנו לצורך מטודולוגי בין השלבים 1 ו-2, יש קשר גומלין הדוק ביניהם. כך לדוגמא: שלב 2 מותנה בהשגת שלב 1. מאידך, שלב 3 ניתן להתחיל במקביל לשלב 2.

הגישה הבסיסית:

בהקבלה לגישת ההתיחסות של ריכוז מאמץ מו"פי על התסריט הטכנולוגי הסביר, נתרכז בשלב הביצוע בכיוון הפיתוח הסולידי - דהיינו המתבסס על סדרי גודל אפשריים לישום לאור מגבלות ראליות, כאשר המגבלות הנראות כראליות לפי סידור הינן:

- ידע וארגון;
- השקעות הון וכ"א להיקף מינימלי של יחידה כלכלית במשק הקיבוצי/מושבי;
- השקעות הון מינימליות בקר הולכה + מתקני שאיבה מול שטח מינימלי שיוכל לשלם השקעות אלו;
- מגבלות שרוק.

גורמים אלו יש לקחת בחשבון ביתר פירוט בעת ביצוע מבחן היתכנות מדויק, לקראת ביצוע ההשקעות המסיביות שידרשו בעת הפיתוח המסחרי של הפרויקט.

דפי עזר להחלטות על קדימיות במחקר בחקלאות ימית (דגים)

נספח 1-1:

המוצר - דגי יוקרה - דגים (SPARUS AURATA)

תחום המר"פ	נושא המחקר	היעד	זמן נדרש	עדיפות בתוך המוצר	עדיפות כוללת	זמן עד לישראל מלא של הנרשא	מועד מרמלץ להתחלת בצרע	שורות	הערות	
<p><u>הזנה (דגים)</u> <u>הרכב המזון</u></p>	א. יחסי חלבון-אנרגיה	מזון מאוזן + אופטימלי	שנתיים	(6)	(7)	שנתיים - שלוש	בבצורע	קשה לקבוע, בקטגוריות השונות, שתוכאנה בדפים הבאים, עדיפויות אמיתיות. המשמעות של עדיפות היא שמבצעים חלק x המועדף ולא חלק y. (כאשר האמצעים מוגבלים). המצב האמיתי הקיים ביחידה לחקלאות ימית הוא שקיימת התמחות של חוקרים בנושאים השונים שאינה ניתנת להעברה מנושא לנושא. מרבית הנושאים ממושכנים לשנים הקרובות, ועוד ימושכנו, באמצעות קרנות מחקר ספציפיות.	<p>ר' לאחר א'-ה'</p> <p>לכך ישנה כאן בעיה אמיתית שפתרונה צריך לבוא בתכנון עתידי מעבר לחשיתת הקיימת.</p>	
	ב. חומצות שומניות הכרחיות	העלאת מקדם נצולת המזון	הוזלת המזון	שנתיים				שקיימת התמחות של חוקרים בנושאים השונים שאינה ניתנת להעברה מנושא לנושא. מרבית הנושאים ממושכנים לשנים הקרובות, ועוד ימושכנו, באמצעות קרנות מחקר ספציפיות.		
	ג. רמת ריטמינים אופטימלית	הוזלת המזון	הוזלת המזון	שנתיים				שקיימת התמחות של חוקרים בנושאים השונים שאינה ניתנת להעברה מנושא לנושא. מרבית הנושאים ממושכנים לשנים הקרובות, ועוד ימושכנו, באמצעות קרנות מחקר ספציפיות.		
	ד. מקורות חלבון שונים (סויה, אצות, פטרלה משחטרת וכו')	העלאת יעילות ההזנה	העלאת יעילות ההזנה	שנה				שקיימת התמחות של חוקרים בנושאים השונים שאינה ניתנת להעברה מנושא לנושא. מרבית הנושאים ממושכנים לשנים הקרובות, ועוד ימושכנו, באמצעות קרנות מחקר ספציפיות.		
	ה. הכנסת חמרים אטרקטנטיים	העלאת יעילות ההזנה	העלאת יעילות ההזנה	שנה				שקיימת התמחות של חוקרים בנושאים השונים שאינה ניתנת להעברה מנושא לנושא. מרבית הנושאים ממושכנים לשנים הקרובות, ועוד ימושכנו, באמצעות קרנות מחקר ספציפיות.		
	ו. כמות מזון אופטימלית לביל נחון	העלאת יעילות ההזנה	העלאת יעילות ההזנה	שנה				שקיימת התמחות של חוקרים בנושאים השונים שאינה ניתנת להעברה מנושא לנושא. מרבית הנושאים ממושכנים לשנים הקרובות, ועוד ימושכנו, באמצעות קרנות מחקר ספציפיות.		
	<p><u>תצורה</u> <u>טכנולוגיה</u></p>	א. צורת הכופתית: גלילית, מרובעת, כדורית, גודל אופטימלי	ייצור כופתית צפה למניעת בזבוז ע"י שקיעה בכריכה ובכלוב*							שקיימת התמחות של חוקרים בנושאים השונים שאינה ניתנת להעברה מנושא לנושא. מרבית הנושאים ממושכנים לשנים הקרובות, ועוד ימושכנו, באמצעות קרנות מחקר ספציפיות.
		ב. כופתית צפה	מניעת בזבוז פרורי כופתיות עקב צורת האכילה של הדגים*							שקיימת התמחות של חוקרים בנושאים השונים שאינה ניתנת להעברה מנושא לנושא. מרבית הנושאים ממושכנים לשנים הקרובות, ועוד ימושכנו, באמצעות קרנות מחקר ספציפיות.
		ג. כופתית צמיגה	הגדלת יעילות ההזנה	הגדלת יעילות ההזנה	שנה					שקיימת התמחות של חוקרים בנושאים השונים שאינה ניתנת להעברה מנושא לנושא. מרבית הנושאים ממושכנים לשנים הקרובות, ועוד ימושכנו, באמצעות קרנות מחקר ספציפיות.
	<p><u>משטר הזנה</u></p>	א. חדירות הזנה כפונקציה של גיל בכריכות	הגדלת יעילות ההזנה	שנה						שקיימת התמחות של חוקרים בנושאים השונים שאינה ניתנת להעברה מנושא לנושא. מרבית הנושאים ממושכנים לשנים הקרובות, ועוד ימושכנו, באמצעות קרנות מחקר ספציפיות.
ב. חדירות הזנה כפונקציה של גיל בכלובים		הגדלת יעילות ההזנה	שנה					שקיימת התמחות של חוקרים בנושאים השונים שאינה ניתנת להעברה מנושא לנושא. מרבית הנושאים ממושכנים לשנים הקרובות, ועוד ימושכנו, באמצעות קרנות מחקר ספציפיות.		
ג. שיטת ההזנה (ידנית, אוטומטית, דרישתית) - בכריכות ובכלובים		הגדלת יעילות ההזנה, צמצום עבודה	הגדלת יעילות ההזנה, צמצום עבודה	שנה				שקיימת התמחות של חוקרים בנושאים השונים שאינה ניתנת להעברה מנושא לנושא. מרבית הנושאים ממושכנים לשנים הקרובות, ועוד ימושכנו, באמצעות קרנות מחקר ספציפיות.		

* הקטנה מקדם נצולת המזון.

דף עזר להחלטות על קדימויות במחקר בחקלאות ימית (דגים)

נספח 2-1:

המוצר - דגי יוקרה - דגים

תחום המר"פ	נושא המחקר	ה י ע ד	זמן נדרש	עדיפות בתוך המוצר	עדיפות כוללת	זמן עד לישום מלא של הנושא	מועד מומלץ להתחלה בצוע	שונות	ה ע ר ו ת
<p><u>רביית דגים</u> <u>רכייה מאולצת</u></p>	<p>א. בקרה סביבתית והורמונלית על תהליכי הבשלת תוצרי המין של הדגים</p> <p>1. השפעת גורמים סביבתיים על הבשלת תוצרי המין של הדגים (אור, טמפ' מליחות).</p> <p>2. בקרה הורמונלית על הבשלת תוצרי המין בציר היפופיזה - אברי מין.</p> <p>3. בקרה הורמונלית על הבשלת תוצרי המין בציר היפוטלמוס - היפופיזה - שחלה.</p> <p>ב. מחקר התהליכים ההורמונליים והפיזיולוגיים השולטים ומכורונים את ההבשלה של התוצרים המיניים</p> <p>ג. פתרון לבעיית השמוש החוזר של דגים בתהליכי רבייה מושרים ע"י הורמונים. (תהליכים אימונולוגיים בדגים הנגרמים ע"י הזרקת גורדו-טרופינים).</p> <p>ד. החדרת הורמונים לדגים באמצעות מזון.</p> <p>ה. שמור זרע לשמש בתקופת שונות של השנה.</p>	<p>יעדי בנינים:</p> <p>1. הארכת תקופת ההטלה של הדגים</p> <p>2. שבוך תוצרי המין של הדגים (אחוז הפריה, ואחוז בקיעה)</p> <p>יעדים סופיים:</p> <p>1. שליטה מוחלטת בתהליכים המיניים של הדגים ע"מ לקבל הטלות כרזוננו בכל עונות השנה ובאיכות גבוהה.</p> <p>2. הגדרת שיטות המר"פ הקשורות ברביית דגים-כך שיתאימו למינים אחרים.</p> <p>3. הפשטת התהליכים ע"מ למסרם למכרני רבייה מסחריים.</p> <p>העמקת ההגנה הבסיסית של התהליכים המיניים של דגים-ים.</p> <p>להכין את התהליכים הללו ע"מ לחפש הדרכים לנטרל התגובה האימונולוגית.</p> <p>הפשטת תהליך האינדוקציה, ללא צורך בטפול אינדוידואלי בדגים.</p> <p>1. להכין בנק של זרע מזכרים מוכרחים לשמש בתקופת שנה בהן הזכרים לא פעילים.</p> <p>2. טפוח של זניסמאטיינים.</p> <p>3. קצור משך עבודה הטפוח.</p>	<p>שנתיים-שלוש</p> <p>שנתיים-שלוש</p> <p>חמש עד שבע שנים</p> <p>חמש עד עשר שנים</p> <p>שנתיים עד שלוש</p>	(3)	(3)	שלוש שנים	לאחר (בבצוע)	<p>הסבה למחקר בטיסי זה היא הגברת היכולת שלנו להכין ולהשתלב בעתיד בתהליכים הללו.</p> <p>תהליך הרפרסיה של התגובה האימונולוגית יאפשר עבודה עוקבת עם דגים שרזוננו לטפח באופן רב-שנתי.</p> <p>נושא זה יחקר כאשר נתקדם קמעה בנושא א' ו-ב'.</p>	

דף עזר להחלטות על קדימויות במחקר חקלאות ימית (דגים + צדפות)

נספח 4-1:

צדפות מאכל, מהסוגים: Crassostrea Spp., Ostrea Spp.

המוצר - דגי ירקנה - דגים

חחום המ"פ	נושא המחקר	ה י ע ד	זמן נדרש	עדיפות כהורן המוצר	עדיפות כוללת	זמן עד לישום מלא של הנושא	מועד מרמלץ להחלת בצוע	שונות	הערות
שיטות גידול חקלאיות	א. למוד התהליכים ההידרו-ביולוגיים (אקולוגיה) כפונקציה של החנאים הסביבתיים, סוגי הבריכות השונים (סופר אינטנסיבי, אינטנסיבי, ואקסטנסיבי), ומבנה הבריכה. ב. טפוס מבנה הבריכה: 1. חומרים; 2. תכנון; 3. גודל; 4. יחס נפחי בין דגים-אצות-צדפות; 5. סחרור מים (קצב ועוצמה), מתקנים; 6. יחסי שטח פנים לעומק מים. ג. המשטר הביולוגי-דגי: 1. סוגי דגים (מינים, גילים); 2. צפיפות; 3. קצבי האכזה; 4. סוגי מזון; 5. נסיונות בבקרה סוגי אצות מתפתחות בבריכה. ד. ממשק הבריכות: 1. קצבי הזרמה מים טריים; 2. שילוב מים מליחים; 3. קצבי סחרור מים דרך הצדפות; 4. קצבי אורור; 5. נקוי הבריכות מחמר אורגני מצטבר.	1. קביעת סוג הבריכה היעיל ביותר לגידול משולב של דגים-צדפות-אצות. 2. למוד צוארי הנקבוק במערכת (הזדקנות הבריכות) הפועלת. 3. הגדרת העלויות והרווחיות של המערכת. 4. אופטימיזציה של תשלובת המרכיבים: א. עלות השקעה; ב. תשומות ייצור; ג. כ"א; ד. תפוקה.	3-5 שנים	(2)	(2)	5	לאחר (חלק בבצוע)		
בריכות גידול משולבות דגים-צדפות-אצות-טרטנים סופר אינטנסיבי	ה. גודל צדפות מאכל בבריכות משולבות: 1. צפיפות צדפות לנפח מי בריכה מוזרמים; 2. קצבי סינון המים ע"י הצדפות; 3. יעילות סנון-אכילה של הצדפות; 4. סלוק צואת הצדפות; 5. פרמטציה של צואת האצות; 6. נאכלות של צואת האצות, של הברצה; 7. סל צדפות היעיל ביותר: א. מהבחינה האקולוגית של הבריכה; ב. מהבחינה הכלכלית. ו. גודל אצות רב תאיות המייצרות המרים בעלי ערך כגון אגר, אלגינינים וכו', במערכת המשולבת. ז. גודל טרטניות במערכת המשולבת (מודל מס' 2): 1. צפיפות; 2. קצבי האכזה; 3. סוגי טרטניות; 4. ממשק (גודל: אכלוס, שליה).	6. אופטימיזציה של תשלובת דגים-אצות-צדפות מכחינת ההיסטים ההדדיים של המרכיבים השונים.	3-5 שנים	(1)	(4)	3-5 שנים	לאחר (בבצוע)		
א. דגים	ג. אצות מקור					חמש שנים	בערך שנה-1981		
ב. גודל צדפות מאכל						חמש שנים	בערך שנה-1981		
ד. טרטנים						שלש שנים	בערך שנה-1981		
						חמש שנים	בערך שנה-1981		

דף עזר להחלטות על קדימויות במחקר בחקלאות ימית

נספח 6-1:

המוצר: דגי יוקרה - דגים

תחום המו"פ	נושא המחקר	היעד	זמן נדרש	עדיפות בתוך המוצר	עדיפות כוללת	זמן עד לישום מלא של הנושא	מועד להתחלת בצרע	שונות	הערות
שטרות גדול חקלאיות כלובים צפים בים	<p>1. התאמת שטח גדול דגים בכלובים צפים לתנאי ים פתוח הכוללים גט סערות עזות.</p> <p>א. טכנולוגיה של בנית רפסודות וכלובים:</p> <p>1. חמר בניה (רפסודה, כלובים);</p> <p>2. צורת רפסודה;</p> <p>3. תליה כלובים;</p> <p>4. אפשרות השקעתם בעת סערה;</p> <p>5. עגינה;</p> <p>6. טפול בדגים בים פתוח.</p> <p>ב. טכנולוגיה של הגנת הרפסודות-כלובים בפני סערות וגלים:</p> <p>1. שובר גלים צף.</p> <p>א. חמרי בניה;</p> <p>ב. עגינה;</p> <p>ג. מימדים;</p> <p>ד. צורת הגנה כלפי הרפסודות.</p>	<p>1. אלוץ השטה לתנאי ים פתוח;</p> <p>2. שפור השטות הקיימות שאינן מספקות;</p> <p>3. העמדת גדול דגים בכלובים במים עמוקים כאפשרות ראלית לכצור חקלאות ימית;</p> <p>4. הגנת החרה הצפה ע"י שובר גלים צף שיקלוט את אנדביה הגלים.</p>	3-5 שנים	(7)	(8)	3-5 שנים	בכצור	<p>לנושא גדול דגים בכלובים צפים בים פתוח יש הרבה הגיון ביולוגי וכלכלי. נתן לגדל את הדגים בצפיפות גבוהה ביותר כפי שהראינו. הים מבצע את כל עבודת נטור הסכיבה, שומר על תנאים קבועים, מחליף מים וכו'. היבולים משרט הנ"ל גבוהים ויעילות הגדול מניחה את הדעה.</p> <p>אך למרות כל האמור למעלה, יש לשקול היטב אם כדאי לנו להמשיך ולהשקיע מאמצים ואמצים בפתוח הנושא לאחר הסכמי פנוי סיני.</p> <p>המקום היחידי שנוחר לישם את השטה בשטח הרבונות הישראלי הוא באילת. אך שם השטח מצומצם ביותר.</p> <p>מקום נוסף שנתן לישמו הוא בחקלאות המים המרווזרים לים, תחנה כח גרעיניות או קובנצירנליות.</p>	

RELEVANT PUBLICATIONS

1. Pillay, T.U.R. 1976. The state of aquaculture 1975. FAO Technical Conference on Aquaculture, Kyoto, Japan, 26 May - 2 June, 1976.
2. Gordin, H. 1975. Sparus aurata (L.) (Percoidei, Sparidae) - A fish species in marine farming. I. Induced spawning of S. aurata in the 1974-1975 season. Annual Report, IOLR.
3. Gordin, H. 1976. Sparus aurata (L.) (Percoidei, Sparidae) - A fish species in marine farming. II. Rearing of S. aurata larvae in the 1975-1976 season. Annual Report, IOLR.
4. Gordin, H. & Pitt, R.M. 1975. Culture of sea fish in floating cages. Annual Report, IOLR.
5. Gordin, H. & Zohar, Y. 1978. Induced spawning of Sparus aurata (L.) by means of hormonal treatments. Ann. Biol. Anim. Bioch. Biophys. 18(4): 985-990.
6. Hughes-Games, W.L. 1977. Growing the Japanese oyster (Crassostrea gigas) in sub-tropical seawater fish ponds. I. Growth rates, survival and quality index. Aquaculture 11: 217-229.
7. Hughes-Games, A. 1979. Supplies and prices of marine organisms. Internal Report.
8. Kissil, Wm.G. 1974. Dietary requirements and production of diets for Sparus aurata. Annual Report, IOLR.
9. Kissil, Wm.G. 1975. Nutrition experiments with Sparus aurata. Annual Report, IOLR.
10. Kissil, Wm.G. 1976. Nutrition and food formulation studies on the gilt-head bream (Sparus aurata). Annual Report, IOLR.
11. Motzkin, F. 1976. Running seawater fish ponds in Elat. Annual Report, IOLR.
12. Motzkin, F. 1977. Seawater fish ponds in Elat. Annual Report, IOLR.
13. Motzkin, F. 1978. Seawater fish ponds in Elat. Annual Report, IOLR.
14. Paperna, I. 1977. Epitheliocystis infection in wild and cultured sea bream Sparus aurata (Sparidae) and grey mullets (Mugilidae). Aquaculture 10: 169-176.

15. Pitt, R., Geffen, A. & Meir, A. 1979. Sparus aurata. I. Spawning and incubation. II. Larval rearing and hatchery production. Annual Report, IOLR.
16. Pitt, R., Popper, D., Geffen, A. & Gordin, H. 1978. Sparus aurata. I. Spawning and incubation. II. Larval rearing and hatchery production. Annual Report, IOLR.
17. Pitt, R., Tsur, O. & Gordin, H. 1977. Cage culture of Sparus aurata. Aquaculture 11: 285-296.
18. Porter, C. 1977. Cage culture of Sparus aurata. Annual Report, IOLR.
19. Porter, C. 1978. Cage culture of Sparus aurata: food ration experiment. Preliminary results. Annual Report, IOLR.
20. Rymon, D., Gordin, H. & Tal, S. 1978. Economic evaluation of research and development in aquaculture - larval rearing. Scientific Publications, The Vulcani Center.
21. Zohar, Y. 1976. The gonadal cycle of the hermaphroditic teleost Sparus aurata. M.Sc. Thesis, Hebrew University of Jerusalem, Israel.
22. Zohar, Y., Abraham, N. & Gordin, H. 1978. The gonadal cycle of the captivity-reared hermaphroditic teleost Sparus aurata (L.) during the first two years of life. Ann. Biol. anim. Bioch. Biophys. 18(4): 877-882.
23. Zohar, Y. & Gordin, H. In press. Spawning kinetics in the gilt-head sea bream Sparus aurata (L.) after low dose HCG treatments.
24. Gordin, H., Motzkin, F., Hughes-Games, W.L. & Porter, C. Seawater Mariculture Pond - An integrated System. In press.

רשימת ספרות בהכרונת מחקר

1. י. ספרים, י. ועדיה: שיטה להכרונת מחקר חקלאי בישראל - בחינת ישומה בענף ההדרים. מנהל המחקר 1976.
2. רם מואב וחבריו: הכרונת מחקר במערך בע"ח - מינהל המחקר, המכון לבע"ח, 1977.
3. ד. רימון, ה. גורדין וש. טל: הערכה כלכלית של המחקר ופיתוח בחקלאות ימית - גידול לרות מרכז וולקני, 1978.
4. י. פורת: הנהלת ענף ירקות: הרצוי המצוי והאפשרי - הרשות לתכנון ופיתוח החקלאות והכפר, פבר. 1980.
5. י. ספרים וד. בוצי: תהליך בחירה של הצעות מחקר ופיתוח בהתבסס על בחינת כדאיות כוללת. מנהל המחקר 1980.

324
להחזיר לקב"ל
הש"ס מניח שכן
1315
אולי

שמיר גיורא,
רח' הגדוד העברי 4,
רעננה.

פברואר 1981

לכבוד
מפקד איזור יהודה והשומרון,
חה-אלוף בנימין בן-אליעזר,
צה"ל.

אדון נכבד,

הנדון: ארגון ובניית חשתית לשיווק דלק ב-יו"ש

בהיותי מעורה בנושא, ולאחר שערכתי בדיקה ומחקר במשך שבועות וחודשים בשטח ולעומק, וכך בכל המשרדים והמוסדות הן בישראל והן בשטח - יו"ש, הריני מוצא לנכון להביא הדברים לידיעתך, וזאת על מנת להסב תשומת לב לדברים אשר קיימים או לא קיימים ואשר נראים יותר ברור באם בכלל במבט מן הצד מאשר לעוסקים בנושאי האיזור בכללם דרך קבע.

עלי לציין כי הנחה היסוד שלי ומקור השראתי בכלל נובעים מהחפישה הכללית האומרת כי יהודה ושומרון הנו שטח אשר ככזה יישאר בתחומי ריבונות ישראל, וייכלל במכלול של ארץ-ישראל ולא משנה כיצד ייקרא או ייראה פתרון החושבים המקומיים, ובלבד שלא יהוו גרעין למדינה ריבונית עצמאית בשטחים האמורים.

כפועל יוצא מהנחה יסוד זו, הרי שהמצב הקיים בנושא שיווק הדלק ביו"ש הנו מיושן ולא תואם את המדיניות והמסרה, ולמעשה קובע בצורתו ומבנהו ודרך פעולתו הנוכחית - דפוסים המדברים בעד עצמם - כפתרונות זמניים, ארעיים וללא תכנון של ממש לסווח ארוך וחנאים קבועים בשטח; וודאי ללא התחשבות בצרכים של הישראלים בין שאלה המתגוררים במקומות השונים ובין שאלה אשר מטיילים, עובדים ועוברים בכבישים השונים ביו"ש. אינני משיל ספק שמדי פעם באה הצעה כלשהי לתכנון וכו', אך המציאות של 1981 כפי שהיא כיום, לאחר 14 שנה, טופחת על פנינו וכפי שהטלפונים נותרו כבימי המנדט הבריטי כן נושא הדלק והתדלוק.

הוקמה חברת "פדסקו" אשר כבודה במקומו מונח, אך הכלים העומדים לרשותה ופעולותיה בהתאם לכך בשטח הנם הוכחה לאוזלת היד ולתפיסה המוטעית כמפורס לעיל, של שהות זמנית וארעית לכל דבר.

אינני בא חלילה לקבוע היכן הכדאיות של חברות הדלק השונות, הפועלות בישראל והשוחפות ב"פדסקו" כל אחת בחלקה שלה, אך אני בא ואומר לכל, כי יש מקום לדרוש מהחברות יוזמה, חלוציות ויציאה ממסגרות לאתגרים אשר בסופו של דבר גם יביאו חוצאות כלכליות עימן. כמו כן אין זו ביקורת לשמה או אחרת על פעולותיה של חברת "פדסקו" אשר מבצעת בחנאים הנחונים שלה ושל המדיניות או חוסר המדיניות המנחים פעולותיה, כמיטב יכולתה.

נראה לי כי פתיחת השוק, דהיינו - כשלב א' - חלוקת החחנות הקיימות בפועל בין החברות הישראליות לפי קריטריונים מקובלים של אחוזי שותפות וכו' כפתיחה, תאפשר כבר משלב א' אספקלריה נכונה של מצב קיים, וודאי תשפר השירותים, החדמית וכו' ובעיקר חייצב המצב ותשווה אותו - וכן תאמץ אותו למדינת ישראל כחלק מכלכלתה ובנינה הכלכלי-חברתי.

כשלב ב', ייקבעו מספר תחנות - בינעירוניות - צמתים וכו' אשר גם אלו יחולקו לפי אותם תנאים כאשר כל חברה שותפה ב-"פדסקו" של היום תקבל כחלקה, וזאת בשל העובדה כי מירב התחנות ביהודה ושומרון ממוקמות בחוף הערים והעיירות, ובכך נמנעת למעשה אפשרות חדלוק מגורמים ישראליים מכל הסוגים המבקשים לקבל שירות, ומאידך מחייב מצב זה כניסה לישוב הערבי הצפוף, דבר שאינו מוסיף לאיש. הקמת תחנות על אם הדרך בצמתים וכבישים מרכזיים, תאפשר גם תנועה ופיקוח על התנועה ליישובים החדשים ובכבישים החדשים. כמובן בעורקי התנועה המתאימים - כולל ובמיוחד התוואים החדשים הנסללים ומחוכננים כיום.

כשלב ג' - יש לאפשר תחרות פתוחה לפי קריטריונים מוקדמים ומוגדרים לפתיחת תחנות בכל מקום.

יש כאן עוד היבט כלכלי חשוב והוא - ניצול התכנות
הנהוגות ביהודה ושומרון - הירדניות, לפיהן היזם ובעל הקרקע
המציע הקמת התחנה הוא גם בונה אותה ו/או מממן אותה כמעט
כולל הכל, על חשבוננו ואפשר להתנות זאת במסבע זר (הדינאר הירדני)
המקובל ביו"ש, וכך גם רכישת הדלק, השמנים וכו'.

הסדר זה יאפשר גם דרישות לשיפור חיצוני וחזותי של התחנות
אשר רובן ככולן מוזנחות ומלוכלכות, ואין כל אפשרות להשוות אותן
לרמה הנהוגה בישראל אשר נובעת בעיקר ואך ורק מגורס התחרות.

ברור שיש לשמור על מסגרות של רישוי להפעלת התחנה לפי
סיווג בסחוני-אישי של המבקשים וכו', אך גם זאת ניתן לעשות
בדרך שלא תעורר התנגדות ועוינות שלא לצורך.

שיטה זו גם תאפשר ביצוע חכנית פיננסי הערים מהמימשל הצבאי
במועד כלשהו מבלי לפגוע ברמת שירותי הרכב בכל האיזור.

אני מצרף כאן מפה עם הצעות לתחנות דלק, כאשר כל אתר יש
לו יזם קיים, בעל הקרקע ו/או שותף בה, עם פוטנציאל חומרי אשר
יאפשר הקמת תחנה והפעלתה ללא סיוע.

למיטב הבנתי ההצעה צריכה להיות אטרקטיבית הן לגורמי
הממשלה והן לחברות הנפט, כאשר הסדר כזה והתקשרות בריקמות
יחסים כלכליים עם המקומיים תבטיח מפני אפשרות של דרישה
להתקשרות לחברות מצריות ו/או ירדניות בבוא העת.

הריני תקווה כי החומר הנ"ל וזה אשר בנספחים יתקבל ברוח
טובה, וכי יזכה לעיון והבנה, ואני מוכן בהחלט לסייע בפירוט
יחד לפי הצורך וגם בכיצוע עצמו.

בכבוד רב,

ג'ורא שמיר